ΕΤΟΣ Α'. - ΑΡΙΘ. 7, 8. 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1899

ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠὸ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗν ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑν ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ: Εἰς 3000 ἀντίτυπα ✻ Συνδρομὴ Ἐτησία: Ἀθηνῶν Δρ. 8 Ἐξωτ. Δρ. 9 - Ἐξωτ. Φρ. 9 ✻ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ: Εἰς 3000 ἀντίτυπα

ΤΩ ΚΥΡΙΩ

ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΝΕΓΡΟΠΟΝΤΗ

ΠΡΟΕΔΡΩ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Κύριε Πρόεδρε,

Ἐκ τῶν εὐμενῶν ἐκφράσεων τῆς ἐπιστολῆς, διὰ τῆς ὁποίας μὲ ἐτιμήσατε, μίαν καὶ μόνην δύναμαι ν' ἀποδεχθῶ: ὅτι τὰ μέγιστα μ' ἐνδιαφέρει ἡ παρ' ἡμῶν ἀνάπτυξις τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Ὅτε, ὡς μέλος τῆς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς, ἐπεζήτησα τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μας ἐγκαίνισιν τῶν ἀνασυσταθέντων Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, δὲν ἐκινούμην ἐκ μόνης τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ διεκδικήσω τὰ ὡς πρὸς τοῦτο δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, ἢ τοῦ νὰ προσπορίσω εἰς αὐτὴν τὰ πλεονεκτήματα τῆς πανηγύρεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία ὑπερέβη καὶ αὐτὰς τὰς προσδοκίας μου· ἀπέβλεπα ἐπίσης, — ἴσως πρὸ πάντων, — εἰς τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ὅσα ἤθελε συνεπιφέρει ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν διεθνῆ τοῦ ἀθλητισμοῦ ἅμιλλαν.

Καὶ ὄντως, ἡ πρό τινων ἤδη ἐτῶν διατρανωθεῖσα ἔφεσις πρὸς τὴν σωμασκίαν ἔλαβεν ἀμέσως τότε νέαν ὤθησιν· ὁ δὲ καθ' ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας ἀναζωπυρηθεὶς ζῆλος ὑπὲρ τοῦ ἀθλητισμοῦ ἐφαίνετο δικαιῶν τὴν ἐλπίδα ὅτι, ἐντὸς ὀλίγου, ἡ Ἑλλὰς ἤθελε καθέξει καὶ πάλιν θέσιν ἐκ τῶν πρώτων μεταξὺ τῶν ἀνδρικῶς παιδευομένων ἐθνῶν. Πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἐλπίδος ταύτης συνειργάζοντο καὶ φιλοπάτριδες ἰδιῶται, καὶ οἱ γυμναστικοί μας Σύλλογοι, καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ ὁ ἐκπροσωπῶν τὴν κοινὴν γνώμην Τύπος. Ἀλλ' αἱ ἐπελθοῦσαι περιπλοκαὶ ἐπέβαλαν μερίμνας ἄλλας. Τὸ ἑτοιμασθὲν ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τῶν ἐν Ἀθήναις Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων δὲν ἐπρόφθασε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, — αἱ ἐργασίαι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Σταδίου διεκόπησαν, — τὸ νεόδμητον Σκοπευτήριον ἔμεινε μὲ κλειστὰς τὰς θύρας, — οἱ γυμναστικοὶ Σύλλογοι ἀπεναρκώθησαν· ὡς δὲ νὰ μὴ ἤρκουν τὰ ἐκ τῆς φορᾶς τοῦ πολέμου προελθόντα, ἐπέθεσε καὶ ὁ θάνατος τὴν σφραγῖδα του, ἀφαρπάσας ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν δύο τῶν πρωτίστων μας ἐργατῶν τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἀθλητισμοῦ, τὸν Φωκιανὸν καὶ τὸν Φιλήμονα.

Ἀλλ' ὅμως, ἅμα ἐκόπασεν ἡ ἐνσκήψασα καταιγίς, ἅμα τὰ πράγματα ἐπανῆλθον εἰς ἔρρυθμον ὅπως δήποτε τροχιάν, ἤρχισε πάλιν σκέψις καὶ ἐνέργεια περὶ τὰ τοῦ ἀθλητισμοῦ· σκέψις καὶ ἐνέργειαι μαρτυροῦσαι, ὅτι συνείδομεν πάντες κατὰ πόσον ἡ σωμασκία ὡς μέσον ἀγωγῆς, ὡς μέσον πρὸς διάπλασιν τῆς κατόπιν ἡμῶν γενεᾶς, δύναται καὶ ὀφείλει νὰ συμπερι-

ληφθῇ εἰς τὰ μέτρα, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιζητοῦμεν τὴν μέλλουσαν ἀνόρθωσιν. Οὕτω, καὶ διὰ τοῦτο, οἱ γυμναστικοὶ Σύλλογοι εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐπανέλαβον μετὰ νέας ζέσεως τὰς ἐργασίας των, οὕτω ἐπανελήφθησαν οἱ τοπικοὶ ἀγῶνες, ὀργανίζεται δὲ ἢ προαναγγέλλεται ἡ τέλεσις τοιούτων Πανελληνίων, καὶ προπαρασκευάζεται ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς μετὰ δύο ἔτη εἰς τὰ Παρίσια τελεσθησομένους διεθνεῖς, καὶ πάλιν, Ὀλυμπιακούς· οὕτω, ἐπὶ τέλους, ἱδρύθη καὶ τὸ ἀξιόλογον περιοδικόν, τοῦ ὁποίου εὑηρεστήθητε νὰ μοὶ ἀποστείλητε τὰ πρῶτα πέντε τεύχη.

Μετὰ διττῆς εὐχαριστήσεως χαιρετίζω τὴν ἐμφάνισιν τοῦ περιοδικοῦ τούτου, καθὸ ὄχι μόνον ὀργάνου τοῦ ὑμετέρου Συλλόγου, ἀλλὰ καὶ σημαίας τρόπον τινὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀθλητισμοῦ. Τὸν διπλοῦν τοῦτον χαρακτῆρα διαθηλοῖ ἡ ἐπιγραφή του αὐτή, πρὸς δὲ καὶ ὁ πίναξ τῶν περιεχομένων. Ἡ «Ἐπιθεώρησίς» σας αὐτοκαλεῖται καὶ εἶναι «Ποδηλατικὴ καὶ Ἀθλητική». Ὁμολογῶ, ὅτι ἤθελα προτιμήσει ἀντιστρόφως τὰς λέξεις, ἀλλ' ἐννοῶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους προηγεῖται ἡ «ποδηλατική».

Ἡ μικρολόγος ἔνστασίς μου ὑποδεικνύει τί φρονῶ περὶ ἀθλητισμοῦ. Δὲν ὑποτιμῶ βεβαίως τὴν γυμναστικήν. Ἀπ' ἐναντίας, ἀναγνωρίζω πληρέστατα τὸ χρήσιμον τῆς παραδοχῆς της εἰς τὸ ἐκπαιδευτικόν μας πρόγραμμα. Ἀλλ' ὅμως πιστεύω ὅτι δὲν θὰ παρεννοηθῶ, οὔτε θὰ κατηγορηθῶ παρ' ὑμῶν, λέγων ὅτι, καθὼς διὰ τῆς γραμματικῆς εἰσαγόμεθα εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης, καθὼς ἡ ἐκμάθησις τῶν κανόνων καὶ κλιμάκων τῆς μουσικῆς προηγεῖται τῆς ἐκτελέσεως μελῶν ἁρμονικῶν, οὕτω καὶ ἡ γυμναστικὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰσαγωγικὴ προπαίδευσις διὰ τὸν ἀθλητισμόν.

Τὴν μεγάλην τοῦ ἀθλητισμοῦ σημασίαν ἐξετίμησαν καὶ ἀνέδειξαν κατὰ μὲν τὴν ἀρχαιότητα ἡ Ἑλλάς, τὴν δὲ σήμερον ἡ Ἀγγλία. Τῆς Ἀγγλίας τὸ προχειρότερον παράδειγμα ἀπομιμοῦνται ἤδη ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη, παραδεχθέντα, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, καὶ τὴν ἀγγλικὴν λέξιν *sport*. Ἀλλ' ἡ λέξις αὕτη σημαίνει κυριολεκτικῶς παίγνιον. Κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρει ὁ ἀθλητισμὸς τῆς γυμναστικῆς, ὅτι δὲν θεωρεῖται ὡς μάθημα, ἀλλ' ὡς διασκέδασις, διασκέδασις ἀσκοῦσα τὸ σῶμα καὶ ἐπιδρῶσα ἐπὶ τῆς ψυχῆς. Ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀθλητικῶν παιγνίων, τοῦ *sport*, συνοψίζονται διὰ τοῦ ἀρχαίου ῥητοῦ: «Εὖ ἔχειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν».

Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος εἶνε καὶ σήμερον προσφορώτερον ἴσως παντὸς ἄλλου πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθλητισμοῦ, οὕτως ἐννοουμένου, ὄχι μόνον ἕνεκα τῶν ἀρχαίων παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τῶν ἀθλητικῶν ἕξεων, ὅσας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διετήρησε. Καλὴ ἡ ἀπομίμησις καὶ ἡ παραδοχὴ τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων ἀσκήσεων. Ἀλλὰ δὲν νομίζετε, κύριε Πρόεδρε, ὅτι τὰ ἐγχώριά μας καὶ πατροπαράδοτα παίγνια, κανονιζόμενα καὶ τελειοποιούμενα, ἤθελον συντελέσει πρὸς ταχυτέραν καὶ ἐντελεστέραν ἐξάπλωσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ; παρεκτὸς τοῦ δίσκου, τοῦ δρόμου, τοῦ ἅλματος, ἔχομεν τὴν τοξευτικήν, τὴν σφαιρομαχίαν, τὴν ἀμπάριζαν. Καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν σφενδόνην, ἡ ὁποία δὲν φαίνεται ἀνεπίδεκτος ἐξευγενισμοῦ, ἐὰν παύσῃ χρησιμοποιουμένη διὰ τὸν πόλεμον. Δὲν ἦτο ἄρά γε δυνατὸν διὰ τούτων καὶ ἄλλων νὰ δοθῇ χαρακτὴρ ἰδιάζων εἰς τὸν ἀθλητισμόν μας; Πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ ἀνάγκη νὰ υἱοθετηθῇ οὗτος ὑπὸ τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου, νὰ καταστῇ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς παῖδας, εἰς τοὺς ἐφήβους, εἰς τοὺς νέους πάσης ἡλικίας καὶ πάσης τάξεως. Πῶς δὲ τοῦτο νὰ ἐπιτευχθῇ καλλίτερον καὶ ταχύτερον ἢ διὰ τῆς καλλιεργείας παιγνίων γνωστῶν ἤδη, καθὸ ἐθνικῶν, καὶ ἐνδιαφερόντων κατὰ συνέπειαν ὅλους, μικροὺς καὶ μεγάλους;

Ὑποβάλλων μετά τινος ἐνδοιασμοῦ εἰς τὴν σκέψιν σας τὰς ἀτελῶς διατυπωθείσας ἰδέας ταύτας, διατελῶ, κύριε Πρόεδρε, μετὰ πλείστης τιμῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Δεκεμβρίου 1898.

Ὅλως ὑμέτερος,

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΠΩΣ ΠΡΟΑΓΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΘΝΗ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Κ. Ν. ΜΑΝΙΑΚΗ

Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου

Πρὸς τὸ Προεδρεῖον τοῦ «Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν».

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1898.

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε τοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α.Β.Υ. τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἀπὸ 1ης τοῦ μηνὸς τούτου ὑμετέραν ἐπιστολήν, δι' ἧς μὲ προκαλεῖτε ν' ἀνακοινώσω τὰς ἐμὰς σκέψεις πρὸς τὸν ὑπὸ τὴν προεδρείαν ὑμῶν Σύλλογον, σχετικῶς πρὸς τὸν ἀθλητισμὸν καὶ τὴν ποδηγέτησιν τῆς νεολαίας.

Τὸ ἀνθρώπινον γένος, λέγουσιν οἱ σοφοί, ὁμοιάζει ὑπό τινα ἔποψιν πρὸς πορτοκαλλέαν, ἥτις παρουσιάζει κάλυκας, ἀνθύλλια καὶ καρποὺς καὶ ἐκ τούτων πάλιν τοὺς μὲν πρασίνους, ἡμιωρίμους καὶ χρυσοχρόους μετὰ εἴκοσι διαφόρων ἐνταυτῷ μεσολαβούντων εἰδῶν. Παράλογον δὲ φαίνεται ν' ἀπαιτῇ τις ὁ κάλυξ νὰ γίνηται μῆλον, χωρὶς νὰ διέλθῃ ἀπάσας τὰς μεταξὺ τροπὰς καὶ ἀλλοιώσεις· τὸ νὰ δυσανασχετῇ δέ τις διότι κάλυξ τις δὲν ἐγένετο ἀμέσως μῆλον, πράγματι, πρέπει νὰ ἦνε λίαν παράξενος ὥστε τοιαῦτα παρὰ τῆς φύσεως ν' ἀπαιτῇ.

Ὅ,τι ἡ τέχνη ἢ ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅ,τι συνηνωμέναι δυνάμεις τῆς πείρας, τῆς ἀγχινοίας, τῆς διδασκαλίας, τοῦ παραδείγματος, τῆς πειθοῦς καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, πρὸς ὄφελος αὐτοῦ δύνανται νὰ μεταβάλλωσιν εἶνε αἱ συμπληρώσεις τῆς ἀτελοῦς αὐτοῦ φάσεως.

Ὁ ἄνθρωπος ἅμα ἀποχωρισθῇ τῆς πλαστικῆς χειρὸς τῆς Φύσεως, εἶνε ἱκανότης δυνάμει, πρέπει αὐτὸς ἑαυτὸν ν' ἀναπτύξῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν τελευταίαν ἐκείνην λεπτὴν ἐπίχρωσιν, ἥτις ἐπιχέει εἰς αὐτὸν τὴν αἴγλην καὶ τὴν χάριν καὶ νὰ καταστῇ ὁ δεύτερος ἑαυτοῦ δημιουργός.

Τὸ πρώτιστον μέσον τῆς βαθμιαίας τοῦ ἀνθρώπου ἀναπτύξεως εἶνε ἡ γυμναστική. Ἡ ὑγεία, ἡ μακροβιότης, ἡ βελτίωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ ἐπαύξησις τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων καὶ ὁ ἰδιωτικὸς καὶ δημόσιος πλοῦτος εἶσι τὰ θετικὰ ταύτης ἀποτελέσματα.

Μαρτυρίας ἀναμφισβητήτους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀνευρίσκομεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, διότι οὐδεὶς ἄλλος λαὸς ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἀνεμφίλεκτον ἀλήθειαν, ὅτι, τελεία ἀνθρωπίνη διάνοια δὲν δύναται κατὰ κανόνα νὰ ὑπάρχῃ εἰμὴ εἰς σώματα ἀπολαύοντα θαλερᾶς ὑγείας καὶ εὐρωστίας, πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοιούτου ἀγαθοῦ καθιέρωσαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.

Ἡ ἐν Ὀλυμπίᾳ σύστασις τοῦ α' ἀγῶνος ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐξ Ἠλείας Ἴφυτον ἀπὸ τοῦ ἔτους 776 π. Χ. ὅτε ἀνεγράφη νικητὴς εἰς τὸν δρόμον ὁ Ἠλεῖος Κόροιβος, ἔκτοτε δὲ ἀνεγράφοντο εἰς ἐπίσημον κατάλογον οἱ εἰς τὸν δρόμον ἀριστεύσαντες Ἠλεῖοι. Εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους ἀπό τοῦ ἔτους 720 ἐλάμβανον μέρος οἵ τε Σπαρτιᾶται καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες μέχρις οὗ βαθμηδὸν περὶ τὰ μέσα τῆς 7 π. Χ. ἑκατονταετηρίδος κατέστησαν Πανελλήνιοι, ἐξηκολούθησαν δ' ὡς τοιοῦτοι μέχρι τοῦ 383 μ. Χ. ὅτε ἐγένετο ἡ τελευταία ἑορτή.

Οἱ ἀγῶνες οὗτοι περιελάμβανον ἁπάσας τὰς ἀσκήσεις, αἵτινες καθίστων τοὺς ἐκγυμναζομένους μᾶλλον θαρραλέους, μᾶλλον ἀτρομήτους, μᾶλλον νοήμονας, μᾶλλον εὐαισθήτους, μᾶλλον ἰσχυροὺς καὶ φιλοπόνους, μᾶλλον ταχεῖς εὐκάμπτους καὶ εὐκινήτους, προπαρεσκεύαζον δὲ αὐτοὺς ἐπαρκῶς ἵνα ἀντέχωσιν εἰς τὰς δυσκρασίας τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, εἰς τὰς ποικιλίας τῶν κλιμάτων, νὰ φαίνωνται δὲ ἀνώτεροι τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου, νὰ ὑπερνικῶσι χάριν τῶν εὐγενῶν αὐτῶν σκοπῶν πάσας τὰς δυσχερείας, νὰ περιφρονῶσι τοὺς κινδύνους καὶ τὰ ἐμπόδια, νὰ ἔχωσι τὴν τόλμην νὰ μάχωνται ὀλίγοι κατὰ πολλῶν, ν' ἀναδεικνύωνται νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι καὶ ἐν γένει νὰ παρέχωσιν ἀξιοσημειώτους ὑπηρεσίας εἴς τε τὰς Παλιτείας εἰς ἃς ἀνῆκον καὶ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει.

Τὸ κάλλος, ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἰσχὺς ἐθεωροῦντο ταὐτόσημα ὡς εἶνε τοιαῦτα ἡ

δυσμορφία, ἡ φαυλότης καὶ ἡ ἀνανδρία. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ ὑπέρμετρος σπουδαιότης, ἣν ἀπέδιδον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἰς τὰς ἀσκήσεις τῆς παλαίστρας ὅπου ἐτελειοποιοῦντο τὰ ὡραῖα σώματα.

Αἱ ἐν χρήσει ἀσκήσεις ἐν ταῖς παλαίστραις ἦσαν δύο εἰδῶν, αἱ μὲν ἦσαν προωρισμέναι διὰ τοὺς παῖδας καὶ νεανίας αἱ δὲ διὰ τοὺς τελείους ἄνδρας. Ἅπασαι αἱ ἀσκήσεις αὗται ἐτάσσοντο βαθμηδόν, ἀναλόγως τῆς ἰσχύος καὶ τῆς δεξιότητος τῶν ἐκγυμναζομένων νέων, αἱ πλέον δὲ ἐπίμοχθοι ἐπεφυλάσσοντο διὰ τοὺς ἀθλητὰς κατ' ἐπάγγελμα.

Ἅπαντες οἱ Ἕλληνες πάσης ἡλικίας ἐφοίτων εἰς τὰς παλαίστρας· διότι καὶ μετὰ τὸ πέρας τῶν κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν γυμνασιακῶν σπουδῶν ἐξηκολούθουν καὶ ἐν τῇ ὡρίμῳ ἡλικίᾳ αὐτῶν νὰ γυμνάζωνται πρὸς διατήρησιν τῆς σωματικῆς ρώμης καὶ ὑγείας. Ἡ γυμναστικὴ δὲν ἀναφέρεται ἁπλῶς ὡς οὐσιῶδες προσὸν τῆς ἀνατροφῆς ἀλλ' ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς κλάδος τῆς ἰατρικῆς τέχνης. Αἱ παλαῖστραι ἦσαν ἀφιερωμέναι εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, θεὸν τῆς ἰατρικῆς οἱ δὲ διδάσκαλοι τῶν παλαιστῶν ἐλάμβανον τὸν τίτλον τοῦ ἰατροῦ.

Προκειμένου ὅμως περὶ δημοσίων ἀγώνων, οἱ μέλλοντες ν' ἀποδυθῶσιν εἰς τούτους, ὤφειλον νὰ ἐκγυμνάζωνται καὶ κατ' ἰδίαν κατὰ δὲ τὰς τελευταίας τριάκοντα ἡμέρας ἐν τῷ ἐν Ἠλείᾳ Γυμνασίῳ. Τὸ ἄθλον δὲ δι' οὗ ἠγωνίζοντο ἦν στέφανος ἐξ ἀγρίας ἐλαίας.

Οὕτως οἱ ἀρχαῖοι οὐ μόνον διὰ τῶν προσηκουσῶν ἀσκήσεων παρεσκεύαζον τοὺς ἀγωνιστάς, ἀλλὰ καὶ διὰ τιμῶν ἀνεζωπύρουν τὸν ζῆλον καὶ τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν, ἤτοι οἱ νικηταί, οἵτινες ἐκαλοῦντο Ὀλυμπιονῖκαι ἐκοσμοῦντο μὲ στέφανον δάφνης, κρατοῦντες δὲ φοίνικος κλάδον προσήγοντο εἰς τὸν λαόν. Μετὰ δὲ τὰς τιμὰς ταύτας ἐπικολούθουν καὶ ἄλλαι, ἤτοι ἐπινίκιοι ὕμνοι καὶ ἀνδριάντες, κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν εἰς τὰς ἑστίας των, ἡ εἴσοδος εἰς τὰς ἰδιαιτέρας πατρίδας των ἐγίνετο ἐπισήμως ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ τεσσάρων λευκῶν ἵππων, ἐχορηγεῖτο αὐτοῖς διακεκριμένη θέσις ἐν τοῖς θεάμασι καὶ ἀπηλλάσσοντο τῶν δημοσίων εἰσφορῶν. Ἐν Σπάρτῃ δὲ εἱστιῶντο ἐν τῷ Πρυτανείῳ καὶ χρηματικὰ ἐλάμβανον δῶρα.

Διὰ τοιούτων μέσων ἀνεδείχθησαν Ὀλυμπιονῖκαι, οἵτινες ἀπηθανατίσθησαν διὰ τῶν ὕμνων τοῦ Πινδάρου, καὶ αἱ παν-γύρεις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, κατέστησαν ἄξιαι τῆς παγκοσμίου φήμης· ὁμοία συγχρόνως ἐκτίμησις καὶ ἀμοιβὴ τῆς ἀρετῆς ἐν γένει ἐγένετο ἡ κυρία ἀφορμὴ τῆς ἐπιτάσεως τῆς φιλοπονίας τῶν ἀρχαίων καὶ διὰ ταύτης αἱ ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι ἀνεδείχθησαν ὡς πρότυπα ἔν τε τῷ πολιτικῷ κόσμῳ, ἐν ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμαις.

Ἡ γυμναστικὴ ἄρα ἦτο τὸ πρώτιστον μέσον τῆς μορφώσεως τῶν μελῶν τῶν ἀρχαίων Πολιτειῶν· ὁ θεῖος Πλάτων ἦν ἀθλητὴς καὶ κατὰ σύμπτωσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀποδίδεται εἰς τὸ πλάτος τῆς ὠμοπλάτης του. Οἱ δὲ καλλιτέχναι εἰς τὰ γυμνάσια τῶν ἀθλητῶν ἐλάμβανον τὰς ἐμπνεύσεις τῶν ἔργων των. Οἱ Ἕλληνες νομοθέται ἦσαν ἀοιδοὶ καὶ οἱ ἥρωες αὐτῶν ἔθυον ταῖς Μούσαις καὶ οἱ σοφοὶ ταῖς Χάρισι.

Ἡ γυμναστικὴ ὅθεν εἶνε ἐπιστήμη, ἥτις προτίθεται νὰ φέρῃ εἰς ἁρμονίαν τὰς σωματικὰς κινήσεις μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νοητικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Καὶ ἡ μουσικὴ δὲ ἀπετέλει κλάδον τῆς ἀνατροφῆς τῶν μελῶν τῶν Πολιτειῶν τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Ἕλληνες ἐθεώρουν τὴν Μουσικὴν ὡς παγκόσμιον γλῶσσαν, ἡ σπουδὴ τῆς ὁποίας ὡς ἡ τῆς μαθηματικῆς παρεσκεύαζε τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας. Κατὰ τὴν χρυσῆν ἐκείνην ἐποχὴν οὐδὲν μέσον ἐθεωρεῖτο συντελεστικώτερον, ἵνα ἐγχαράξῃ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀγάπην. Τοῦτο ἐξηγεῖται φυσικῶς· διότι τὸ μεγαλεῖον τῶν αἰσθημάτων ἐπιζητεῖ ἤχους ἀναλόγους, ἵνα σχηματίσῃ γλῶσσαν ἀξίαν αὐτοῦ. Οἱ Πυθαγόριοι ἐποιοῦντο χρῆσιν μουσικῆς πρὸς διέγερσιν τῆς καρδίας εἰς ἀξιεπαίνους πράξεις καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἔρωτος.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἦν ἄλλη-πτος ἁρμονία· ἐνόμιζον δὲ ὅτι διὰ τῆς αἰσθητῆς ἁρμονίας ἀπεκαθίστων τὴν διανοητικήν, ἤτοι τὴν ἀρχικὴν τῆς ψυχῆς ἰδιότητα.

Οὕτω πῶς ἐμορφοῦτο ἡ ψυχικὴ τῶν ἀρχαίων κατάστασις καὶ αὐταὶ δὲ αἱ τὰ μάλιστα ἀφηρημέναι ἔννοιαι τῆς διανοίας των διὰ τῆς σμίλης τῶν γλυπτῶν ἐλάμβανον ὡραῖον σῶμα καὶ καθίσταντο χαρίεσσαι τερψίθυμοι καὶ τὸ πνεῦμα ἐξυψοῦσαι εἰκόνες.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶνε ἁρμο-

νία, ἤτοι γεωμετρικαὶ ἀναλογίαι γραμμῶν καὶ ἐπιφανειῶν περιγραφουσῶν ἐπιφανείας καὶ στερεὰ σώματα, ἄρα ἀληθὴς μουσική.

Ἔνθεοι γίνονται ἐκ τῆς θέας τοῦ Παρθενῶνος καὶ οἱ μεταγενέστεροι ὅσοι ἔμαθον τί ἐστι καλὸν καὶ τὸ αἰσθάνονται. Πολλοὶ ἐσπούδασαν τὸν Παρθενῶνα, ἀλλ' οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ κατανοήσῃ αὐτὸν ἀκριβῶς· ἡ μηχανική του ὑπερβαίνει τὰς γνώσεις καὶ τὰς ἰδέας περὶ οἰκοδομίας παντὸς ἀρχιτέκτονος. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἀρχιτέκτων Ἰκτῖνος, ὁ ποιητὴς τοῦ Παρθενῶνος. Πάντα δὲ τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τὰ ἀμίμητα ἔργα τῆς καλλιτεχνίας εἰσὶ σύμβολα. Τὰ σύμβολα δὲ κατὰ τὸν Ἔγελον εἶνε σημεῖα ἄλλου τινος, ἀλλὰ τοιαύτης ποιότητος ὥστε ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῶν περιέχουσι ἐκεῖνο ὅπερ θέλουσι νὰ σημάνωσιν: Ὕδωρ καὶ πῦρ ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ βαπτίσματος ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἐξαγνισμοῦ, τὰ δὲ λείψανα τῆς ἀρχαίας τέχνης εἶνε τὰ σύμβολα τῆς ἀπαραμίλλου ὑπεροχῆς τῆς διανοίας τῶν ἀρχαίων.

Κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν τῶν σοφῶν γνώμην οὐδεὶς λαὸς ἔλαβε παρὰ τῆς φύσεως οἷον δήποτε πνευματικὸν δῶρον κατὰ προτίμησιν ἄλλων λαῶν, διότι ἡ Φύσις τὰ πάντα μεταξὺ πάντων ἐξίσου διένειμεν· ἄρα καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι κατέφθασαν τὴν ἐποχὴν τοῦ ἰδίου ἑαυτῶν προορισμοῦ μόνον διὰ τῆς φιλοπονίας, τῆς ἀρετῆς τῶν μελῶν αὐτῶν, τῆς ὑπεροχοῦ διανοίας καὶ τῆς ἀπαραμίλλου φαντασίας, ἅτινα κατὰ μέγιστον μέρος ὀφείλονται εἰς τὴν γυμναστικήν.

Ἐὰν αἱ πολιτεῖαι ἐκεῖναι ἐκρημνίσθησαν, δὲν ἐκρημνίσθησαν, διότι αὗται τὰς βάσεις ἑαυτῶν ὑπέσκαψαν, ἀλλὰ διότι, ὡς φαίνεται, ἐν τῷ κόσμῳ οὐδὲν εἶνε ἐπιδεκτικὸν αὐξήσεως διηνεκοῦς καὶ ἀτελευτήτου καὶ διότι ἤδη αὗται εἰς τὴν ἀκμήν των ἀφίκοντο. Οὕτω καὶ ἅπαντα τὰ μεγάλα οἰκοδομήματα πίπτουσι διὰ τοῦ χρόνου μετὰ πάντων τῶν καλλιτεχνικῶν κοσμημάτων των. Τὸ ἀγχίνουν τῆς Ἀθηνᾶς Ἄστυ παρώκμασεν, ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ θιασῶτις τῆς ἀρετῆς Σπάρτη ἔμεινεν ἐπὶ πλέον θάλλουσα;

Ἀλλὰ τὸ ἀποτελεσθὲν ὑπόδειγμα τοῦ κατ' ἄνθρωπον ζῆν δὲν ἐχάθη καὶ αὐτό, ἀλλ' ἡ οὐσία καὶ ἡ αἴγλη αὐτοῦ ἐναπομένει, κατὰ θείαν ἐπιταγήν, εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς πρότυπον τῆς προόδου τοῦ σύμπαντος Κόσμου, ἵνα, τέλος, ἐπιτευχθῇ τελεία ἰσότης καὶ ἀδελφοποίησις πάντων τῶν λαῶν τῆς ὑφηλίου πρὸς ἀλλήλους, ἅπασα δὲ ἡ ἀνθρωπότης μίαν ἀποτελέσῃ πολιτείαν:

Ἡ αἴγλη αὕτη εἶνε ὁρατὴ εἰς πολλὰ ἔθνη, διδάσκει αὐτὰ καὶ τὰ ὁδηγεῖ, ὡς ὁ ἀστὴρ τοὺς μάγους, ἡ δὲ πρόοδος αὐτῶν εἶνε τοῖς πᾶσιν ἐπαισθητή. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, οἱ ἀπόγονοι τῶν μεγάλων καὶ διαρκῶν διδασκάλων τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν αἴγλην ταύτην, δυστυχῶς, δὲν τὴν βλέπομεν! Ἀπωλέσαμεν καὶ αὐτὴν τὴν ὅρασιν.

Ἡ ἀπὸ ἑβδομηκονταετίαν ἀδράνεια ἡμῶν ἐπήνεγκε τὴν ὀλεθρίαν συνέπειαν τῆς ἀτροφίας τοῦ ὀργανισμοῦ μας, καὶ ἡ χαλαρότης τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος ἐπήνεγκε τὴν ἐξασθένισιν τοῦ ἐγκεφάλου· ἰδοὺ λοιπὸν ἡ αἰτία τῆς καταπτώσεως ὁλοκλήρου τοῦ ὀργανισμοῦ, τῶν διανοητικῶν ἡμῶν δυνάμεων, τῆς δυνάμεως τῶν μυῶν μας καὶ τῆς τυφλώσεώς μας!

Μὲ ἀκούετε συμπολῖται;

Ἐὰν νυστάζετε ἤθελον μιμηθῆ τὸν Δημοσθένην, ὅστις βλέπων τοὺς δικαστὰς νυστάζοντας, ἐνῷ ἐξετυλίσσοντο κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του περιστατικὰ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὁποίων ἐξήρτητο ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος τοῦ κατηγορουμένου, διὰ νὰ τοὺς ἀφυπνίσῃ διηγήθη αὐτοῖς τὸν μῦθον περὶ τῆς ὄνου σκιᾶς.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνῃ νῦν, διότι πάντες εἴμεθα κατηγορούμενοι καὶ πρέπει νὰ σᾶς ἐκθέσω πράγματα καὶ οὐχὶ μύθους, ἅτινα ἐὰν ἔχητε συνείδησιν τεθωρακισμένην ἀντὶ νὰ σᾶς ἐνοχλήσωσι θὰ σᾶς διασκεδάσωσι.

Ἡ διεθνὴς ἔκθεσις τῶν Παρισίων τοῦ 1900 καθ' ἃς ἔσχον θετικὰς πληροφορίας θέλει ὑπερβῆ κατά τε τὴν καλαισθησίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς πᾶσαν προγενεστέραν ὁμοίαν ἐπιχείρησιν.

Ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ ἔθνη τῆς ὑφηλίου ἐνεκατέστησαν ἤδη ἐν Παρισίοις ἐπιτροπὰς πρὸς προπαρασκευὴν καταλλήλων τόπων πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἐκθεμάτων των, οἱ διασημότεροι δὲ ἀρχιτέκτονες καὶ μηχανικοὶ ἑκάστου αὐτῶν ἐνασχολοῦνται συντόνως, ἵνα ἀνεγείρωσι τὰ προσήκοντα καλλιτεχνικὰ οἰκοδομήματα.

Τὰ οἰκοδομήματα, ἅτινα θέλουσι περιλάβει τὰ ἐκθέματα τῶν ὡραίων τεχνῶν εἶνε τοιαῦτα ὥστε θὰ μένωσι διὰ παντὸς ἄθικτα ὡς ἔξοχα μνημεῖα τοῦ καλλιτεχνικοῦ πνεύματος τῆς Γαλλικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁ εὐγενὴς δὲ λαὸς τῆς Γαλλίας δὲν παρέλιπε ν' ἀπαιτήσῃ νὰ μνημονευθῶσι κατὰ

τὴν μεγάλην ταύτην πανήγυριν καὶ οἱ πρόγονοι αὐτῶν, ἵνα προκαλέσωσι τὰς εὐχὰς αὐτῶν πρὸς κραταίωσιν τῶν θεμελίων τοῦ ἐνδόξου κράτους των· οὕτω παρὰ τὴν εἴσοδον τῶν Ἠλυσίων Πεδίων καὶ δεξιᾷ αὐτῆς ἀνηγέρθη καλλιτεχνικώτατον οἰκοδόμημα ἐν ᾧ θὰ ἐκτεθῶσι τὰ ἱστορικὰ τῆς Γαλλίας μνημεῖα.

Ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Γαλλίας τοῦ 1900 θὰ συγκεντρωθῶσιν ἅπαντες οἱ λαοὶ τῆς ὑφηλίου καὶ αὐτόθι θὰ συναγωνισθῶσιν οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι, οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὸν βιομηχανικὸν πλοῦτον, ἤτοι τὰ νεῦρα καὶ τὰ ὀστὰ τῶν χωρῶν των. Εὐτυχὴς ὁ λαὸς ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἀξιωθῇ βραβείων, δυνηθεὶς νὰ ἐπιδείξῃ πλείονα εἴδη ἀκατεργάστων προϊόντων, πλείονα εἴδη κατεργασμένων τοιούτων καὶ πλείονας ἐφευρέσεις καὶ πλείονα εἴδη βιομηχανημάτων. Τὸ ἔθνος τοῦτο θὰ καταλάβῃ δικαίως τὴν πρωτεύουσαν θέσιν καὶ θὰ γίνῃ γνωστὸν εἰς ἁπάσας τὰς ἀγορὰς τοῦ κόσμου.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἰδίως ἐπεδείξαντο μέγιστον ἐνθουσιασμὸν ἐπὶ τῇ προσκλήσει αὐτῶν ἵνα συμμετάσχωσι τῆς ἐκθέσεως, ἀνέλαβον δὲ νὰ φωτίσωσι δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἅπασαν τὴν ἔκθεσιν· αἱ μηχαναὶ αἵτινες θὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ὡς καὶ διὰ τὴν δι' ἠλεκτρισμοῦ παροχὴν ἀναλόγου δυνάμεως πρὸς κίνησιν ὅλων τῶν μηχανῶν θὰ κέκτηνται δύναμιν 30,000 ἵππων. Μεγάλαι ἐκτάσεις παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν καταλλήλων οἰκοδομημάτων, ἵνα περιλάβωσιν ἅπαντα τὰ ἐκθέματα αὐτῶν, ἰδιαιτέρα δὲ ἔκτασις μεγάλη τοῖς ἐχορηγήθη πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν καὶ ἐκθεμάτων.

Ἡ παροῦσα διατριβή μου ἤθελε λάβει μεγάλην ἔκτασιν ἐὰν ἐπεχείρουν νὰ ἐκθέσω τὰς προπαρασκευὰς τοῦ προνομιούχου τούτου λαοῦ τῆς ὑφηλίου· ἀρκοῦμαι μόνον νὰ εἴπω ὅτι εἰς Ἀμερικανὸς ὁ Cyrus Mocermik κάτοικος τοῦ Σικάγου ἠτήσατο νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἐν τῇ Ἐκθέσει ἔκτασις 4,012 τετραγωνικῶν ποδῶν, ἵνα ἀνεγείρῃ αὐτόθι λαμπρὸν σκήνωμα, ὅπως ἐκθέσῃ τὰς γεωπονικὰς αὐτοῦ μηχανάς. Ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἐννοεῖ νὰ καθυστερήσῃ κατ' οὐδένα λόγον ἀπέναντι τῆς διεθνοῦς ἀμίλλης, μετὰ πεποιθήσεως δὲ φρονεῖ ὅτι θ' ἀξιωθῇ τῶν πλείστων βραβείων.

Ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ ἀπόγονοι τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐπρώτευεν ἄλλοτέ ποτε κατά τε τὴν γεωπονικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἱκανότητα πάντων τῶν λαῶν τῆς τότε ἐποχῆς, τίνα θέσιν θὰ καταλάβωμεν ἐν τῇ παγκοσμίῳ πανηγύρει ἐν ᾗ θὰ συναγωνισθῶσιν οὐ μόνον μεγάλα ἀλλὰ καὶ μικρὰ ἔθνη!

Ἀλλ' ἴσως θὰ μοὶ ἀντιταχθῇ ὅτι δικαιολογούμεθα διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν, στερούμενοι ὑλικῶν μέσων.

Ἔστω· ἀλλὰ μήπως καθυστεροῦμεν καὶ εἰς τὰς περιστάσεις καθ' ἃς οὐδὲν ἄλλο ἀπιτεῖτο ἢ ἡ ἁπλῆ θέλησις, ὀλίγος δὲ κόπος καὶ ἱδρὼς τοῦ μετώπου μας θὰ ἦτο ἐπαρκὴς ἵνα καὶ ἡμεῖς συμμετάσχωμεν τῶν δρώντων ἐν τῇ ἐκθέσει προσώπων;

Το ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ διότι ἔχει σημαντικὴν σημασίαν, ἔχει δὲ καὶ ἄμεσον σχέσιν μὲ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ 1900 θὰ ἐξακολουθήσωσιν οἱ παρ' ἡμῖν κατὰ τό ἔτος 1896 ἀρξάμενοι διεθνεῖς Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ὑποκόμητος Rochefaucauld, ὅστις θέλει ἀκολουθήσει τὰ περὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν, τοὺς κανόνας οὓς εἶχεν ἀναγράψει διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις ἀγῶνας ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος· διὰ νόμου δὲ ἐξαιρετικῶς ὡρίσθη διακεκριμένος τόπος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀγώνων τὸ Park de Vincennes.

Μεγάλη σημασία ἐδόθη εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας καὶ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ πολλῶν διακεκριμένων προσώπων ἐπεφορτίσθη ἵνα μεριμνήσῃ ὥστε ἅπασαι αἱ ξέναι χῶραι καταλάβωσιν ἐπαρκεῖς καὶ καταλλήλους θέσεις.

Μεγάλην ἰδίως μέριμναν ἔλαβεν ὁ Ἀθλητικὸς Σύλλογος τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως ἀντιπροσωπευθῇ προσηκόντως ἐν τῇ ἐκθέσει. Ὁ Σύλλογος οὗτος, ὅστις φέρει τὸν τίτλον «Amateur Athletic Union», ἀριθμεῖ ἤδη ἐνεργὰ μέλη αὐτοῦ 400,000 Ἀμερικανούς, εἷς δὲ τῶν σκοπῶν αὐτοῦ ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ καταδειχθῇ ἐνώπιον τῶν συνηθροισμένων ἐν τῇ ἐκθέσει ἐθνῶν οὐσιώδης ἀπόδειξις τῶν μεγάλων ἁλμάτων, ἅτινα κατώρθωσεν ὁ λαὸς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ῥύθμισιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φυσικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων καὶ τῆς ἀμερικανικῆς ἀνδρείας. Ἰδοὺ πῶς ἐκθέτει ἐπὶ λέξει τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ Πρόεδρος τοῦ εἰρημένου Συλλόγου κ. Harry Mc. Millan πρὸς τὸν κ. Thomas Cridler, third Assistant secretary of state: «The ultimate object is to be placed before the assembled nations in the year 1900 substantial evidence of the great strides made by the people of the United states in the science of phisical culture and the developpement of American manhood».

Κατὰ εἰδικωτέρας δὲ πληροφορίας, σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶνε νὰ δείξῃ κατὰ τὴν διεθνῆ ἁμιλλαν τὰς ἐκ τῆς γυμναστικῆς διαρκεῖς ὠφελείας τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ, σχετικῶς πρὸς τὴν φυσικὴν ἀγωγήν, διδασκαλίαν, πειθαρχίαν καὶ τάξιν, πρὸς δὲ νὰ καταστήσῃ ἀναμφισβήτητον τὸ ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων ἀσκήσεων εἶνε οἱ πρωτεύοντες ἀθληταὶ τοῦ κόσμου, ὑπερτεροῦντες πάντας τοὺς ἄλλους κατά τε τὴν ἀντοχὴν τῶν ποδῶν καὶ τὴν τέχνην.

Ἀλλ' ἀπὸ ποίας ἐποχῆς χρονολογεῖται ἡ πρόοδος αὕτη; Ἡ πρόοδος αὕτη χρονολογεῖται μόνον ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας.

Πρὸ τοῦ μεγάλου ἐμφυλίου πολέμου, συστηματικὴ φυσικὴ ἀγωγὴ καὶ διδασκαλία ἐν Ἀμερικῇ δὲν ὑπῆρχε, καίτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ πολλοὶ ἀξιολογοι Σύλλογοι ἀφιερώθησαν εἰς τὰς ἀθλητικὰς ἀσκήσεις.

Δὲν εἶνε εὔκολον νὰ διαγράψῃ τις τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως ταύτης ἐν Ἀμερικῇ, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ πιστεύεται, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας εἶνε αἱ ταλαιπωρίαι καὶ αἱ βάσανοι τῆς πειθαρχίας, ἃς ἕκαστος νέος ὑπέστη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ στρατιωτικοῦ βίου του. Ἀναντίρρητον δ' εἶνε, ὅτι οἱ κύριοι προστάται τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σπουδαιοτάτου κλάδου τῆς ἀνατροφῆς τῆς Ἀμερικανικῆς νεολαίας εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες κατὰ τοὺς νεανικοὺς χρόνους τοῦ βίου των ἐπολέμησαν ὑπὲρ τῆς σημαίας τῆς πατρίδος των, ὑπηρέτησαν δὲ τὴν χώραν των διακριθέντες εἰς τὰς κυριωτέρας τῶν μαχῶν.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἕπεται, ὅτι αἱ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις θὰ ἦνε τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ ΙΘ' αἰῶνος· λαβόντες ἀφετηρίαν ἐκ Γερμανίας ἀπὸ 100 ἤδη ἐτῶν, μετεδόθησαν διαδοχικῶς εἰς τὴν Σουηδίαν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὰς Λατινικὰς χώρας, φαίνεται δὲ ὅτι αἱ σχετικαὶ κινήσεις αὐτῶν δὲν θ' ἀποδειχθῶσιν ἀνωφελεῖς.

Οἱ ἀθλητικοὶ δὲ ἀγῶνες, ὡς χαρακτηρίζουσιν αὐτοὺς οἱ Ἀμερικανοί, δὲν ἀποβλέπουσι μόνον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ζωϊκῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ λόγος, ὅπως θεωρῶνται ὑπό τινων δυσμενῶς, ἀλλ' ἔχουσι καὶ ἐκπολιτιστικὸν προορισμὸν καὶ οὗτος εἶνε ἡ ἀδελφοποίησις τῆς νεολαίας τῶν διαφόρων ἐθνῶν καὶ διαφόρων γενῶν· ἔτι δὲ εἶνε καὶ ὁ ἀσφαλέστατος τρόπος πρὸς διάλυσιν τῆς δυσπιστίας καὶ τῶν προλήψεων, καὶ ἡ καθέρωσις δεσμῶν συμπαθείας καὶ φιλίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

Μέγας ὀφείλεται ἔπαινος εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τὰς εὐγενεῖς καὶ ὑπερανθρώπους προσπαθείας της πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐκπολιτιστικῶν σκοπῶν της καὶ δικαία εἶνε ἡ πρὸς αὐτὴν εἰλικρινεστάτη ἔκφρασις τῶν συμπαθειῶν ὅλων τῶν λαῶν τῆς ὑφηλίου.

Ἀλλ' ὁποίαν θλῖψιν θὰ αἰσθανθῇ τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἔθνος, ὅταν ἴδῃ, ὅτι μόνη ἡ Ἑλλὰς καθυστερεῖ ἀπέναντι τῆς διεθνοῦς ἀμίλλης καὶ ὅτι αἱ ὑπὲρ ἡμῶν προσπάθειαι καὶ θυσίαι αὐτῆς δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας της! Γνωστόν, νομίζω, εἰς πάντας εἶνε τὸ μέρος, ὅπερ ἔλαβεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ὁ στρατὸς καὶ τὸ ναυτικὸν τῆς Γαλλίας· γνωστὸν ἐπίσης εἶνε εἰς πάντας, ὅτι ἡ χάριν ἡμῶν συντήρησις τοῦ γαλλικοῦ στολου ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ ἡ ἀποστολὴ στρατοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον νῦξησαν τὸ δημόσιον γαλλικὸν χρέος κατὰ 100 ἑκατομ. φράγκα· γνωστὸν ἔτι εἶνε, ὅτι ἅμα ἀπετελέσθη ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἡ Γαλλία προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ νέου Κράτους τὴν αὔξησιν τῶν ὁρίων αὐτοῦ· ὅτι αὕτη ἠγωνίθη τὸ δάνειον τῶν 60 ἑκατομμυρίων φράγκων, πρώτη δὲ αὕτη ἵδρυσεν ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικὴν Σχολὴν καὶ ἐσχάτως κατώρθωσε μετὰ τῶν ἄλλων εὐεργετίδων Δυνάμεων, ἵνα μὴ μέγα μέρος τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου περιέλθῃ ἐκ νέου εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν πρώην κατακτητῶν καὶ τέλος γνωσταὶ εἶνε αἱ θυσίαι καὶ προσπάθειαι τοῦ εὐγενοῦς ἔθνους πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος τοῦ Μίνωος καὶ Ραδαμάνθυος.

Ἀλλ' ὅσον βαθυτέρα εἶνε ἡ κατάπτωσις εἰς ἣν διατελοῦσιν οἱ σύγχρονοι ἡμῶν, τόσον ἐντελεστέρα καταφαίνεται ἡ ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ· ὅσον δὲ εὐκαταφρόντητος καὶ ἂν παρίσταται ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ ἔθνους, τόσον ἀναγκαιότατον εἶνε νὰ εὑρεθῶσι μέσα θεραπείας τοῦ νο-

σοῦντος λαοῦ, ἵνα ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν του ἡ ἀξία τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος.

Ὁ Ἕλλην φύσει εἶνε θαυμάσιος, ἡ διάνοιά του καὶ ἡ φιλοπονία του φαίνονται ἀνάλογοι πρὸς τὰς ἀνάγκας του· ὁ πόθος πρὸς τὴν δοξαν καὶ ὁ ἔρως πρὸς τὸ καθῆκον ἀναπτύσσουσι τὰς δυνάμεις του καὶ τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματά του καὶ δίδουν εἰς ἕκαστον τὸν τύπον καὶ τὸ μέτρον τῆς θέσεώς του.

Ἀλλ' ἤδη νοσοῦμεν ὑπὸ τῆς δεινῆς τῆς πενίας νόσου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς συναλλαγῆς, οἱ πλεῖστοι δὲ ἐκ τῶν ἡμετέρων συμπατριωτῶν, δαπάναις ἡμῶν, διατελοῦσιν εἰς τὰς φυλακάς.

Πιθανὸν εἶνε νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ σύναλλαγή, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ, δὲν εἶνε θανατηφόρος ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἁπλῆ παροδικὴ ἀσθένεια, ἥτις ἰατρεύεται εὐκόλως, συντελοῦσα εἰς ἀποκατάστασιν πλήρους ὑγείας. Εἰρήσθω δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν Ἀμερικῇ, διότι ἐκεῖ ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὡς ὑπουργοὶ ἄνδρες εἰδικοὶ δι' ἕκαστον κλάδον, μὴ ὄντες Βουλευταὶ ἢ Γερουσιασταί, οἵτινες οὐδὲ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρίστανται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Κοινοβουλίων, ἀλλὰ μόνον ἐνώπιον τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Κοινοβουλίου, ἵνα ὑποβάλωσι καὶ ὑποστηρίζωσι τὰ νομοσχέδια αὐτῶν. Ἂν δὲ ὑπάρχωσι καὶ ἐκεῖ κακίαι, ὑπάρχουσιν ὅμως ἀντίροποι μεγάλαι ἀρεταί, τὰ δὲ πράγματα εἶσὶν ἐπαρκῆ σύμβολα, ὑποδεικνύοντα τὴν εὐεξίαν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τοῦ ἀμερικανικοῦ Κράτους.

Παρ' ἡμῖν ἐὰν ποτὲ ἄνδρες μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν Βουλὴν ἔλαβον διοίκησιν Ὑπουργείου, ἐξωμοιώθησαν ὑπό τινος δημοσιογράφου μὲ τοὺς mendiants, ἤτοι μὲ ἐπαίτας, οἱοιδήποτε δὲ θελήσωσι νὰ ἐπιτύχωσιν εἰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς ὀφείλουσι νὰ δέχωνται καὶ ἐκλιπαρῶσι τὰς ψήφους τῶν συμπολιτῶν των ἐπισκεπτόμενοι αὐτοὺς κατ' οἶκον ἢ ἐν τοῖς οἰνοπωλείοις καὶ ἐπιδεικνύοντες παντοιοτρόπως εἰς αὐτοὺς τὰς ἐλευθερίους διαθέσεις των! Κοστίζουσιν πολὺ αἱ ἐκλογαὶ ἐν Ἑλλάδι! ἤτοι ἀπώλειαν χρόνου καὶ χρήματα πολλά. Ποία δὲ ἡ ἀποζημίωσις διὰ πάσας τὰς θυσίας ταύτας!

Ἀλλὰ διατί διελύθη ἡ Βουλὴ καὶ κατὰ τί θὰ διαφέρῃ ἡ νέα τῆς προτέρας; Ποῖα εἰσὶ τὰ προγράμματα τῶν βουλευτῶν καὶ ποῖαι συζητήσεις ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ λαοῦ περὶ τῶν μέσων τῆς θεραπείας τῆς ἠθικῆς καὶ οἰκονομικῆς καχεξίας, ἅτινα οἱ ἐκλογεῖς ὡς ἐντολεῖς ὤφειλον νὰ ἐπιβάλωσι πρὸς ὑποστήριξιν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ εἰς τοὺς ἐντολοδόχους αὐτῶν τοὺς βουλευτάς; Διὰ πρόσωπα λοιπὸν γίνεται ὁ ἀγὼν ἢ δι' ἀρχάς;

Ἡ ἐπιστολή σας, κύριε Πρόεδρε, ἔδωκέ μοι ἀφορμὴν νὰ ἐκταθῶ ἴσως ὑπὲρ τὸ δέον· καὶ φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἐλεγχθῶ καὶ αὖθις ὑπό τινος δημοσιογράφου ὡς ἀντιποιούμενος δημοσιογραφικὰ ἔργα, ἐν ᾧ εἶμαι ἁπλοῦς νομικός, λησμονῶν ἐνίοτε τὰ ὅρια τῆς ἐπιτρεπομένης μοι ἐλευθερίας.

Ἐν τούτοις περαίνων τὴν ἐπιστολήν μου ταύτην, ἐκφράζω τὴν εὐχήν, ἵνα ἡ νέα Βουλὴ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ θεραπεία τῆς ἠθικῆς καὶ οἰκονομικῆς καχεξίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν δύναται ν' ἀρχίσῃ δι' ἄλλου μέσου ἢ διὰ συστηματικῆς καὶ τελείας δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, χάριν τῆς ὁποίας μέγα μέρος τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀφιερωθῇ. Ὁποῖον τὸ σύστημα τῆς δημοτικῆς ταύτης ἐκπαιδεύσεως καὶ πῶς θὰ ἐξοικονομηθῇ ἡ τοιαύτη δαπάνη, τοῦτο θέλει ἐξετασθῇ ἐν εἰδικῇ πραγματείᾳ μου, ἥτις ἐν καιρῷ θέλει δημοσιευθῇ, ἵνα προκληθῶσιν αἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνῶμαι τῶν συμπολιτῶν μας.

Ἀλλ' ἤδη ἐπιτρέψατέ μοι, κύριε Πρόεδρε, νὰ συγχαρῶ δι' ὑμῶν τὸν Ὑμέτερον Σύλλογον ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ ἔλαβε πρωτοβουλία πρὸς ἵδρυσιν Γυμναστηρίου καὶ πρὸς ἔκδοσιν Περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἐπιθεώρησις Ποδηλατικὴ καὶ Ἀθλητικὴ τῆς Ἀνατολῆς» πρὸς διάδοσιν τῆς σωμασκίας ἐν Ἑλλάδι.

Νομίζω ὅμως ὅτι αἱ προσπάθειαι ὑμῶν θὰ στεφθῶσιν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας ἐὰν κατορθώσητε νὰ ἐπιτύχητε κεφάλαια πρὸς ἵδρυσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ὑμῶν δημοτικῶν σχολείων, κυρίαν βάσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀρρένων καὶ θηλέων, ἐχόντων τὴν γυμναστικήν, τὴν μουσικήν, καὶ τὴν πρόσκτησιν στοιχειωδῶν γνώσεων, χρησίμων δι' ἐπαγγελματικὰ ἔργα. Ἡ προστασία δὲ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου τμήματος τοῦ Συλλόγου σας ν' ἀνατεθῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, λαβόντος ἤδη ἀρκετὴν πεῖραν, καὶ γνωρίσαντος ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ἔθνους. Ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ ἁγνὰ καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς Α Β. Υ. τοῦ Διαδόχου δὲν θὰ ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ ν' ἀρνηθῇ τὴν τοιαύτην προστασίαν. Τούτου δὲ γενομένου θέλει λησθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἷος λόγος προὐκάλεσεν ὑπὲρ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τὴν ψήφισιν νόμου περὶ Λαχείου, ὁ αὐτὸς λόγος θὰ συνηγορήσῃ καὶ ὑπὲρ τῆς ψηφίσεως Νόμου περὶ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ εἰρημένου ἐκπαιδευτικοῦ Συλλόγου καὶ πέποιθα ὅτι τοιοῦτον Λαχεῖον χάριν τοσοῦτον εὐγενοῦς σκοποῦ θὰ ὑποστηριχθῇ ἐκθύμως οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῷ Κόσμῳ φιλελλήνων.

Τὸ μάθημα τῆς Μουσικῆς θ' ἀποτελέσῃ τὸ Ἐθνικὸν τῆς Ἑλλάδος Ὠδεῖον, μὲ ὀργανισμὸν πλήρι καὶ τελειότατον, ὅπως μὴ τοῦ λοιποῦ τὸ δῶρον τοῦτο τῆς φύσεως ἀποκαλύπτηται εἰς μόνα τὰ τέκνα τῶν προνομιούχων ὡς ἐκ τοῦ πλούτου κοινωνικῶν τάξεων. Ἐπιθυμῶ καὶ εἰς τὴν Μουσικὴν νὰ ὑπάρξῃ συναγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων πασῶν ἀνεξαιρέτως τῶν κοινωνικῶν τάξεων, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἦνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστὸν εἰς τίνος οἰκογενείας τὸ τέκνον θὰ εὑρεθῇ ἡ σπανία φυσικὴ μουσικὴ δεξιότης (talent).

Διὰ τοιούτου συστήματος ἐὰν ἐπεκταθῇ διὰ νόμου καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τοιαύτη ὑποχρεωτικὴ ἐκπαίδευσις καταστῇ πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως ὑποχρεωτική, καταργουμένων ἁπάντων τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ ᾠδείων, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ πραγματοποίησις ὅλων τῶν ποθων τοῦ Ἑλληνισμοῦ· θὰ ἔλθῃ δὲ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ λατρεύωμεν τὸν θεὸν ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν ἐν καθαρᾷ καὶ γαληνίῳ καρδίᾳ, θὰ ἐξυψῶται δὲ τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ἡμῶν μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, ἀκούοντες ὑμνούμενον τὸν Κύριον ὑπὸ τῶν Χερουβεὶμ καὶ τῶν Σεραφείμ, ἤτοι ὑπὸ μεγάλων χορῶν, συγκροτουμένων ὑπὸ τῶν τέκνων μας καὶ παριστανόντων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν καρποφοροῦσαν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν καλῶν ἔργων καὶ τὴν δόξαν τοῦ οὐρανίου ἡμῶν πατρός.

Τοιαύτη κατὰ τὴν γνώμην μου πρέπει νὰ ἦνε ἡ βάσις νέου πολιτικοῦ προγράμματος παντὸς εὐαισθήτου καὶ ἀγαπῶντος τὴν πατρίδα του πολίτου. Τούτου δὲ γενομένου, εὔκολος θὰ ἦνε ἡ θεραπεία τῆς νόσου τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι τῆς πενίας καὶ ἡ ἀπολύμανσις τοῦ μιάσματος τῆς συναλλαγῆς. Τίς ὅμως ἡ εἰδικωτέρα μέθοδος πρὸς θεραπείαν τῆς νόσου ταύτης δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκτεθῇ διὰ τῆς παρούσης ἐπιστολῆς μου, θὰ ἀποτελέσῃ δὲ τὸ ἀντικείμενον εἰδικῆς πραγματείας.

Διὰ τοιούτων ἐργασιῶν καὶ ἀκαταπονήτων μεριμνῶν εἶνε δυνατὸν νὰ ἴδωμεν τὴν ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, οἱ δὲ ἐπισκεπτόμενοι τοῦ λοιποῦ τὴν νέαν Ἑλλάδα νὰ βλέπωσιν εὐχαρίστως κοινωνίας πεπροικισμένας μὲ τὰς ἀρχαίας ἀρετάς· κοινωνίας εὐημερούσας καὶ διακρινομένας ὡς αἱ ἀρχαίαι κατά τε τὴν σωματικὴν ρώμην, τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὸν ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον πλοῦτον, ὅτι δὲν διατελοῦμεν πλέον ὑπὸ διεθνῆ ἔλεγχον, οὔτε ζῶμεν ἀπὸ τὰς ἐλεημοσύνας **τοῦ μὲν καὶ τοῦ δέ.** Ὅτι κατενοήσαμεν τέλος ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν ἔχει τοσούτους θησαυροὺς ἀνεκμεταλλεύτους, ὥστε εἶνε ἐπαρκὴς νὰ διαθρέψῃ, ὡς τὸ πάλαι, μέγαν πληθυσμόν, ὅτι ἐπαύσαμεν βαίνοντες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀβελτηρίας καὶ αὐτοκτονοῦντες μὲ τὰ σφαιρίδια, ἅτινα ἐχορήγησεν ἡμῖν τὸ εὐεργετικὸν τοῦ Συντάγματος πολίτευμα, ὅπερ ἡμεῖς αὐτοὶ μετεβάλομεν εἰς ὀπλητήριον καὶ εἰς ἑστίαν μολυσμάτων πανώλους. Νὰ βλέπωσι, λέγω, οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν νέαν Ἑλλάδα εὐχαρίστως τὰ νοσοκομεῖα καὶ τὰς φυλακὰς ἡμῶν ἐρήμους. Τοὺς τέως πενθοῦντας ὡς ἐκ τῆς πενίας οἴκους μας, κέντρα ἀνέτου χριστιανικοῦ βίου, κοσμούμενα ὑπὸ διαρκοῦς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, νὰ μαρτυρῶσι πρὸς πάντας ὅτι εἴμεθα ἄξιοι ἀπόγονοι τῶν ἐνδόξων προγόνων μας καὶ ἄξια μέλη ἠθικῆς πολιτείας. Ἀντὶ δὲ ἄλλων ματαίων προσωπικῶν μνημείων, νὰ βλέπωσιν οἱ ξένοι μας ἀνεγηγερμένον περιφανὲς τρόπαιον, κοσμούμενον ὑπὸ τῶν ἐμβλημάτων τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Θρησκείας καὶ τοῦ ἀληθοῦς κοσμοπολιτισμοῦ· κατηργημένην δὲ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου καὶ ἀντὶ τῶν ἀποτροπαίων μηχανημάτων τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς νὰ παρουσιάζωμεν ἐργαλεῖα ὠφελίμων τεχνῶν.

Παρακαλῶ, κύριε Πρόεδρε καὶ κ. Γενικὲ Γραμματεῦ, νὰ δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐξιδιασμένης ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης, μεθ' ἧς διατελῶ

πάντοτε ὑμέτερος

Κ. Ν. ΜΑΝΙΑΚΗΣ

ΠΡΟΧΕΙΡΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τῷ κυρίῳ Μιλτ. Νεγροπόντη Προέδρῳ τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου μετὰ πολλῶν εὐχῶν ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει ὑπὲρ Αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑταίρων.

Πάντα τὰ ἀγωνίσματα, ὅσα διώκουσι τὸν σκοπὸν ν' ἀποδείξωσι τοὺς νέους ὡς οἷόν τε τελείους τὸ σῶμα, ἤτοι καλούς, ὑγιεῖς καὶ εὐρώστους, ρυθμίσωσι δὲ τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἠθικῶς, ὥστε νὰ αἰσθάνηται αὕτη διαπύρως τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς, πάντα, λέγω, τὰ τοιαῦτα ἀγωνίσματα καὶ ἀναγκαῖα εἶνε καὶ χρήσιμα οὐ μόνον ἑκάστῳ τῶν ἐπιτελούντων αὐτὰ ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι ἁπάσῃ καθόλου. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς καὶ εὐαπόδεικτον, μαρτυροῦσιν ἥτε πεῖρα, ἡ καθ' ἡμέραν δοκιμαζομένη, καὶ ἡ ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων. Καὶ τῳόντι ἂν τὰ ἑλληνικὰ σώματα διεκρίνοντο ἐπὶ τῇ ἁρμονικῇ αὐτῶν συστάσει, ἦσαν δὲ ἄλκιμα, κοῦφα καὶ εὔτονα, χαλεπὰ δὲ καὶ φοβερὰ τοῖς πολεμίοις· ἂν αἱ ἑλληνικαὶ ψυχαὶ ἦσαν αἰσθητικαὶ τοῦ καλοῦ, ἐφέροντο δὲ μετὰ στοργῆς πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ κοινὸν ἀγαθόν, τοῦτο ὀφείλεται τῇ γυμναστικῇ, ἣν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἐθεώρουν ὡς μέρος ἀχώριστον τῆς ἀληθοῦς, κατὰ Πλάτωνα, παιδείας, ἤτοι τῆς ὅλης ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως. Τοῦτ' αὐτὸ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τῶν ρωμαίων καὶ τῶν νεωτέρων λαῶν καὶ κατ' ἐξοχὴν τοῦ γερμανικοῦ. Ἂν ἐκεῖνοι μὲν ἐγένοντο κοσμοκράτορες καὶ ὑπὸ τὴν στιβαρὰν μιᾶς μόνης πόλεως χεῖρα ὑπέκυψεν ἐπὶ μήκιστον ἅπας ὁ ἀρχαῖος κόσμος, τοῦτο ὀφείλεται, ὅτι οἱ ρωμαῖοι περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο τὸ ὑγιὲς καὶ εὐφυὲς σῶμα, ὅπερ ἀπέκτων διὰ τῆς γυμναστικῆς ἀπὸ παίδων ἀρχομένης καὶ συνεχῶς μέχρι γήρως ἐνασκουμένης. Ἂν δὲ οἱ γερμανοὶ πρωτοστατοῦσι σήμερον τῶν ἐν Εὐρώπῃ λαῶν, τοῦτο δικαίως δύναται ν' ἀποδοθῇ τῇ σπουδῇ, ἣν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων καταβάλλουσιν οὗτοι περί τε τὴν ἄσκησιν τοῦ σώματος καὶ τὴν μεθοδικὴν τοῦ πνεύματος διαμόρφωσιν.

Ἀλλ' οὐ πάντα τὰ ἀγωνίσματα καταλληλα πρὸς τὸν μέγαν καὶ ὑψηλὸν τοῦτον σκοπόν· ἵνα ἡ γυμναστικὴ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ, οὗ στοχάζεται, πρέπει νὰ ᾖ συνεχὴς καὶ μεθοδική, ἀνάλογος τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῷ φύλῳ, τῇ σωματικῇ συστάσει καὶ τῇ κράσει, νὰ ἐξεγείρῃ τὸ φρόνημα, ν' ἀναπτερῇ τὸν νοῦν, νὰ κατευναζῇ τὰ πάθη καὶ νὰ προκαλῇ τὴν φιλοτιμίαν καὶ ἅμιλλαν. Ὁ ἀπολύτως καὶ μεμονωμένως ἐνασκούμενος ἀθλητισμὸς οὐδόλως ὠφελεῖ τὴν κοινωνίαν, διότι τραχύνει τὰ ἤθη καὶ καθίστησιν αὐτὰ ἄγρια διὰ τῆς εἰς κοινὴν θέαν παροχῆς σκληροτάτων θεαμάτων, ἀδυνατεῖ δὲ νὰ ἐξεγείρῃ τὰ συναισθήματα τοῦ καλοῦ, τὰ ὁποῖα ἐξευγενίζουσι τὴν καρδίαν καὶ παρορμῶσι τοὺς νέους εἰς τέλεσιν μεγάλων καὶ ὑψηλῶν καὶ ἐθνωφελῶν ἔργων. Τί ὠφέλησε τὴν κοινωνίαν ἡ μεγίστη ρώμη τοῦ Μίλωνος καὶ τῶν ἄλλων ἀρχαίων ἀθλητῶν, τί δὲ καὶ αὐτοὺς τούτους; Πάντες γινώσκομεν, ὁποῖον ἐγένετο τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦ ἀρχαίου τούτου ἀθλητοῦ· κατεβρώθη ὑπὸ τῶν θηρίων! Εὐλόγως δὲ γράφει καὶ ὁ Ἰσοκράτης ἐν τῷ πανηγυρικῷ αὐτοῦ λόγῳ τοὺς καλοὺς τούτους λόγους περὶ τῶν τοιούτων ἀθλητῶν, «ὅτι οὐδεμία ὠφέλεια δύναται νὰ γείνῃ τοῖς ἄλλοις, ἂν οἱ τοιοῦτοι ἀθληταὶ διπλασίαν λάβωσι ρώμην». Ὁ τοιοῦτος ἀθλητισμὸς ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἐν ὑστέροις χρόνοις ταυρομαχίαν· ἡ χύσις αἵματος ἐν κοινοῖς θεάμασι καὶ ἀγωνίσμασιν ἐξαγριοῖ τοὺς θεατὰς καὶ διαφθείρει τὸ συμπαθητικὸν συναίσθημα, ὅπερ φύσει ἔχομεν, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιτείνεται καὶ αὐξάνει διὰ τῆς πρᾳότητος καὶ ἡμερότητος εὐπρεπῶν γυμνασίων. Ὁ τοιοῦτος ἀθλητισμὸς ἀφορᾷ εἰς μόνον τὸ σῶμα, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος εἶνε καὶ ψυχή· μόνη δὲ ἡ γυμναστικὴ κατὰ τὴν κυρίαν καὶ οὐσιώδη ἔννοιαν αὐτῆς ἐπιρρωννύουσα τὸ σῶμα, διαμορφοῖ σύνταμα καὶ τὴν ψυχὴν καὶ καθίστησι τὸν ἄνθρωπον τέλειον. Ὁ ἀθλητισμὸς εἶναι ὡς ὁ ἀσκητισμός· οὗτος τοὐναντίον παραμελεῖ τελείως τὸ σῶμα, ἀποβλέπει δὲ εἰς μόνην τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς καὶ καταλείπει ἀστόργως τὴν μετὰ τῶν ὁμοίων συμβίωσιν, οὓς ὀφείλει νὰ ὑπηρετῇ ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς καὶ ἐργάζηται ὑπὲρ αὐτῶν, θυσιάζων καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας.

Οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν ἐδίδασκον γυμναστικὴν διὰ καταλλήλου μεθόδου καὶ ὅσοι ὕστερον ἐμιμήθησαν τούτους ἐπέτυχον τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ, οὗ αὕτη στοχάζεται. Ἡ ὄρχησις, παραδείγματος χάριν, οὐ μόνον τοὺς πόδας ἐγύμναζεν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα εἴθιζε νὰ κινῆται ρυθμικῶς, ἀποδιδοῦσα πᾶσι τοῖς μέλεσι, ἤτοι τῷ τραχήλῳ, τοῖς σκέλεσι καὶ ταῖς χερσί, τὴν πρέπουσαν καὶ γραφικὴν κίνησιν. Ἡ ἐλαρρότης, ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ ἐλευθερία, ἡ εὔρυθμος κίνησις τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων ἦσαν συνέπεια τῆς ὀρχήσεως. Θαυμάζει δ' ἔτι καὶ νῦν ὁ ὀφθαλμὸς πάντα ταῦτα τὰ προτερήματα ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ἀγάλμασι καὶ ἐν τοῖς ἀπεικονίσμασι χορευτῶν ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἀγγείοις. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μεθοδικῶς διδασκομένην ὀρθὴν πάλην πολλὰ καὶ καλὰ ὤφειλον τὰ ἑλληνικὰ σώματα. Δι' αὐτῆς οἱ ἀγωνιζόμενοι ἐμάνθανον, πῶς ν' ἀντιλαμβάνωνται ἀλλήλων, νὰ καταβάλλωσι τὸν ἀντίπαλον καὶ νὰ ὑπεκφεύγωσι τὰς προσβολὰς αὐτοῦ· πῶς τέλος πίπτοντες ν' ἀνακύπτωσι καὶ κυλινδούμενοι ν' ἀναστῶνται, μέχρις οὗ ὁ ἕτερος ὁμολογήσῃ τὴν ἧτταν.

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ καταριθμήσω τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀγωνίσματα, οὐδὲ νὰ ἐκθέσω τὰ καλὰ ἑκάστου τούτων. Ὅπερ προτίθεμαι νὰ εἴπω εἶναι, ὅτι σὺν τοῖς νεωτέροις ἀγωνίσμασι δὲν πρέπει νὰ παραλείπωνται καὶ τὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων. Οἱ ἐθνικοὶ χοροὶ οἱ τέλειον παραμεληθέντες καὶ κακῇ τῇ μοίρᾳ χλευαζόμενοι χάριν τοῦ ἄνευ χάριτος νεωτέρου στροβίλου καὶ τῶν ἄλλων ἀηδῶν ἐπεισακτων ξένων πρέπει καὶ πάλιν νὰ ἰσχύσωσι καὶ περιληφθῶσιν εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγωνισμάτων· πρέπει οὗτοι νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς πάντα τὰ σχολεῖα καὶ πρέπει νὰ μάθωμεν πάντες νὰ χορεύωμεν αὐτούς. Ἂν μάλιστα εἰς τοὺς ἐθνικοὺς χοροὺς προσαρμοσθῇ καὶ τὸ ᾆσμα, τὸ ᾆσμα τὸ ἀρρενωπόν, τὸ δώριον, ὤ! τότε θὰ ὑψωθῇ τὸ φρόνημα καὶ ἡ ἑλληνὶς νεότης θὰ γείνῃ ἐραστὴς τοῦ ὑψηλοῦ, τοῦ καλοῦ καὶ γενναίου.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὑμέτερος Σύλλογος τιμῆς μεγάλης εἶναι ἄξιος. Καὶ ναὶ μὲν ἐπαγγέλλεται τό γε νῦν ἔχον ἓν μόνον εἶδος γυμναστικόν, τὸ τῆς ποδηλασίας, γίνεται ὅμως πρόξενος πολλῆς ὠφελείας εἰς τοὺς συγκροτοῦντας αὐτόν. Τὸ ἀγώνισμα τοῦτο ἀσκεῖ μὲν τοὺς πόδας καὶ τὸν ὀφθαλμόν, διδάσκει τὴν ἰσορροπίαν καὶ καθίστησι καρτερικὸν τὸ σῶμα καὶ ἐλαφρὸν καὶ εὔστροφον, παρέχει δὲ καὶ πλείστας ὅσας ἠθικὰς ὠφελείας καὶ τέρψεις. Ὁ Σύλλογος Ὑμῶν πρόκειται νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς ἐπισκεπτομένους καὶ θαμίζοντας εἰς τὰ καφφεῖα καὶ ζαχαροπλαστεῖα καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἀργίας καταγώγια, ἐν οἷς κατατριβομένη φθείρεται ἡ νεότης, νὰ συνεγείρῃ δὲ πάντας τοὺς ὁμήλικας μετ' ἀλλήλων καὶ συνάπτῃ ἐν τοῖς συναγωνιζομένοις ἑταίροις γνωριμότητας καὶ φιλίας, ἐρειδομένας ἐπὶ τῆς διεγέρσεως τῆς φιλοτιμίας καὶ ἁμίλλης. Ἡ ποδηλασία καθολικευομένη θὰ ἐνισχύσῃ πολλὰς καὶ καλὰς κλίσεις, θὰ συντέμνῃ τὰς ἀποστάσεις, θὰ ἑλκύῃ τοὺς νέους εἰς τὸν ἐξοχικὸν καὶ γεωργικὸν βίον, θὰ γίνηται δὲ ἀφορμὴ εἰς τούτους νὰ ἐπισκέπτωνται τὴν πατρίδα καὶ βλέπωσι τὰ ἀξιοθέατα τοπεῖα αὐτῆς καὶ ἀρχαῖα μνημεῖα, ἐπικοινωνῶσι δὲ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὁμοεθνῶν καὶ ὁμοφύλων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ποδηλασία. . . . . Ἂν ἤμην νέος, μετὰ στοργῆς καὶ πόθου ἤθελον διδαχθῇ αὐτὴν καὶ ἤθελον ἀσκεῖ ἐν τῇ πρώτῃ ταξει ἐπὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ ὠφελείᾳ καὶ συναφῶς μετὰ τῆς γυμναστικῆς, ἣν, εἰρήσθω ἐν παρέργῳ, ἐκ τῶν πρώτων μετὰ τοῦ ἀοιδίμου Λομβάρδου Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ διδασκαλείου Ἀθηνῶν χρηματίσαντος ἐκ καρδίας ἠγάπησα καὶ ὡς διευθυντὴς αὐτοῦ συνέστησα τοῖς δημοδιδασκάλοις ὡς συμπλήρωμα ἄριστον τελείας παιδαγωγικῆς μορφώσεως, ἤθελον, λέγω, ἀγωνισθῇ ἐκθύμως νὰ καθολικεύσω διὰ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος. Ἀλλ' ἤδη εὐχὰς μόνον δύναμαι ν' ἀπευθύνω, εὐχὰς ἐκ βάθους καρδίας ἐκπεμπομένας, ὑπὲρ Ὑμῶν, Κύριε Πρόεδρε, καὶ ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν καὶ εὖ ἡγμένων ἑταίρων τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου, ἵνα ὁ Θεὸς ἐνθαρρύνῃ Ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς ὑπὲρ τῆς σωματικῆς μορφώσεως τῆς ἑλληνίδος νεολαίας ἐργαζομένους εἰς τὸ καλὸν καὶ θεάρεστον ἔργον, εἰς ὃ πάνυ φιλοτίμως ἐπεδόθητε ἐπ' ἀγαθῷ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πατρίδος.

Δέξασθε, κύριε Πρόεδρε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑπερεξαιρέτου πρὸς Ὑμᾶς ἐκτιμήσεως.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Ι. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΙΠΠΙΣΜΟΣ

Παρίσιοι, 24 Δεκεμβρίου 1898.

Εἰς τὴν τελευταίαν μου ἐπιστολὴν ὡμίλησα περὶ τοῦ περιφήμου στοιχήματος τῶν 5000 χιλιομέτρων εἰς τριάκοντα ἡμέρας διὰ δύο ἐζευγμένων ἵππων. Τὸ ὑπὸ τοῦ βαρώνου δὲ Κουρζὼν ἐπιχειρισθὲν ρεκὸρ ὑστέρησε κατὰ ἑκατὸν περίπου χιλιομετρα.

Ἀναχωρήσας τὴν 4 Νοεμβρίου ὁ ἀτρόμητος σπορτσμαν, ὤφειλε νὰ τελειώσῃ τὴν φανταστικήν του ἱππηλασίαν τὴν 3 Δεκεμβρίου. Τὸ ἆθλον τοῦ νὰ φέρῃ τὸν σπόρτσμαν εἰς ἐπιτυχίαν ἀνετέθη εἰς τὴν φορβάδα του Μιλαΐδην, ἐνῷ ἕτερος ἵππος, ὁ Ραστά, ὁδηγούμενος ὑπό τινος φίλου του, ἠκολούθη ὅπως βοηθήσῃ τὴν φορβάδα, ἐν ᾗ περιπτώσει αὕτη ἀπέκαμνε.

Κατ' ἀρχὰς πάντα ἦλθον εὐνοϊκὰ καὶ ὁ κ. δὲ Κουρζὼν προηγήθη μάλιστα κατά τι, ἐπὶ τοῦ πίνακος τῆς διαχαραχθείσης πορείας, ὑπερβάλλων τὰ ἑκατὸν καθ' ἑκάστην κιλόμετρα.

Ἐν τούτοις τὴν ἕκτην ἡμέραν ἡ Μιλαΐδη ὑπέστη τραῦμα τοῦ ποδὸς καὶ ὁ κτήτωρ αὐτῆς ἠναγκάσθη νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ ὅρου τοῦ στοιχήματος, καθ' ὃν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του διὰ τοῦ Ραστά. Ὁ ἵππος εἶχεν ἕως τότε καλῶς καὶ ἐξηκολούθησε φαιδρῶς τὸ ταξείδιον. Συνέπεσεν ὅμως βροχὴ ἥτις κα-

τέστησε τοὺς δρόμους τόσον ὀλισθηροὺς ὥστε ὁ δυστυχὴς Ρασταὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ βαδίσῃ τὴν 2 Δεκεμβρίου προτεραίας τῆς ὡρισμένης πρὸς ἄφιξιν ἡμέρας.

Ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιόμετρα ἀπέμενον ἀκόμη καὶ ἐπειδὴ ἦτο μόνον ἡ ἕκτη πρωινὴ ὥρα, ὁ κ. δὲ Κουρζὼν εἶχε πλείονας τῶν 40 ὡρῶν πρὸ αὐτοῦ. Ἐζεύχθη λοιπὸν μεθ' ὅλην του τὴν κόπωσιν ὁ Ρασταὶ ἐχρειάσθησαν ὅμως δύο ὧραι ὁλόκληροι διὰ νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν, μεθ' ὃ ἡ ὁδὸς ἥτις ἐκεῖ πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας διέρχεται διὰ πεδιάδων, διηνύθη μετὰ μεγάλων δυσχερειῶν. Τῷ ὄντι ὁ κ. δὲ Κουρζὼν καὶ ὁ φίλος του ἠναγκάσθησαν ἐπανηλειμμένως νὰ ζευγνύωνται εἰς τὴν ἅμαξαν διὰ νὰ βοηθήσωσι τὸ ζῶον.

Τὴν μεσημβρίαν τοῦ δυστυχοῦς ζώου τὰ γόνατα ἐκάμφθησαν καὶ ἐξεδηλώθη καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἀπόφασίς του νὰ μὴ προχωρήσῃ πλέον. Μόλις 20 χιλιόμετρα εἶχον διανύσῃ εἰς 6 ὥρας, ἐδέησε δὲ νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡ ἰδέα τῆς συνεχίσεως τοῦ ταξειδίου τὸ ὁποῖον ἕως ἐκεῖ εἶχε συμπληρώσῃ 2880 χιλιόμετρα.

Μετὰ τινας ἡμέρας ὁ Ρασταὶ ὑπέκυψεν εἰς τὰς συνεπείας τοῦ ταξειδίου του, ἡ νεκροψία δὲ ἡ γενομένη εἰς τὸ πτῶμά του ἀπέδειξε δηλητηρίασιν χωρὶς νὰ ἐξακριβώσῃ ὅμως τὴν φύσιν αὐτῆς.

Ὁ κ. δὲ Κουρζὼν ἀπώλεσε τὸ στοίχημα ὑπολειφθεὶς κατὰ 130 χιλιόμετρα καὶ ἑπομένως διανύσας 2870 τοιαῦτα εἰς 29 ἡμέρας. Καὶ τοῦτο δὲ εἶνε ἀξιοσημείωτον, θὰ ἦτο ὅμως ἔτι μᾶλλον εὐχάριστον ἂν δὲν παρενέπιπτεν ὁ θάνατος ζώου τὸ ὁποῖον ἴσως ἐδηλητηριάσθη, — διότι τίς μᾶς βεβαιοῖ ὅτι δὲν ἐδόθη εἰς τὸν Ρασταὶ χημική τις σκευασία διὰ νὰ τονωθῇ καὶ ὅτι ἡ δόσις αὐτῆς ἦτο ὑπερβολική — ὑπῆρξεν ὅμως βεβιασμένη. Οὐδὲν δὲ ἀποδεικνύει ἡ ἀπόπειρα αὕτη, ἐπιτυγχάνουσα στοίχημα διὰ τῆς τελείας ἐξαντλήσεως ἑνὸς ζώου.

Μήπως δὲν εἴχομεν ἡμεῖς ἐν Γαλλίᾳ ἐσχάτως μίαν ponette τὴν Πομπὸν ἡ ὁποία διήνυσε 100 χιλιόμετρα εἰς 5 ὥρας καὶ 27'. Μετὰ μίαν ὥραν ὅμως τὸ ζῶον ἦτο νεκρόν.

* * *

Ὁ ἄθλος ὁ ἐπιχειρισθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. δὲ Κουρζὼν ἔχει προηγούμενον. Κατὰ τὸ 1889 ἀξιωματικὸς Ρῶσσος ἦλθεν ἔφιππος ἀπὸ τὴν καρδίαν τῆς Ρωσσίας, εἰς Παρισίους, διανύσας 2635 χιλιόμετρα εἰς 30 ἡμέρας.

Τὸ ταξείδιον τοῦτο ἀπεφασίσθη συνεπείᾳ συχνῶν συζητήσεων μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, ἐπρόκειτο δὲ ν' ἀποδειχθῇ μέχρι τίνος σημείου ἠδύνατο νὰ ἐξιχθῇ ἡ ἀντοχὴ τῶν ρωσσικῶν ἵππων, ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἡ ἀντοχὴ τοῦ ἱππέως.

Ὁ ὑπολοχαγὸς Μιχαὴλ Ἀσσεὲφφ τοῦ 26 συντάγματος τῶν Δραγόνων ἐδέχθη στοίχημα τιμῆς νὰ μεταβῇ ἀπὸ τοῦ κυβερνείου τῆς Πολτάβας ὅπου εὑρίσκετο, εἰς Παρισίους. Τὸ ταξείδιον ἐχαράχθη διὰ κλωστῆς τεθείσης ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης καὶ διερχομένης τὴν Βολινίαν, Πολωνίαν, Σιλεσίαν, Βαυαρίαν, Δαρμοτάτην, Ὀλδεμβοῦργον, τὰς παραρρηνίους ἐπαρχίας, τὸ Λουξεμβοῦργον καὶ τὴν Γαλλίαν.

Ὁ κ. Ἀσσεὲφφ ἐξέλεξε μεταξὺ τῶν ἵππων τοῦ συντάγματος δύο, οἵτινες δὲν εἶχον ὑποστῆ προηγουμένην προπόνησιν καὶ ἤρχισε τὸ ταξείδιόν του μετὰ ἐλαφρᾶς ἀποσκευῆς, καὶ ἄνευ ἄλλης τινος προφυλάξεως, οὕτως ὥστε βάρος ἱππέως καὶ ἀποσκευῶν ἀνήρχετο εἰς 100 κιλόγρμ.

Αἱ δύο φορβάδες τὰς ὁποίας ἐξέλεξεν ὁ ὑπολοχαγὸς ἦσαν ἐντελῶς διάφοροι. Ἡ πρώτη Ἄρτεμις, ἵππος ἀξιωματικοῦ, τρία τέταρτα αἵματος, ἀγγλοκοζακική, ἡ δευτέρα δὲ Βλάγα φορβὰς τοῦ συντάγματος ἦτο ἐντοπία ρωσσική.

Ὁ κ. Ἀσσεὲφφ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ταξειδίου του προσεπάθησε νὰ συνηθίσῃ τοὺς ἵππους εἰς τὴν πορείαν πρὸς τοῦτο δὲ τοὺς ἔκαμε νὰ βαίνωσι δι' ἀνοικτῶν βημάτων, διακοπτομένης τῆς πορείας κατὰ πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν, διὰ πέντε λεπτῶν τροχάδην πορείας· τῆς ἐπομένης ἡμέρας αἱ διακοπαὶ ἐγίνοντο κατὰ πᾶν τέταρτον, τέλος δὲ καθ' ὅλον τὸ ἐπίλοιπον τῆς πορείας τὸ βάδην καὶ τὸ τροχάδην ἐνηλλάσσοντο κατὰ 10 λεπτά.

Ἡ διανυθεῖσα ἀπόστασις κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἦτο 48 χιλιομέτρων, κατὰ τὰς τελευταίας ὅμως ἔφθασε τὰ 115.

Ὁ ἱππεὺς ἐπέβαινε τῶν ἵππων του ἕκαστον κατὰ ἡμίσειαν ἡμέραν, κατὰ τὸν τουρκομανικὸν τρόπον. Ὅταν ἡ Ἄρτεμις ἔφερε τὸν ἀναβάτην, ἡ Βλάγκα ἠκολούθει ἐντελῶς ἐλευθέρα.

Οὕτω ἡ ἀπόστασις τῶν 2635 χιλιομέτρων διηνύθη εἰς 30 ἡμέρας, καὶ κατὰ τὴν ἄφιξιν αἱ δύο φορβάδες ἦσαν ἐξ ἴσου εἰς καλὴν κατάστασιν.

Ἀξιοπαρατήρητον εἶνε ὅτι ὁ ἄθλος καὶ τοῦ κ. δὲ Κουρζὼν καὶ τοῦ κ. Ἀσσεὲφφ παρουσιάζουσιν ὁμοιότητά τινα.

Οἱ ἵπποι τοῦ κ. δὲ Κουρζὼν προήρχοντο ἐκ τῶν reformes τοῦ συντάγματος ἐλαφροῦ ἱππικοῦ. Ἕκαμαν δ' ἐν γένει, ἓξ χιλιόμετρα τροχάδην καὶ τέσσαρα βάδην, ἐκτελοῦντες τακτικῶς κατὰ μέσον ὅρον ἑκατὸν χιλιόμετρα καθ' ἑκάστην.

Οἱ πίνακες ὅμως τῆς πορείας διαφέρουν καθ' ὁλοκληρίαν μεταξύ των.

Τὸ ρεκὸρ τοῦ βαρώνου δὲ Κουρζὼν ὑπερβάλλει τὸ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Ἀσσεέφ, ἀφ' οὗ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὁ πρῶτος διήνυσε 237 χιλιόμετρα πλειοτερον. Ὑπὸ ἔποψιν ὅμως διδακτικῆς καὶ εὐσπλαγχνίας δὲν εἶνε προτιμότερον τὸ δεύτερον.

LOUIS CAUCHOIS

ΣΠΟΡΤ

Ὅσον καὶ ἐὰν προσπαθήσωμεν νὰ ἐξελληνίσωμεν τὴν λέξιν σπὸρτ (sport), δὲν θὰ τὸ κατορθώσωμεν ποτέ.

Οἱ Ἄγγλοι τὴν ἐσχημάτισαν ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν γαλλικὴν λέξιν desport, ἡ ὁποία ἐσήμαινε διασκέδασιν, τὴν ᾠκειοποιήθησαν, ἐσχημάτισαν δὲ καὶ πλεῖστα ὅσα παράγωγα ἐξ αὐτῆς, τὰ ὁποῖα, ὡσεὶ εὐγνωμονοῦντες, ἐδώρησαν ἐπιστρέφοντες τὴν λέξιν desport, κάπως κολοβωμένην, εἰς τοὺς Γάλλους δανειστάς των.

Καὶ οἱ Γάλλοι εὐχαρίστως ἐδέχθησαν τὴν λέξιν sport, ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἀπέδωκαν εἰς αὐτὴν τὰ τέκνα τῆς Ἀλβιῶνος.

Οἱ Γερμανοί, οἱ Ἰταλοί, οἱ Ρῶσσοι, ὅλος ὁ κόσμος τέλος πάντων, ἐπείσθη, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ τὴν ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἰδίαν του γλῶσσαν, καὶ δι' αὐτὸ εἶδεν, ὅτι τὸ καλλίτερον ἀφ' ὅλα ἦτο νὰ τὴν ἀφήσῃ ὅπως ἔχει, χωρὶς νὰ κάμῃ τοῦτο ζήτημα ἐθνικῆς φιλοτιμίας.

Καὶ ἡμεῖς λοιπόν, μολονότι εἴμεθα κατ' ἀρχὴν κατὰ τῶν ξενοφώνων λέξεων, ἐν τούτοις κατ' ἀνάγκην τὴν υἱοθετήσαμεν ὅπως ἔχει.

Ἡ λέξις εἶνε παλαιά, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶνε κάπως νέον διὰ τὴν Ἑλλάδα. διὰ τοῦτο νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ ἐξήγησιν αὐτοῦ.

Λοιπόν, σπὸρτ σημαίνει σύνολον ψυχαγωγιῶν, πρὸ πάντων ἐκείνων αἵτινες σκοποῦσι τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μυϊκῆς δυνάμεως, τῆς ἐπιτηδειότητος καὶ τοῦ θάρους. Τὸ κυνήγιον, ἡ ἁλιεία, αἱ ἱπποδρομίαι, τὸ κολύμβημα, ἡ ξιφασκία, ἡ γυμναστική, ἡ σκοποβολή, τὰ πρὸς ἀναψυχὴν ταξείδια, ἡ φωτογραφία, πάντα ταῦτα χαρακτηρίζονται διὰ τῆς λέξεως σπὸρτ.

Φαντάσθητε, ἐὰν τὸ sport μετεφράζομεν, ὡς ἰσχυρίζονται τινές, διὰ τῆς λέξεως ἀθλητισμός.

Φωτογραφία . . . . ἀθλητισμός!

Εἶνε ὡσὰν νὰ ἐκλάβῃ τις τὸ μέρος διὰ τὸ ὅλον.

Τὸ σπὸρτ ἐν τῇ εὐρείᾳ καὶ νεωτέρᾳ αὐτοῦ ἐννοίᾳ, ὑποδιαιρεῖται εἰς ὑπαίθριον σπὸρτ, σπὸρτ περιωρισμένον (κλειστόν), χειμερινὸν σπὸρτ, θερινὸν σπὸρτ, σπὸρτ διαρκὲς καὶ σπὸρτ περιοδικόν. Ἐν παραδείγματι, δὲν κυνηγεῖ τις καὶ δὲν τρέχει καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς. Τὸ σπὸρτ τοῦτο εἶνε περιοδικὸν ἀναλόγως δὲ θερινὸν ἢ χειμερινον. Ἡ σφαίρισις (paume) καὶ ἡ ξιφασκία ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν τοῦ διαρκοῦς καὶ περιωρισμένου σπὸρτ, ἐνῷ ἡ παιδιὰ τοῦ λὸν τέννις καὶ ἡ λεμβοδρομία κατατάσσονται εἰς τὸ ὑπαίθριον σπὸρτ.

Τοιαύτη εἶνε ἡ εὐρεῖα ἔννοια καὶ αἱ συγκεκριμμέναι ὑποδιαιρέσεις τοῦ σπὸρτ, τὸ ὁποῖον εἶνε, ἡ κυρία ἐνασχόλησις τῶν πλουσίων καὶ τῶν ἀέργων, ἐν Εὐρώπῃ.

Τώρα δέ, ὅπου καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸ σπὸρτ ἀρχίζει νὰ λαμβάνῃ ζωήν, εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν ὅπως ἔχει.

Θὰ διαμαρτυρηθοῦν πολλοί, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ῥιψοκινδυνεύσουν νὰ προτείνουν ἐν ταὐτῷ καὶ τὴν λέξιν, ἡ ὁποία θὰ ἀποδώσῃ τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τοῦ σπὸρτ.

Καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι θὰ ἐπιμείνῃ τις νὰ ἐπιβάλῃ ἑλληνικὴν λέξιν ἐγκαινιάζων νέαν περίοδον αὐτῆς, ὑπὸ ἔννοιαν εὐρεῖαν ὡς τὴν τοῦ σπὸρτ, νομίζομεν ὅτι θὰ ἦνε ἀδύνατον νὰ συνειθίσῃ ταύτην τὸ κοινόν. Ἡ λέξις σπὸρτ ἔχει ῥιζωθῆ τόσον ἐδῶ, ὥστε φαίνεται ὅτι προώρισται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν γλῶσσαν μας ὅπως ἔχει, καὶ ἡ χρονολογία τῆς παραδοχῆς της θὰ εἶνε καὶ ἡ χρονολογία τῆς ἀναγεννήσεως τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς θὰ περιορισθῶμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅ,τι ἔλεγεν ὁ πολὺς Λαροὺς εἰς παρομοίαν περίστασιν.

«Ἀναμφιβόλως αἱ εἰσαγωγαὶ αὗται φθείρουσι τὴν γλῶσσαν· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει τελωνεῖον εἰς τὰ σύνορα τὸ ὁποῖον νὰ τὰς κατάσχῃ».

Α. Γ. Ξ. Τυπάλδος

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ

1888 - 1898

Εὑρισκόμεθα εἰς οὐχὶ μεμακρυσμένην ἐποχήν. Τὸ Γυμναστήριον τοῦ Παγώνδα, παρὰ τὸ Πτωχοκομεῖον, εἶχε διαδεχθῆ τὸ παρὰ τὸν Ἰλισσόν, διευθυνόμενον παρὰ τοῦ μακαρίτου Φωκιανοῦ καὶ τοὺς ἱστορικοὺς ἐκείνους ἀγῶνας τοῦ Σταδίου (1874) σεμναὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς πανηγύρεις ἐν αὐτῷ τῷ Γυμναστηρίῳ προσελκύσασαι τὴν ἀσκουμένην νεότητα εἰς τὸν εὐγενῆ τοῦ καλοῦ ἀγῶνα. Πλὴν ἡ δρᾶσις τοῦ Δημοσίου Γυμναστηρίου ἀποκλειστικῶς ὀφειλομένη εἰς τὸν ἀείμνηστον Φωκιανὸν καὶ ὀλίγους μαθητάς του Γυμναστὰς ἐναμίλλως ἐργαζομένους παρ'αὐτῷ, συνετέλει μὲν τὸ καθ' ἑαυτὴν εἰς ποιάν τινα διάδοσιν τοῦ πνεύματος τῆς σωματικῆς ἀσκήσεως, περιώριζεν ὅμως ταύτην ἐν τῷ Κεντρικῷ Γυμναστηρίῳ καὶ ἐν μικρᾷ μερίδι τῆς Ἀθηναϊκῆς νεολαίας.

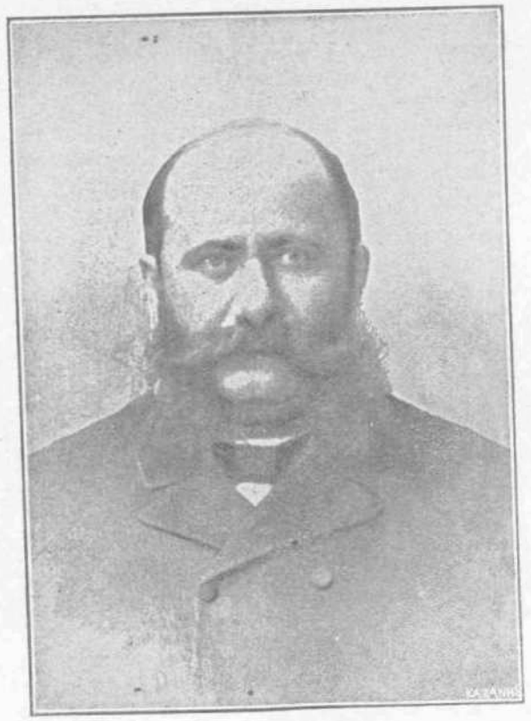

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΩΚΙΑΝΟΣ
† 4 Μαΐου 1896.

Μολονότι ὁ Ἕλλην ὁ Συνταγματικός, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ τάξεως, ποιούμενος χρῆσιν τῶν συνταγματικῶν του δικαιωμάτων συνήρχετο καὶ ἵδρυε καὶ κατέλυε ποικιλωνύμους Συλλόγους, Φιλολογικούς, Φιλομουσικούς, Πατριωτικούς, Φιλοτεχνικοὺς καὶ ἐν γένει ἀφορῶντας εἰς πᾶν ὅ,τι φιλεῖ ἢ ἐφίλησε νοῦς σχολαστικός, ἐπιπόλαιος καὶ ἀποπνέων βασκαλικὴν κινάδραν, ἐν τούτοις Γυμναστικὸς Σύλλογος οὐδαμοῦ εἶχε συμπηχθῆ, ἀπόπειρά τις δὲ τοιαύτης συμπήξεως ὀφειλομένη εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ κ. Βλασίου Γαβριηλίδου, τοῦ κ. Ν. Πολίτου, τοῦ μακαρίτου Ἀγησιλάου Γιαννοπούλου καὶ τοῦ ἀειμνήστου Φωκιανοῦ ἐναυάγησε πρὸ τῆς γενικῆς ἀκηδίας τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Ἐν τούτοις ὁ Φωκιανὸς καὶ οἱ ὀλίγοι περὶ αὐτὸν Γυμνασταὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προσενέγκωσι πλείονα τῇ σωματικῇ ἀσκήσει. Ἡ Κυβερνητικὴ μέριμνα, κομωμένη νήδυμον, δὲν προσεῖχε τὸ οὖς εἰς τὰς ἐπικλήσεις των, ὁσάκις δὲ αἱ παροτρύνσεις των ἠνώχλουν ὑπὲρ τὸ δέον τὴν ἡσυχίαν τῆς γρᾶός, αὕτη ἐπισείουσα ὡς μάστιγα τὴν ἀπόλυσιν ἀνεκάλει εἰς τάξιν τοὺς ἐκτρεπομένους ἐγγόνους.

Ἡ κατάστασις ὅμως αὕτη εὐτυχῶς δὲν διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ δέον· οἱ ἐν Ἀθήναις Γυμνασταὶ κατιδόντες τὴν ὁσημέραι βεβαιουμένην ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τῆς σωματικῆς παιδεύσεως, συνῆλθον καὶ ἵδρυσαν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1891 τὸν Πανελλήνιον Γυμναστικὸν Σύλλογον οὗτινος τὴν προεδρείαν ἀνέθεντο εἰς τὸν ἀείμνηστον Φωκιανόν, ὅστις διετέλεσε Πρόεδρος μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν πρόωρος θάνατος ἀπεστέρησεν ἡμᾶς τοῦ ἀνδρός, οὗτινος θρηνοῦμεν ἔτι τὴν δυσαναπλήρωτον ἀπώλειαν.

Τὸ πρῶτον λοιπὸν βῆμα εἶχε συντελεσθῆ· τὸ ἀρτιγέννητον σωματεῖον προώδευεν ἀρκούντως καὶ μετ' ὀλίγους μῆνας ἐκήρυσσε καὶ ἀγῶνας πανηγυρικῶς τελεσθέντας μετὰ περισσῆς μεγαλοπρεπείας καὶ λαμπρότητος.

Διὰ τὴν τότε κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς Γυμναστικῆς οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἀπετέλεσαν ὁμολογουμένως σταθμὸν ἐν τῇ περιωρισμένῃ αὐτῆς ἱστορίᾳ· τὸ Κεντρικὸν Γυμναστήριον εἰς ὃ ἐφιλοξενεῖτο ὁ ἀρτισύστατος Σύλλογος, χάρις εἰς τὴν φιλότιμον μέριμναν τῶν ὀλίγων μελῶν τοῦ Πανελληνίου, μετεβλήθη εἰς λαμπρὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ κονίστραν, ἥτις περιέλαβε περὶ τοὺς τετρακισχιλίους θεατὰς τοῦ καλλιτέρου Ἀθηναϊκοῦ κόσμου προσελθόντος ὅπως τὸ πρῶτον θαυμάσῃ τὰ πρῶτα ἐν Ἑλλάδι παρουσιαζόμενα ἀποτελέσματα ἑλλόγου, μεθοδικῆς καὶ συντεταγμένης σωματικῆς ἀσκήσεως.

κατὰ τὴν εἰς Ἤπειρον εἰσβολήν, μετέβη εἰς Πάτρας καὶ ἵδρυσε τὸν Παναχαϊκὸν Γυμναστικὸν Σύλλογον. Οἱ Πατρεῖς ὁμολογουμένως ἐν τῇ ὑποστηρίξει τῆς Γυμναστικῆς ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τοὺς Ἀθηναίους· ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὁ Παναχαϊκὸς ηὐρύνθη, ἐμεγαλύνθη καὶ ἔδρασεν οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ ἐφάμιλλος τοῦ πατρός του Πανελληνίου· ἐτέλεσεν ἀγῶνας γυμναστικούς, κολυμβητικούς, λεμβοδρομίας, συνέστησεν ἰδίαν μουσικὴν ὀρχήστραν, διωργάνωσεν ἐκδρομὰς εἰς τὰς πέριξ πόλεις καὶ κώμας καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ μετελαμπάδευσε τὴν ἱερὰν φλόγα ἣν τῷ ἐνεπιστεύθη ἡ γενναία ψυχὴ τοῦ ἀειμνήστου Κρητικοῦ. Οὕτως ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1893 ὑπῆρχον ἐν Ἑλλάδι δύο μοναδικὰ κέντρα Γυμναστικῆς δράσεως, ὁ Πανελλήνιος ἐν Ἀθήναις μὲ πρόεδρον τὸν Φωκιανὸν καὶ ὁ Παναχαϊκὸς ἐν Πάτραις μὲ πρόεδρον τὸν κ. Χρῆστον Κορύλλον φιλοτίμως ἐργαζόμενα πρὸς εὐόδωσιν τοῦ πατριωτικωτάτου τῶν σκοπῶν.

Μέλη Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου γυμναζόμενα ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ του.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον τοῦτο· ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ σύμπασα ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια παρηκολούθησαν ἐνδιαφερόντως τὴν διήμερον πανήγυριν, ἐκδηλώσαντες θερμὸν τὸ ἐνδιαφέρον Αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνοπρεποῦς Σωματείου ἡ δὲ Α. Β. Γ. ὁ Διάδοχος προσέλαβεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Αὐτοῦ προστασίαν.

Ἡ ἀρχὴ συνετελέσθη· τὸ ὑπὸ τοῦ Φωκιανοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων Γυμναστῶν ριφθὲν σπέρμα φαίνεται ὅτι εὗρε γῆν γόνιμον· καὶ ὄντως δὲν παρῆλθεν οὔτε μὴν ἀπὸ τῆς τελέσεως τῶν πρώτων ἀγώνων τοῦ Πανελληνίου καὶ εἷς τῶν ἐν αὐτοῖς νικητῶν ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Κρητικός, ὁ πεσὼν ἐνδόξως εἰς τὴν γέφυραν τῆς Ἄρτης

Μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν δευτέρων ἀγώνων τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1893 μέλη τινὰ τοῦ Συλλόγου τούτου συνέστησαν καὶ δεύτερον ἐν Ἀθήναις Γυμναστικὸν Σύλλογον τὸν **Ἐθνικόν,** ἀμέσως δὲ κατήρτισαν ἐκ τῶν ἐνόν-

των καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας καὶ σήμερον ὑπάρχον Γυμναστήριον. Σχεδὸν ταυτοχρόνως, τῇ Παναχαϊκῇ παρακινήσει, ἱδρύετο ὁ ἐν Μεσολογγίῳ Παναιτωλικὸς καὶ μετά τινα χρόνον ἡ Γυμναστικὴ Ἑταιρία Πατρῶν ὥστε κατὰ τὸ 1894 ὑπῆρχον ἐν Ἑλλάδι πέντε Γυμναστικὰ σωματεῖα, δύο ἐν Ἀθήναις, δύο ἐν Πάτραις καὶ ἓν ἐν Μεσολογγίῳ μοχθοῦντα καθ' ἑαυτὰ διὰ τὸν κοινὸν σκοπόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἀθλητικῶν Σωματείων τῆς Γαλλίας ἀνασύστασιν τῶν ἀρχαίων Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων τιμῶν δὲ τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν γωνίαν διὰ τὴν γενέτειραν καὶ τῇ προτάσει τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου ἀπεφάσισεν ὅπως οἱ πρῶτοι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες τελεσθῶσιν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1896 καὶ ἀνέθετο τὴν προεδρείαν τοῦ Συνεδρίου εἰς τὸν Ἕλληνα ἀντιπρόσωπον κ. Βικέλαν ὅστις ἀνεκοίνωσε ταύτην εἰς τὸν Πανελλήνιον Γυμναστικὸν Σύλλογον διὰ τὰ περαιτέρω, ὁ δὲ Πανελλήνιος Σύλλογος συναισθανόμενος τὸ βαρὺ τοῦ

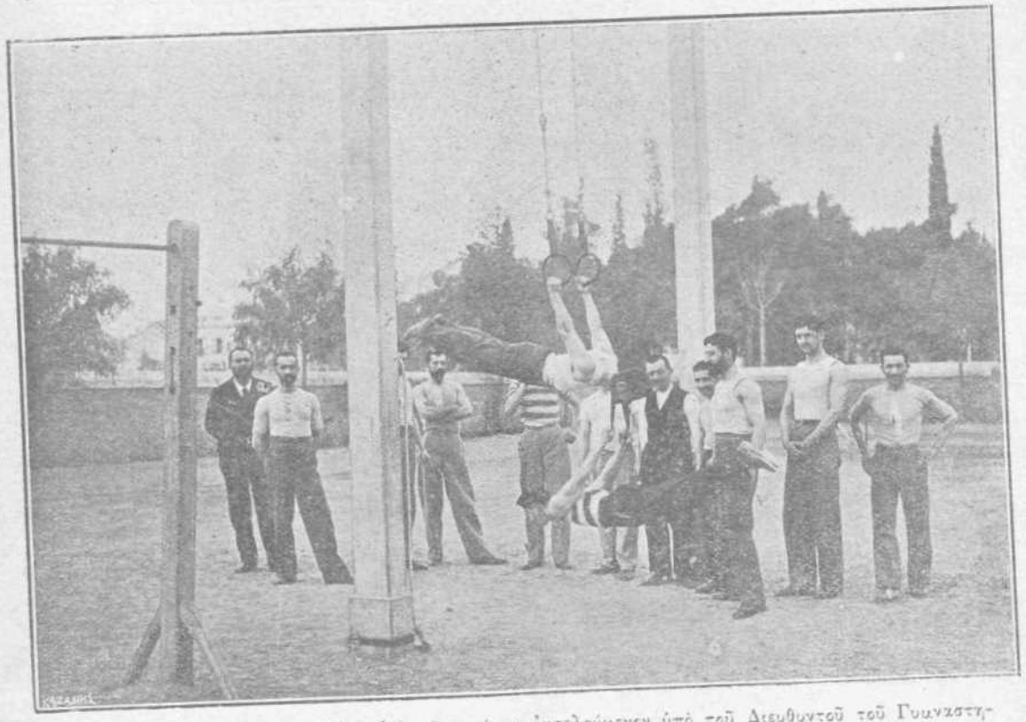

Διπλεῦν ὁριζόντιον πρηνὲς (ψάρι) ἐπὶ τῶν κρίκων ἐκτελούμενον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γυμναστηρίου τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου κ. Ι. Χρυσάφη φέροντος ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸν ἀθλητὴν κ. Γ. Μοσχάκην.

(Union des Sociétés Françaises des Sports Athlétiques) συνεκαλεῖτο ἐν Παρισίοις διεθνὲς Ἀθλητικὸν καὶ Γυμναστικὸν Συνέδριον, εἰς ὃ ἐκαλεῖτο νὰ συμμεθέξῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς διὰ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου· ὁ Πανελλήνιος ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν καὶ ἀνέθηκεν εἰς τὸν κ. Δημ. Βικέλαν τὴν ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀντιπροσωπείαν. Τὸ Συνέδριον ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἀντεπροσωπεύετο ἅπασα ἡ Ὑφήλιος δι' ἐξεχόντων καὶ διαπρεπῶν ἀνδρῶν, τῇ προτάσει τοῦ κ. Πέτρου Κουμπερτὲν εἰς οὗ τὴν πρωτοβουλίαν ὠφείλετο καὶ ἡ σύγκλησις τοῦ Συνεδρίου, ἀπεφάσισε τὴν ἔργου ἀπηυθύνθη εἰς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον, τὸν Ὑψηλὸν αὐτὸν προστάτην, ἐπικαλούμενος τὴν συναρωγὴν αὐτοῦ καὶ ἐμπιστευόμενος εἰς αὐτὸν τὸ Παλλάδιον.

Εἰς τὴν δυσχερῆ ταύτην δι' ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν περίστασιν ἡ Α. Β. Ὑψηλότης ὁμολογουμένως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀοιδίμου Τιμολέοντος Φιλήμονος εὗρε τὸν κατάλληλον ἄνδρα. Ἄξιον τέκνον τῆς Πατρίδος καὶ γενναῖος χορηγὸς ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ, ἀνελάμβανε τὴν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀνέγερσιν τοῦ ἀρχαίου Σταδίου· πλεῖστοι τῶν παρ' ἡμῖν ἐξεχόντων ἐπὶ μορφώσει καὶ θέσει κοινωνικῇ, κληθέντες ὑπὸ τῆς Α. Ὑψηλότητος,

ἀπήρτισαν τὰς διαφόρους ἐπιτροπάς, αἵτινες συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον, ὅπερ πάντες, ὅσοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἴδωσιν, ὁπότε ἐτελέσθη, ἐκθύμως ἐχειροκρότησαν, συγκινηθέντες ἐπὶ τῷ θεάματι καὶ δακρύσαντες ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει ἀρχαίων ἡμερῶν.

Ἐπέτυχον ὅμως οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες; Ἐγένοντο ὅπως ἔπρεπε νὰ γίνωσιν; Συνετέλεσαν εἰς τὴν ἑδραίωσιν τοῦ πνεύματος τῆς σωματικῆς ἀσκήσεως καὶ τὴν ὑποστήριξιν αὐτῆς ὑπὸ τῆς κοινωνίας; Ἐξήγαγον τοὺς ἁρμοδίους ἀπὸ ἀνέλαβε τὴν διοργάνωσιν καὶ τέλεσιν αὐτῶν ἐν τῷ Σταδίῳ, τῇ συναρωγῇ ἱκανῶν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις Γυμναστῶν. Τάξις πλήρης ἐτηρήθη, οὐδὲν δ' ἐπεισόδιον ἐτάραξε τὸ ἐξ ἑξήκοντα χιλιάδων ἀνθρώπων θεατήριον, ἀποδείξασα ὁπόσον εὐάγωγος, φιλότιμος καὶ πειθαρχικὸς εἶνε ὁ Ἕλλην, ὁπόταν διοικεῖται καὶ καθοδηγεῖται καλῶς. Ὡς ἀναπαράστασις ὅμως τῶν ἀρχαίων πόρρω ἀπεῖχον, οὐδὲ περιέλαβόν τι ἀναμιμνῆσκον τὸν ἀρχαῖον ἢ ὑποδεικνῦον τὸν νεώτερον Ἑλληνικὸν βίον, ἢ τοὐλάχιστον σχετίζον τὴν μεγί-

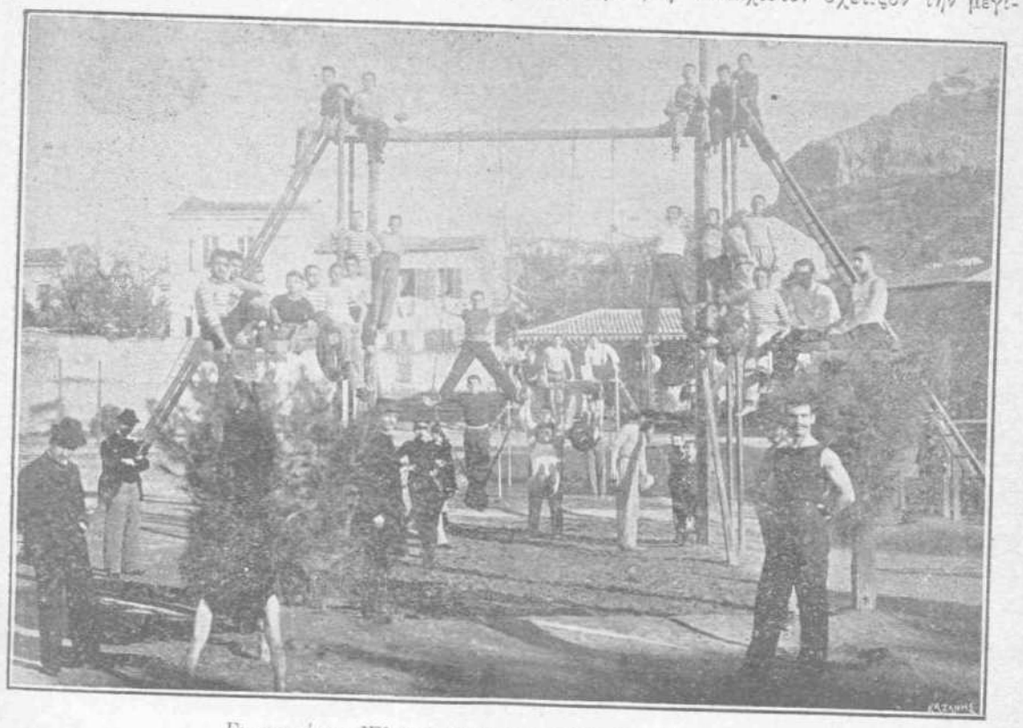

Γυμναστήριον Ἐθνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

τὴν αἰωνίαν ἀκηδίαν καὶ νάρκην καὶ ἔπεισαν τὸν νεώτερον Ἕλληνα, ὅτι ἡ σωματικὴ ἄσκησις, εἴτε γυμναστικὴ καλεῖται, εἴτε ἀθλητισμός, εἴτε ποδηλασία, ἱππασία, κολύμβημα, ξιφασκία κλπ., εἶνε τι ἀπαραίτητον εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι φέστα πρὸς τέρψιν καὶ διασκέδασιν τῶν θεωμένων;

Ἰδοὺ τὸ ζήτημα, ὅπερ θὰ πραγματευθῶ ἐν ὀλίγοις ἐν τῷ ἀρθριδίῳ, ὅπερ ἡ «Ποδηλατικὴ καὶ Ἀθλητικὴ Ἐπιθεώρησις» ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ ἀναθέσῃ νὰ γράψω.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, ὡς ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἐπέτυχον καθ' ὅλα. Νέος, τιμῶν τὴν κοινωνικὴν τάξιν εἰς ἣν ἀνήκει, ὁ Κωνστ. Μάνος, στὴν τῶν ἐθνικῶν πανηγύρεων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν θρησκείαν. Παρελείφθη ὁ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἁγιασμός, παρελείφθη ὁ ἀρχαϊκώτατος ἐπίσημος ὅρκος τῶν ἑλλανοδικῶν καὶ ἀρχόντων τοῦ ἀγῶνος, παρελείφθη ἡ διὰ μεγαλοπρεπῶν σαλπισμάτων σήμανσις τῆς ἐνάρξεως καὶ καταπαύσεως ἑκάστου ἀγωνίσματος καὶ ἡ διὰ τῆς πόλεως ἐπίσημος πανηγυρικὴ Πομπὴ τῶν Ὀλυμπιονικῶν. Ἅπασαι αὗται αἱ παραλείψεις, δυστυχῶς μὴ κατανοηθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων, ἀφήρεσαν πολὺ ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ἐθνικὴν καὶ ἑλληνοπρεπῆ ὄψιν τῆς ἑορτῆς. Ὅστις δ' ἀνέγνωσε τὰς κρίσεις τῶν ξένων, τῶν παρακολουθησάντων τὴν τέλεσιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, εἶδεν

ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο αἱ κρίσεις αὐτῶν ἦσαν ἥκιστα εὐμενεῖς.

Ἐξ ἄλλου αἱ διάφοροι ἐπιτροπαί, ἀποβλέψασαι μόνον εἰς τὰ πρὸ ὀφθαλμῶν, δὲν ἐμεριμνησαν ποσῶς καὶ διὰ τὰ μετέπειτα, ἐνῷ ἠδύναντο χρησιμοποιοῦσαι προσφορώτερον πολλοστημόριον τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισίν των τεθέντων χρημάτων καὶ σκεπτόμεναι ὀλίγῳ πρακτικώτερον, νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν διάδοσιν τῆς γυμναστικῆς ἐν Ἑλλάδι, συντρέχουσαι τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, βοηθοῦσαι τὴν ἄνετον ὑπόστασιν τῶν Συλλόγων καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ τιθέμεναι τὰ θεμέλια ἀσφαλοῦς μέλλοντος τῆς ἐν Ἑλλάδι γυμναστικῆς. Ἐχειροκρότησαν αὗται σὺν τῷ πολλῷ λαῷ τὴν Ἑλλάδα, ἐρχομένην δευτέραν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν νικησάντων Κρατῶν καὶ ἐπείσθησαν ὅτι ἦτο πραγματικὴ ἡ νίκη. Ἴσως ἐφαντάσθησαν αὐτὴν μεθοδικῶς ἀσκηθεῖσαν καὶ τὰς νίκας ἑπομένως φυσιολογικάς, ἢ ἴσως, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν φροντίδας. Δυστυχῶς καθ' ἅπαντα ταῦτα τὰ μέρη ἐπλανήθησαν πλάνην οἰκτράν, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων τὰ πράγματα καταδεικνύουσιν.

Ἔτος ὁλόκληρον πρὸ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων καὶ τῶν Πανελληνίων δοκιμαστικῶν, ὁ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸς Γυμναστικὸς Σύλλογος προεκήρυξεν ἀγῶνας Πανελληνίους, τελεσθέντας ἐν Τήνῳ τῇ 15, 16 καὶ 17 Αὐγούστου 1895. Οἱ ἀγῶνες οὗτοι, διοργανωθέντες καὶ κατὰ ὀκτάμηνον σχεδὸν προηγηθέντες τῶν Ὀλυμπιακῶν, ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐξαίρετος προδοκιμὴ καὶ οὕτως εἰπεῖν μάθημα διὰ τὴν τέλεσιν ἐκείνων. Οὐχ ἧττον οὐ μόνον αἱ ἐπὶ τῶν ἀγώνων ποικίλαι ἐπιτροπαὶ οὐδαμῶς προσήλθον ἀρωγοὶ εἰς τὸ ἀληθῶς μέγα ἐκεῖνο ἔργον τοῦ Ἐθνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου, ἀλλ' οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε κἂν δι' ἀντιπροσώπων παρέστησαν εἰς τὴν τέλεσιν τῶν Τηνίων, δείξασαι ἐπίμεμπτον ἀδιαφορίαν διὰ τοὺς ἀγῶνας ἐκείνους, εἰς οὓς, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ὀφείλεται ἡ εὐπρόσωπος παράστασις τῶν Ἑλληνικῶν Συλλόγων ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς. Ἐξ ἄλλου, ἐνῷ οἱ πτωχοὶ Γυμναστικοὶ Σύλλογοι καὶ ἅπαντες οἱ Ἕλληνες Γυμνασταὶ ἐνέτεινον τὰς δυνάμεις των, εἰργάζοντο, ἐμόχθουν, ἐκόπτοντο διὰ νὰ κατορθώσωσι τέλος ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὸ Στάδιον τὸν Βερσῆν, τὸν Παρασκευόπουλον, τὸν Περσάκην, τὸν Τοῦσκον, τὸν Χαλκοκονδύλην, τὸν Σκαλτσογιάννην, οἱ ἁρμόδιοι ἀγρὸν ἠγόραζον καὶ ἐδαπάνων ἑκατοντάδας χιλιάδων εἰς ἵδρυσιν ἀχρήστων καὶ πάντῃ ἀκαταλλήλων Σκοπευτηρίων καὶ Ποδηλατοδρομίων, δι' ὄφελος ἰδιωτῶν καὶ σιδηροδρομικῶν ἑταιριῶν. Εἰς μάτην-ἁρμοδίως ὑπέδειξαν οἱ Ἕλληνες Γυμνασταὶ διὰ τοῦ προϊσταμένου των Φωκιανοῦ καὶ οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδικοὶ τὸ δέον γενέσθαι· διεβλήθησαν καὶ ἐρραδιουργήθησαν, ἐξηκολούθησαν ὅμως ἐργαζόμενοι, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ Φωκιανοῦ, ὅστις μὴ ἀντισχὼν εἰς τὸ βάρος τῆς ἀπογοητεύσεως, τῶν ὑπερμέτρων κόπων καὶ τῆς λύπης, ἀπέθανεν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τοὺς ἀγῶνας.

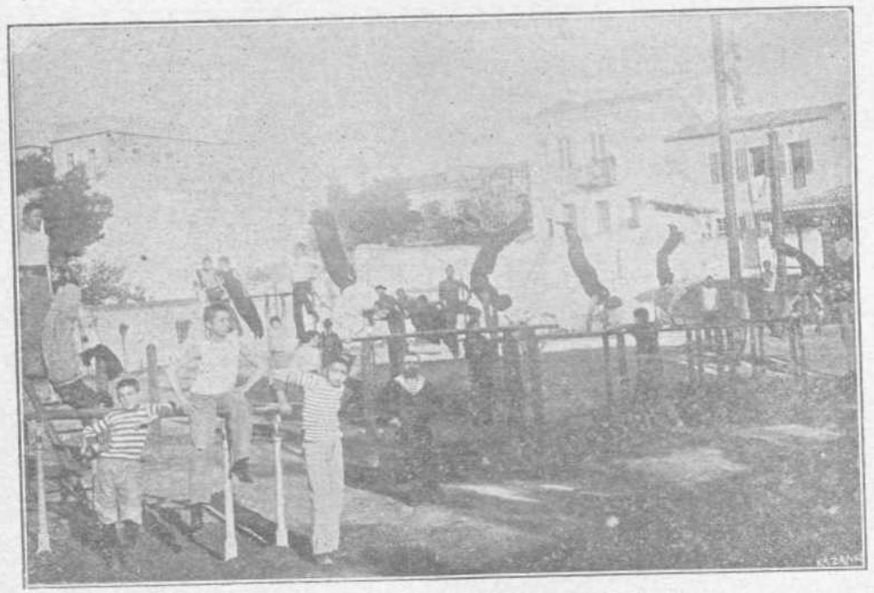

Ἄλλη ἄποψις τοῦ Γυμναστηρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Συλλόγου.

Ἂν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων προηγεῖτο, κατὰ τὸ διετὲς περίπου ἀπὸ τῆς προκηρύξεως αὐτῶν χρονικὸν διάστημα, ἐργασία σοβαρά, ἐσκεμμένη καὶ μεθοδική, ἂν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας συμπάσης οὔσης ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἔργου ὑπεδεικνύοντο ὑπὸ τῶν διευθυνόντων τὰς λεπτομερείας τὰ δέοντα τῇ Κυβερνήσει, ἂν ὑπεστηρίζοντο χρηματικῶς οἱ διάφοροι Γυμναστικοὶ Σύλλογοι, ἀνήγετο ὁ κλάδος τῶν Γυμναστῶν εἰς τὴν προσήκουσαν περιωπὴν καὶ παρείχοντο τὰ μέσα πρὸς εὐρυτέραν μόρφωσιν εἰς τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν, θὰ εὑρίσκετο ἡ ἐν Ἑλλάδι σωματικὴ ἄσκησις εἰς πολὺ καλλίτερον σημεῖον ἐκείνου, εἰς ὃ σήμερον ἡ γενικὴ ἀκηδία τὴν περιήγαγεν. Οὐδενὸς Γυμναστικοῦ Συλλόγου οἱ πόροι ηὐξήθησαν μετὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας· τοὐναντίον μάλιστα αἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπέρμετροι δαπάναι πρὸς προπαρασκευὴν καὶ συμμετοχήν, ἐξήντλησαν πάντα τὰ γυμναστικὰ Σωματεῖα οὕτως, ὥστε σήμερον πάντα σχεδὸν νὰ πάσχουσιν οἰκονομικῶς. Ἱδρύθησαν μὲν πλεῖστοι Συλλογίσκοι ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐψηφίσθησαν καταστατικὰ μεστὰ ἄρθρων καὶ διατάξεων, αὐτεχειροτονήθησαν Πρόεδροι καὶ Σύμβουλοι καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἀθηναϊκαὶ ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι λούστρων παρῳδούντων τὸν Μαραθώνιον δρόμον, ἀλλὰ πάντα ταῦτα καπνὸς ἦν καὶ διελύθη, πομφόλυγες ἦσαν καὶ διερράγησαν, ὡς ἐναργέστατα ἀπέδειξεν ἡ τελευταία προσπάθεια τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου.

Κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1897, ὁ Πανελλήνιος Σύλλογος ἐκάλεσεν ἅπαντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἱδρυθέντας γυμναστικοὺς Συλλόγους, ὄντας περὶ τοὺς τριάκοντα, εἰς σύμπηξιν Συνδέσμου τῶν ἑλληνικῶν γυμναστικῶν Σωματείων, πρὸς κοινὴν συνεργασίαν καὶ εὐρυτέραν δρᾶσιν. Οἱ Σύλλογοι συνῆλθον δι' ἀντιπροσώπων, καὶ ἀπεφασίσθη ὁ Σύνδεσμος καὶ ἐξελέγη πρόεδρος αὐτοῦ ὁ τότε πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σπυρ. Λάμπρος· παρῆλθεν ἔκτοτε διετία, παρενετέθησαν αἱ ἐθνικαὶ συμφοραὶ καὶ ἀπεμάκρυνε τὴν ἐξ αὐτῶν ἐντύπωσιν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ status quo ante καὶ ἡ αἰσία λύσις τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, οἱ πλεῖστοι τῶν Συλλόγων διελύθησαν ἢ ἀποσυνετέθησαν, οἱ δὲ παλαιοὶ τοιοῦτοι ὡς ὁ

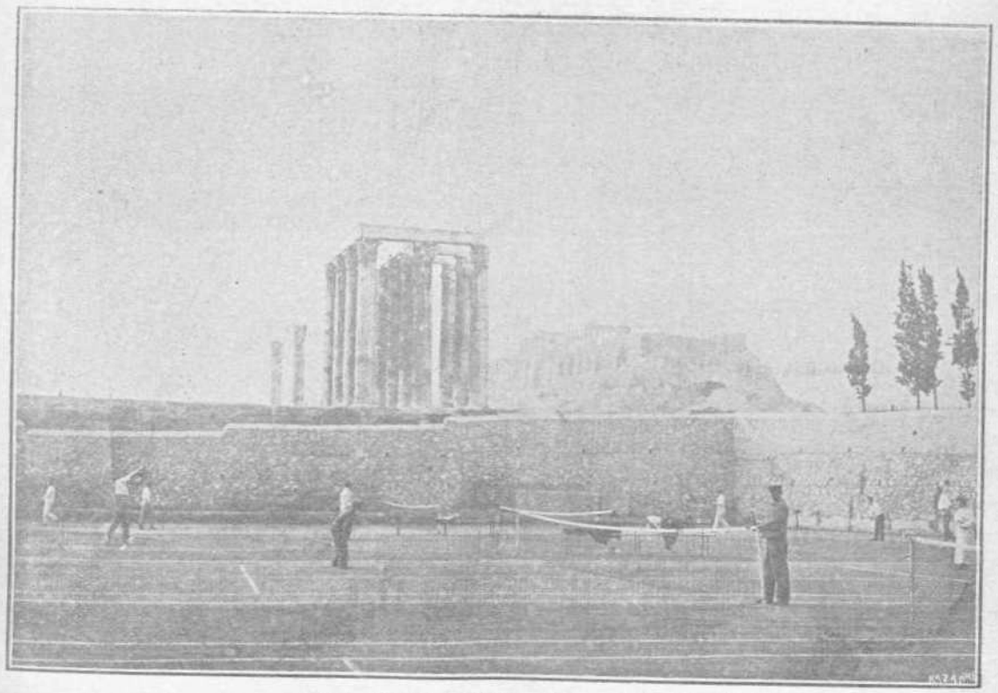

Lawn Tennis Club Ἀθηνῶν. Ἄποψις 1.

Πανελλήνιος, ὁ Παναχαϊκός, ὁ Ἐθνικός, ἡ Γυμναστικὴ Ἑταιρεία, ὁ Παναιτωλικός, εὑρίσκονται εἰς θέσιν οὐχὶ παρήγορον διὰ τὸν φιλαθλητισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Ἐν τούτοις κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος καὶ πάλιν οἱ Γυμναστικοὶ Σύλλογοι ἐπετέλεσαν τὸ καθ' ἑαυτοὺς τελέσαντες ὁ μὲν Ἐθνικὸς Ἀθηνῶν τοὺς πρῶτον τελεσθέντας ἐν Ἑλλάδι ἀγῶνας παίδων καὶ ἐφήβων, ὁ δὲ Παναχαϊκὸς Πατρῶν τοὺς ἀγῶνας οὓς ἐτίμησεν καὶ σύμπασα ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια· καὶ ἐχειροκροτήθησαν οἱ εὔπλαστοι (διότι δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἡ Ἐπιθεώρησις) νὰ διηγηθῶμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὰ τῆς Γυμναστικῆς ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν. Ἄνευ αὐτῆς δὲν θὰ ὑπῆρχον οἱ λαμπροὶ Γυμναστικοὶ καὶ Ποδηλατικοὶ Σύλλογοι καὶ ἴσως ἴσως οὔτε Γυμνασταί, διότι τὸ γλίσχρον τῆς Κυβερνήσεως μισθάριον ἄνευ τῶν γενναίων χορηγιῶν τῶν Συλλόγων δὲν θὰ ἐξήρκει πρὸς συντήρησίν των. Ἄνευ αὐτῆς δὲν θὰ ὑπῆρχον τὰ ἀξιόλογα Γυμναστήρια ἅτινα σώζουν τοὺς νέους ἀπὸ τὴν ἀργίαν, τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὴν σχο-

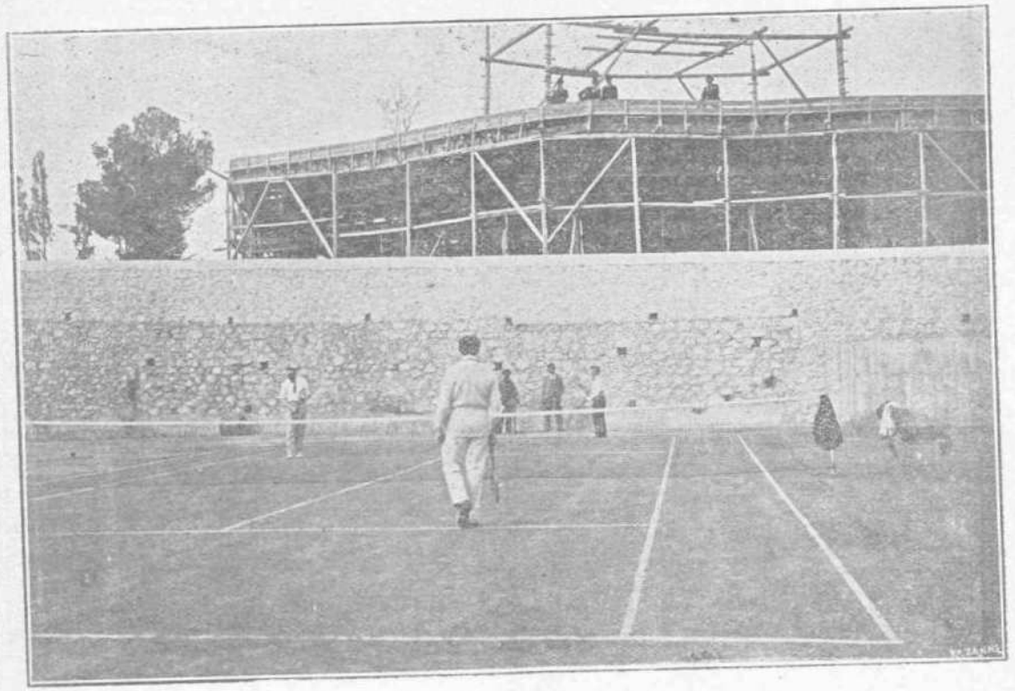

Lawn Tennis Club Ἀθηνῶν. Ἄποψις 2.

ἀθλητὰ καὶ ἐθαυμάσθη τὸ ἰδανικὸν τῆς σωματικῆς καλλονῆς καὶ ἐρασταὶ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου μετ' ἐρευνητικοῦ βλέμματος θ' ἀνεζήτησαν μεταξὺ τῶν ἀθλητῶν τὸν ἀρχαῖον ἰδεώδη τύπον τῆς Ἑλληνικῆς σωματικοῦ κάλλους! ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἐπὶ διήμερον. Τὴν ἐπαύριον. . . . . Δήθη, Δήθη, Δήθη!

Εὐλογημένη ὅμως ἔστω ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία! ἄνευ αὐτῆς δὲν θὰ εὑρισκόμεθα σήμερον εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς **Ποδηλατικῆς καὶ Ἀθλητικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῆς Ἀνατολῆς,** τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν λαστικότητα εἰς ἣν τοὺς κατεδίκασεν ἡ ἀκηδία τῶν γονέων καὶ τῆς Πολιτείας καὶ ἡ δασκαλοσύνη τῶν διδασκάλων, παρέχοντα εἰς αὐτοὺς ἀέρα, ἄσκησιν, τέρψιν, ὑγείαν.... **ἀνθρωπιάν!**

Ἔ, κύριοι, πολυτάλαντοι, μεγάτιμοι καὶ φιλοπάτριδες ἄνδρες, θέλετε νὰ κάμετε λαμπρὸν μποναμᾶν εἰς τὴν πατρίδα σας; θέλετε νὰ δωρήσητε εἰς αὐτὴν νέαν γενεὰν ὑγιᾶ, πρακτικήν, παιδαγωγημένην, πειθαρχικήν, ἐργατικήν, ἑλληνικὴν τέλος καὶ ὄχι Ρωμηοὺς τεμπέλιδες, μαγκουροφόρους, ψευτοκουτσαβάκηδες, κλέπτας τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν καὶ ταμείων. Ἰδού· ἀνείξατε τὰ βαλάντια, συντρέξατε, βοηθήσατε, ὑποστη-

ρίξατε τοὺς γυμναστικοὺς καὶ Ποδηλατικοὺς Συλλόγους, συναρωγήσατε εἰς τὸ ἔργον, ὅπερ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, οἷοι καὶ ὑμεῖς, ἀπὸ ἐτῶν διεξάγουσι, βέβαιοι ὄντες, ὅτι πράττετε τὸ ἐξοχώτερον καὶ πατριωτικώτερον τῶν ἔργων. Ἂν δὲ δὲν γνωρίζετε ποῖοι οἱ σύλλογοι καὶ ποῦ, ἰδοὺ αὐτοί.

1. Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνικῶν Ἀθλητικῶν καὶ Γυμναστικῶν Σωματείων, ἱδρυθεὶς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1897, τῇ προσκλήσει τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου ὑπὸ πάντων τῶν Γυμναστικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος.

Πρόεδρος ὁ κ. Σπ. Π. Λάμπρος, Γραμματεὺς ὁ κ. Πέτρος Καλλιγᾶς.

2. Πανελλήνιος Γυμναστικὸς Σύλλογος ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ προστάτῃ τῇ Α. Β. Υ. τῷ Διαδόχῳ, ἱδρυθεὶς τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1891.

Ἐπίτιμος Πρόεδρος ἡ Α. Β. Υ. ὕπατος ἁρμοστὴς Κρήτης Πρίγκιψ Γεώργιος, δωρήσας εἰς τὸν Σύλλογον καὶ τὸ εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων γήπεδόντου, ἐφ' οὗ ἵδρυται τὸ λαμπρὸν Γυμναστήριον τοῦ Συλλόγου, καλῶς κατηρτισμένον.

Τακτικὸς Πρόεδρος ὁ κ. Νικόλαος Θών, Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Σπυρ. Ἀντωνόπουλος.

3. Ποδηλατικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, ἱδρυθεὶς τῷ 1891. Κέκτηται ἴδιον κατάστημα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγχέσμου ἀρ. 6, περιλαμβάνον ἐντευκτήριον τῶν μελῶν, ἀναγνωστήριον μοναδικὸν διὰ τοὺς φιλάθλους, γυμναστικοὺς καὶ ἐν γένει τοὺς

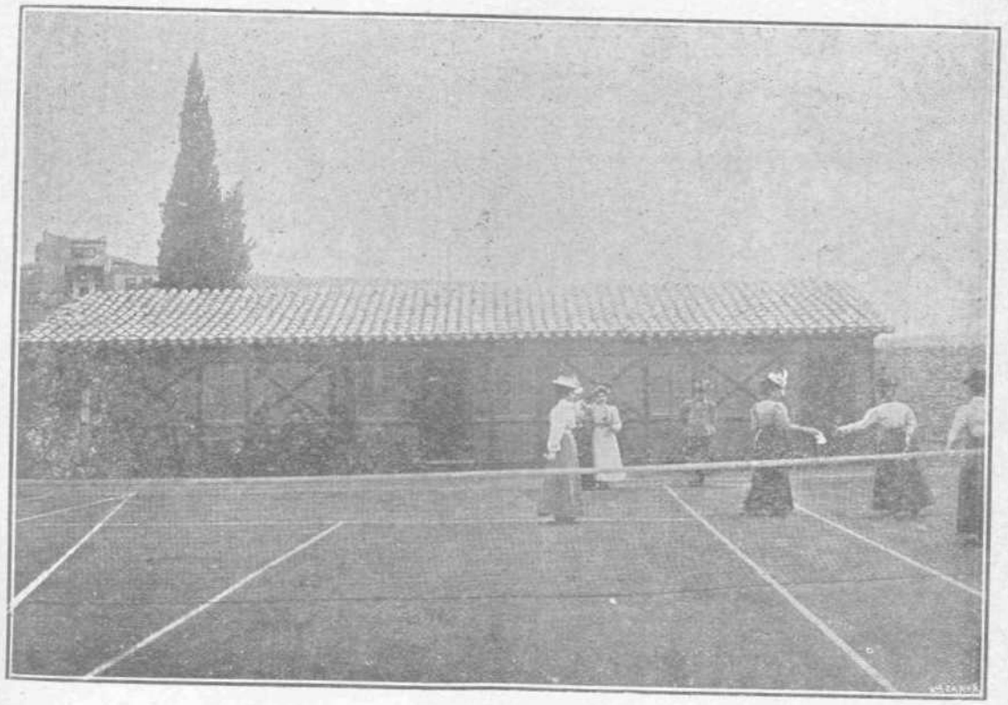

Lawn Tennis Club Ἀθηνῶν. Ἄποψις 3.

τείων, ἱδρυθεὶς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1897, τῇ προσκλήσει τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου ὑπὸ πάντων τῶν Γυμναστικῶν Σωματείων τῆς Ἑλλάδος.

Πρόεδρος ὁ κ. Σπ. Π. Λάμπρος, Γραμματεὺς ὁ κ. Πέτρος Καλλιγᾶς.

2. Πανελλήνιος Γυμναστικὸς Σύλλογος ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ προστάτῃ τῇ Α. Β. Υ. τῷ Διαδόχῳ, ἱδρυθεὶς τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1891.

Ἐπίτιμος Πρόεδρος ἡ Α. Β. Υ. ὕπατος ἁρμοστὴς Κρήτης Πρίγκιψ Γεώργιος, δωρήσας εἰς τὸν Σύλλογον καὶ τὸ εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων γήπεδον, ἐφ' οὗ ἵδρυται τὸ λαμπρὸν Γυμναστήριον τοῦ Συλλόγου, καλῶς κατηρτισμένον.

Τακτικὸς Πρόεδρος ὁ κ. Νικόλαος Θών, Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Σπυρ. Ἀντωνόπουλος.

3. Ποδηλατικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, ἱδρυθεὶς τῷ 1891. Κέκτηται ἴδιον κατάστημα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγχέσμου ἀρ. 6, περιλαμβάνον ἐντευκτήριον τῶν μελῶν, ἀναγνωστήριον μοναδικὸν διὰ τοὺς φιλάθλους, γυμναστικοὺς καὶ ἐν γένει τοὺς sportsman καὶ ἅπαντα τὰ γραφεῖα τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένης «Ποδηλατικῆς καὶ Ἀθλητικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Ἐσχάτως προέβη καὶ εἰς τὴν ἐνοικίασιν τοῦ Ποδηλατοδρομείου Φαλήρου.

Ἐπίτιμος Πρόεδρος ἡ Α. Β. Υ. ὁ πρίγκηψ Γεώργιος.

Τακτικὸς Πρόεδρος ὁ ψ. Μιλτ. Νεγροπόντης. Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Σπυρ. Ἀγκωνάκης. Γενικὸς ἔφορος τοῦ Περιοδικοῦ ὁ κ. Γεωρ. Σ. Νικολόπουλος. Γραμματεὺς τοῦ Περιοδικοῦ ὁ κ. Α. Γ. Ξ. Τυπάλδος.

Μέλη τοῦ Συμβουλίου οἱ κ. κ. Σ. Μαῦρος, Β. Ματαρᾶς, Π. Βεριόπουλος, Μ. Φιλίπ, Ι. Γενή-

σαρλης, Κ. Οἰκονομίδης, Ε. Ψαρούδας, Μ. Γεωργόπουλος, Α. Ρόστιλδ, Ι. Πατσιφᾶς, Ε. Χαρίλαος, Μ. Χρηστομάνος καὶ Ι. Βασιλόπουλος.

4. Ὅμιλος Lawn Tennis Ἀθηνῶν. Ἡ τερπνὴ ἀθλητικὴ παιδιὰ τοῦ Lawn Tennis εἰσήχθη παρ' ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Ὁμίλου Lawn Tennis Ἀθηνῶν.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο Σωματεῖον ἱδρύθη τῷ 1896 τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν κ.κ. Μιλτ. Νεγροπόντη, Ἀλεξ. Ἀγελάστου, Ἀντων. Ἀλμείδα, Ἰωάν. Βασιλοπούλου, Ἀλεξ. Βούρου, Πύρρου Καραπάνου, Ἰ. Καυταντζόγλου, Θρ. Μάνου, Κωνστ. Μάνου, Ἀλεξ. Μαύρου, Ἀλεξ. Μερκάτη, Ν. Ροΐδη καὶ τοῦ μακαρίτου Ἐμμ. Ἀντωνιάδη.

Τὰ παλαιὰ λουτρὰ Δαμασκηνοῦ παρὰ τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός μετετράπησαν εἰς λαμπρὸν ἀσκητήριον παιδιᾶς Lawn Tennis, συγκεντροῦσι δὲ καθημερινῶς πλῆθος κυριῶν καὶ κυρίων, οἱ ὁποῖοι διέρχονται εὐχαρίστους ὥρας ὑπαιθρίου διαμονῆς.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ὁμίλου τούτου ἀπαρτίζεται ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος Μιλτ. Νεγροπόντης, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ν. Ροΐδης, Γραμματεὺς ὁ κ. Δ. Πετροκόκκινος, Ταμίας ὁ κ. Ι. Βασιλόπουλος, Κοσμήτορες οἱ κ.κ. Α. Ἀγέλαστος, Π. Καραπάνος, Ν. Πασπάτης.

Σύμβουλοι οἱ κ.κ. Ι. Καυταντζόγλους, Α. Βοῦρος.

Ἐκδρομὴ τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν εἰς Κηφισσίαν.

5. Ἐθνικὸς Γυμναστικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, ἱδρυθεὶς τὸν Ἰούνιον τοῦ 1993, ὑπὸ προστάτῃ τῇ Α. Β. Υ. τῷ Πρίγκηπι Νικολάῳ. Κέκτηται ἴδιον Γυμναστήριον πλῆρες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας.

Πρόεδρος ὁ κ. Ἀνδρέας Κορδέλλας, Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Μιχ. Στελλάκης.

Ἐπιφυλασσόμενος εἰς τὰ προσεχῆ φύλλα νὰ πραγματευθῶ ἐν ἐκτάσει καὶ τὰ τῶν λοιπῶν Γυμναστικῶν Συλλόγων, καὶ εὐχόμενος εἰς πάντας προκοπὴν καὶ ἐπίρρωσιν ἐν τῷ ἀγῶνι ὃν διεξάγουσιν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς ἀναδιοργανώσεως, περαίνω τὴν Γυμναστικὴν Ἐπιθεώρησιν τῆς τελευταίας δεκαετίας διὰ θερμῆς χειραψίας πρὸς τὰ μέλη τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, τοῦ ἱδρύσαντος τὴν **Ποδηλατικὴν καὶ Ἀθλητικὴν Ἐπιθεώρησιν.**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΦΗΣ

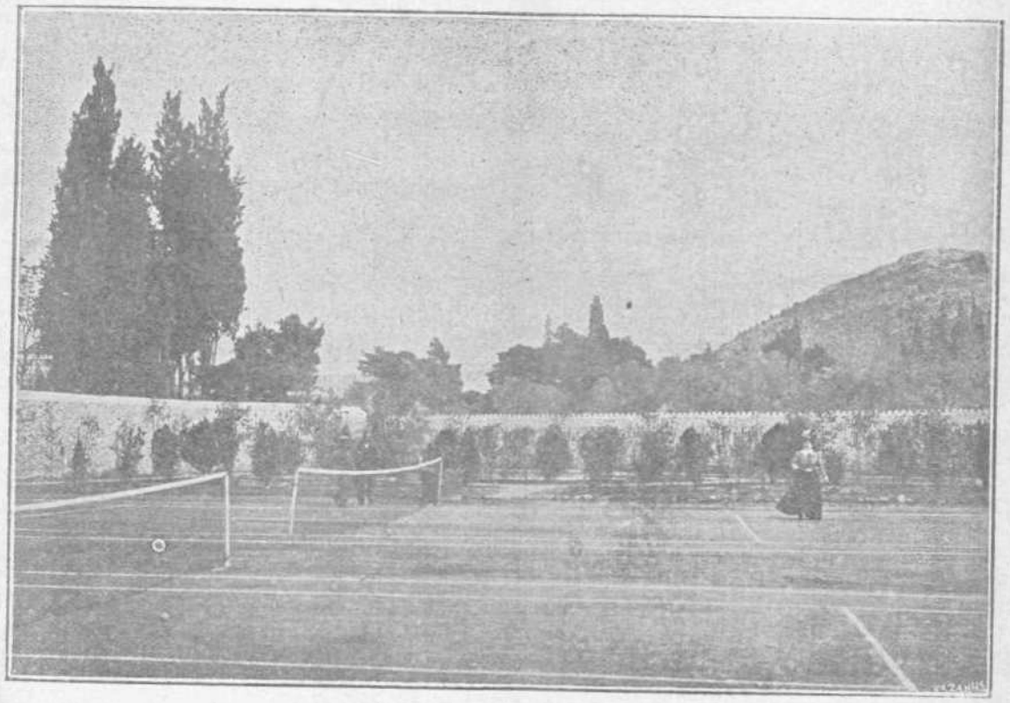

Lawn Tennis Club Ἀθηνῶν. Ἄποψις 4.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἑσπέρας τῆς 30 λήξαντος μηνὸς μεγαλοπρεπῶς ἑορτάσθη ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ποδηλατικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων. Εἰς τὴν ἀληθῆ ταύτην πανήγυριν παρευρέθησαν πλέον τῶν ἑκατὸν μελῶν τοῦ εἰρημένου Σωματείου καὶ πλεῖστοι προσκεκλημένοι, ἐν οἷς οἱ διαπρεπεῖς συνεργάται τοῦ περιοδικοῦ κ.κ. Κ. Ν. Μανιάκης, Α. Ἠπίτης, Τ. Καράκαλος, Κ. Δόσιος, Ι. Χρυσάφης κλπ. Μετὰ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἑορτῆς, ὃν ἐξεφώνησεν ὁ κ. Κ. Ν. Μανιάκης καὶ τὴν σύντομον προσλαλιὰν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τοῦ περιοδικοῦ κ. Γ. Σ. Νικολοπούλου, ἐπικολούθησεν ἡ διανομὴ τῶν δώρων καὶ ἡ διασκέδασις παρετάθη μέχρι πρωΐας.

Κατὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς ἐξιστόρησε δι' ὀλίγων τὴν ἱστορίαν τοῦ Σωματείου ὁ κ. Ν. Ι. Σπανδωνῆς, ἀφηγηθεὶς τὴν γένεσίν του καὶ τὸ σημεῖον τῆς περιωπῆς, εἰς ὃ ἔφθασε διὰ τῶν ἀτρύτων μόχθων τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Μ. Νεγροπόντη.

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Καὶ παρὰ τοῖς πάλαι ἡμῶν προγόνοις, καὶ παρὰ τοῖς νῦν λαοῖς, τοῖς ἡγουμένοις ἐν τῇ προόδῳ καὶ τῷ πολιτισμῷ, σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς εἶνε ἡ ἁρμονικὴ ἀνάπτυξις πασῶν τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ ἀνθρώπου, δι' ἧς καὶ μόνης καθίσταται ἐφικτὴ εἰς αὐτὸν ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἐπὶ γῆς προορισμοῦ του.

Κατὰ ταῦτα ἡ γυμναστικὴ εἶνε μέρος ἀναπόσπαστον τῆς ἀγωγῆς, ὅπως δ' ἀνταποκρίνηται εἰς τὸν σκοπὸν ταύτης, δὲν πρέπει νὰ ματαπίπτῃ εἰς μονομέρειαν καὶ ὑπερβολήν, τὴν ἰδιάζουσαν μᾶλλον τῇ καλουμένῃ ἀθλητικῇ, ἀλλὰ νὰ εἶνε πολυμερής, συμβαλλομένη εἰς τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὅλου σώματος, ὅπερ οὕτω καὶ μόνον δύναται ν' ἀποβῇ ὑγιὲς καὶ σθεναρὸν σκήνωμα τῆς ψυχῆς, δεξιὸν δ' ὄργανον τῆς πραγματώσεως τῶν ἀγαθῶν σκοπῶν καὶ ἠθικῶν αὐτῆς προαιρέσεων.

α') Σχολὴ γυμναστικῆς.

Ἀλλ' ὅπως ἡ γυμναστικὴ ἀποβῇ τοιαύτη καὶ ἐν ἡμῖν, ἔχομεν ἀνάγκην πρὸ παντὸς γυμναστῶν, τυχόντων εἰδικῆς πρὸς τοῦτο παιδεύσεως καὶ μὴ μετερχομένων τὸ ἔργον αὐτῶν κατ' ἄλογόν τινα τριβήν, ὡς συμβαίνει τοῦτο συνήθως παρ' ἡμῖν.

Τὸ Κράτος πάλαι ποτὲ ἐφρόντισεν ἀντὶ ἀδρᾶς δαπάνης νὰ μετακαλέσῃ ἐκ Γερμανίας ἕνα τοιοῦτον γυμναστήν, τὸν κ. Λύδεκε, νὰ μορφώσῃ δ' ἐκεῖ καὶ δύο Ἕλληνας, τοὺς κ.κ. Κῆτσον καὶ Στάην καὶ νὰ τοποθετήσῃ αὐτοὺς ἐν τοῖς διδασκαλείοις. Πλὴν ἡ ἐνσκήψασα ἐν τῷ μεταξὺ πολιτικὴ καταιγὶς ἐσάρωσεν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ αὐτούς, ὡς τόσους ἄλλους ἱκανοὺς καὶ χρηστοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐν ἔτει 1893 ἐγένετο ὑφ' ἡμῶν ἀπόπειρα εἰς ἵδρυσιν γυμναστικῆς σχολῆς ἐν Ἀθήναις, πληρούσης ἐκ τῶν ἐνόντων τὰς τότε γυμναστικὰς ἡμῶν ἀνάγκας. Τὸ τότε ἐκδοθὲν Β. Διάταγμα ἰσχύει ἔτι καὶ νῦν· ἀλλὰ πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ αὐτὸ διὰ νόμου, ἀναδιοργανοῦντος ἐπὶ εὐρυτέρων βάσεων τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σχολήν.

Δι' αὐτὴν πρέπει ἐν ἀνάγκῃ νὰ μετακαλέσωμεν εἰδικοὺς καθηγητὰς ἐκ τῆς Ἑσπερίας, νὰ γίνωνται δὲ δεκτοὶ εἰς κατάταξιν ἐν αὐτῇ ἀπόφοιτοι τοὐλάχιστον τοῦ Πανεπιστημίου, ἰδίᾳ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, τοῦ τε φιλολογικοῦ καὶ φυσικομαθηματικοῦ αὐτῆς τμήματος.

Ἂν πρόκηται καὶ παρ' ἡμῖν ἡ γυμναστικὴ νὰ μὴ ἦνε ἐμπειρική τις ἄσκησις μόνον, ἀλλ' ἀληθὴς ἐπιστήμη, ὡς παρὰ Γερμανοῖς καὶ Σουηδοῖς ἰδίᾳ, ἔχουσα συνείδησιν τοῦ σκοποῦ της καὶ προσαρμόζουσα τοῦτον εἰς τὰς διαφόρους ἡλικίας καὶ τάξεις τότε πᾶς τις θὰ συνομολογήσῃ ἡμῖν, ὁπόσον δίκαιον εἴχομεν ἀπαιτοῦντες παρὰ τῶν μελλόντων μαθητῶν τῆς γυμναστικῆς σχολῆς οὐ μόνον ἐγκύκλιον, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικήν τινα προπαίδειαν. Πλὴν τούτου, ἀφοῦ αὐτοί, διοριζόμενοι διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, μέλλουσι νὰ παρεδρεύωσιν ἐν τοῖς συλλόγοις αὐτοῖς καὶ νὰ συσκέπτωνται καὶ συναποφασίζωσι μετὰ τῶν ἄλλων συναδέλφων των περὶ παντὸς σχολικοῦ ζητήματος, ὀφείλουσι νὰ μὴ καθυστερῶσι τούτων ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ μορφώσει. Οὕτω δὲ καὶ τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς θὰ παύσῃ θεωρούμενον ἐν ἡμῖν πάρεργόν τι καὶ ἐπουσιῶδες καὶ θ' ἀναχθῇ εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῷ περιωπήν.

Ἀνάγκη δὲ νὰ δοθῇ ἰδίᾳ μείζων προσοχὴ ἢ νῦν εἰς τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν τῶν γυμναστῶν. Πρέπει οὗτοι ν' ἀποκτῶσι τὰς στοιχειώδεις τοὐλάχιστον γνώσεις τῆς ἀνατομικῆς καὶ φυσιολογικῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπιστήμης, νὰ διδάσκωνται δ' εὐρύτερον τὴν καθόλου διδακτικὴν καὶ παιδαγωγικὴν καὶ ἰδίᾳ τὴν τῆς γυμναστικῆς μετὰ τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

Οὕτω καταρτιζόμενοι θὰ διορίζωνται οἱ ἀπόφοιτοι τῆς γυμναστικῆς σχολῆς, οἱ μὲν ἀριστεύοντες ἀπ' εὐθείας καθηγηταὶ ἐν τοῖς διδασκαλίοις, οἱ δὲ λοιποὶ τὸ κατ' ἀρχὰς διδάσκαλοι καὶ μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ ἐξέτασιν θ' ἀποκτῶσι τὸ δικαίωμα τῆς προαγωγῆς εἰς καθηγητάς.

Πρέπει δὲ τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς νὰ καταλαγῇ μεταξὺ τῶν πρωτευόντων καὶ ἐν τοῖς διδασκαλίοις, οὕτως ὥστε μηδεὶς νὰ προάγηται ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν, μηδὲ ν' ἀπολύηται ἐξ αὐτῶν, ἂν μὴ λαμβάνῃ ἐν αὐτῇ τοὐλάχιστον τὸν βαθμὸν καλῶς.

β') Αἱ παιδιαί.

Σπουδαιοτάτην συμβολὴν εἰς τὴν γυμναστικὴν δύνανται νὰ παράσχωσιν αἱ παιδιαί, ἐν αἷς πρέπει ν' ἀσκῶνται οἱ μαθηταὶ κατὰ προτίμησιν μὲν ἐν ταῖς κατωτέραις, κατὰ δευτερεύοντα δὲ λόγον ἐν ταῖς ἀνωτέραις τῆς στοιχειώδους καὶ ἐν τοῖς κατωτέραις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως τάξεσιν.

Αἱ παιδιαὶ στερούμεναι τοῦ τόνου τῆς γυμναστικῆς εἶνε ἐπιτηδειότατα ἰδίᾳ διὰ τὴν μικρὰν ἡλικίαν, εἰς ἣν παρέχουσιν ἀληθῆ ἄνεσιν ἐκ τῆς ἄλλης διδασκαλίας, ἐγείρουσαι δὲ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν παίδων προξενοῦσι πολλὴν τὴν τέρψιν καὶ εὐχαρίστησιν εἰς αὐτούς.

Αἱ παιδιαὶ κέκτηνται οὐ τὴν τυχοῦσαν σημασίαν ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινὴν ἅτε προάγουσαι διὰ τῶν ἐλευθέρων κινήσεων καὶ στάσεών των κανονικὴν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦ παιδός. Καθ' ὅσον δὲ γίνονται συνήθως κατ' ὁμάδας ἐξεγείρουσι καὶ κρατύνουσι καὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ τὸ αἴσθημα τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς φιλοπατρίας.

Ὑπ' αὐτὰς διαπλάττεται ὁ χαρακτὴρ τῶν παίδων, οἵτινες οὕτως ἀσκοῦνται ἐν τῇ καρτερίᾳ, ἐν τῇ ἑτοιμότητι, τῇ εὐστροφίᾳ καὶ ὀξύτητι τοῦ πνεύματος. Ἀλλὰ καθ' ὅσον οἱ παίζοντες ὑποβάλλονται εἰς τοὺς ὑπὸ τῆς παιδιᾶς τεθημένους νόμους ἄνευ διακρίσεως καὶ προνομίου· καθ' ὅσον αὐτοὶ ὀφείλουσι νὰ ὑποτάττωσι τὴν ἰδίαν εἰς τὴν κοινῇ βούλησιν, θυσιάζοντες εἰς ταύτην ἐκείνην κατὰ τοσοῦτον ἐξεγείρεται καὶ προάγεται ἐν αὐτοῖς τὸ αἴσθημα τῆς φιλαπατρίας.

Δυνατὸν δὲ νὰ εἰσαχθῶσι πρὸς τοῦτο καὶ ξέναι παιδιαί· ἀλλὰ πρέπει κατὰ προτίμησιν νὰ καλλιεργῶνται αἱ ἐθνικαὶ ἡμῶν παιδιαί, ὧν βρίθει καὶ ὁ πάλαι καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τῶν Ἑλλήνων. Πολλαὶ αὐτῶν ἔχουσι παρεσωθῇ μέχρι τῆς σήμερον δι' ὅλου τοῦ ὑπερδισχιλιετοῦς ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, μαρτυροῦσαι τρανῶς τὴν συγγένειαν ἡμῶν τῶν νεωτέρων πρὸς τοὺς πάλαι προγόνους. Ἄλλαι διατηροῦνται ἔτι ἐν τῇ παραδόσει ἢ κατάκεινται ἐν τοῖς ἀρχαίοις συγγράμμασιν.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν θὰ ἐκλέξωσιν οἱ γυμνασταὶ ἡμῶν καὶ θὰ προσαρμόσωσι τὰς καταλλήλους εἰς ἑκάστην ἡλικίαν, ἐξ οὗ γίνεται ἔτι μᾶλλον καταφανὴς ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῶν μορφώσεως.

γ') Ἡ σχολικὴ γυμναστική.

Μεγίστη προσοχὴ πρέπει νὰ δοθῇ ἐν ἡμῖν εἰς τὴν σχολικὴν ἰδίᾳ γυμναστικήν, ὅπως μὴ αὐτὴ παρεκτρέπηται τοῦ ἐν ἀρχῇ καθορισθέντος προορισμοῦ της. Ἐν αὐτῇ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν πρέπει ν' ἀποφύγωμεν πᾶσαν μονομέρειαν καὶ ὑπερβολήν, ἀποκλίνουσαν εἰς τὴν ἀθλητικήν. Ἡ ἁρμονικὴ ἀνάπτυξις ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ἣν ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὀφείλομεν νὰ ἐπιδιώκωμεν, δύναται νὰ κατορθωθῇ ἐν ἀρχῇ διὰ μόνων τῶν ἐλευθέρων κινήσεων, διὰ βηματισμῶν καὶ ἑλιγμῶν, διὰ δρόμων καὶ ἁλμάτων, εἶτα δὲ καὶ δι' ἀσκήσεων μετὰ κινητῶν ὀργάνων καὶ κοντῶν, κορυνῶν καὶ ἁλτήρων, ἀναλόγων εἰς τὴν ἡλικίαν των. Μόνον εἰς τὰς ἀνωτέρας γυμνασιακὰς τάξεις πρέπει νὰ ἐπιτραπῶσι καὶ αἱ ἀσκήσεις ἐπὶ ἀκινήτων ὀργάνων, ἐπὶ μονοζύγων, διζύγων κλπ.

Οὕτω πως μόνον ἡ σχολικὴ γυμναστικὴ θὰ ἐπιτελέσῃ καὶ ἐν ἡμῖν τὸν προορισμόν της καὶ θὰ παρασκευάσῃ σῶμα ὑγιὲς καὶ εὐσταλὲς διὰ νοῦν ὑγιᾶ. Οὕτω πως θὰ κατατεθῇ ἡ μόνη ἀσφαλὴς βάσις καὶ διὰ τὴν ἀθλητικὴν καὶ διὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οὕτω πως ὑπάρχει ἐλπὶς ν' ἀναφανῶσι καὶ ἐν

ἡμῖν Guts - Muts, Iahn καὶ Spiess, ἡ δὲ γυμναστικὴ νὰ γενικευθῇ καὶ ἐν ἡμῖν ὡς παρ' ἄλλοις λαοῖς, μᾶλλον ἡμῶν προηγμένοις, καὶ νὰ καταστῇ ἐθνικὸν κτῆμα.

δ') Γυμναστήρια καὶ γυμναστικὰ ὄργανα.

Ἐπείγουσα τὰ μάλιστα εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως ἐν ἡμῖν καταλλήλων γυμναστηρίων καὶ τῆς προμηθείας τῶν ἀναγκαίων γυμναστικῶν ὀργάνων. Πρέπει πρὸς τοῖς σχολικοῖς κτιρίοις καὶ διδακτικοῖς ὀργάνοις, ὧν ἄνευ δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀληθῆ ἐκπαίδευσιν ἐν Ἑλλάδι, νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ γυμναστηρίων καὶ γυμναστικῶν ὀργάνων. Πρέπει νὰ ἱδρυθῇ νέον εὐρύτερον καὶ ἀντάξιον καθ' ὅλα τοῦ προορισμοῦ του κεντρικὸν γυμναστήριον. Πρέπει καὶ ἕκαστον τῶν γυμνασίων νὰ ἔχῃ τὸ γυμναστήριόν του. Πρέπει καὶ τὰ κατώτερα σχολεῖα ἡμῶν νὰ ἐφοδιασθῶσι τουλάχιστον διὰ τοῦ καταλλήλου χώρου διὰ τὰς ἐλευθέρας κινήσεις καὶ ἀσκήσεις διὰ κινητῶν ὀργάνων.

Ἕως ὅτου δὲ τὸ Κράτος ἱδρύσῃ τὰ ἀναγκαῖα γυμναστήρια, δύνανται οἱ μαθηταὶ ν' ἀσκῶνται ἐν τοῖς γυμναστηρίοις τῶν ἑκασταχοῦ γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν Συλλόγων, εἰς οὓς πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐπέλθῃ αὐτὸ ἐπίκουρον. Ἀλλ' ἀπαραίτητον ὑπολαμβάνομεν τὴν ἄμεσον ὑπ' αὐτοῦ προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων κινητῶν ὀργάνων δι' ὅλα τὰ σχολεῖα ἡμῶν.

ε') Ἐξετάσεις καὶ ἀγῶνες γυμναστικοί.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, οἱ τελεσθέντες ἐν ἡμῖν τῷ 1896, εἶχον ἱκανῶς ἀναρριπίσει τὸ γυμναστικὸν καὶ φίλαθλον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ αἴσθημα. Εἰς αὐτοὺς ὀφείλονται οἱ ἔκτοτε ἐν Ἑλλάδι συσταθέντες γυμναστικοὶ καὶ ἀθλητικοὶ Σύλλογοι. Ἀλλ' ἐπελθὼν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πόλεμος, ὁ τόσον ἀτυχὴς δι' ἡμᾶς, ἐμάρανεν ἐν πολλοῖς τὸν πρῶτον ἐκεῖνον ζῆλον.

Ἡμεῖς, διαρκοῦντος ἔτι τοῦ πολέμου, διετάξαμεν νὰ γείνωσι δημοσίᾳ οἱ ἐν τῇ γυμναστικῇ ἐξετάσεις τῶν σχολείων τῶν κυριωτέρων πόλεων τοῦ Κράτους, ὅπου ἦτο δυνατὸν νὰ παραστῇ ἐπιτροπεία κριτῶν, ἐξ ἀνδρῶν εἰδικῶν πως περὶ τὴν γυμναστικήν, εἰς ἣν ἀνεθέσαμεν νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἡμᾶς οὐ μόνον τὰς κρίσεις της περὶ τῶν γενομένων ἐξετάσεων, ἀλλὰ καὶ τὰς γνώμας περὶ βελτιώσεως καὶ ἀνυψώσεως τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς ἐν Ἑλλάδι.

Ἐὰν τὸ τότε προχείρως ληφθὲν ὑφ' ἡμῶν μέτρον ἐσυστηματοποιεῖτο· ἐὰν κατ' ἔτος ἐγίνοντο αἱ τοιαῦται ἐξετάσεις δημοσίᾳ καὶ δὴ ἐν ἀμίλλῃ μεταξὺ τῶν διαφόρων σχολείων, ὅπου πλείονα τοιαῦτα ὑπάρχουσιν, ἢ τῶν διαφόρων τάξεων, ὅπου ἓν καὶ μόνον τοιοῦτον ἀπαντᾷ· οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐξετάσεις θὰ μετεβάλλοντο εἰς ἀληθεῖς σχολικὰς πανηγύρεις.

Δι' αὐτῶν θὰ ἐξεγείρετο τὸ ἐνδιαφέρον οὐ μόνον τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν καὶ φίλων τῶν ἐξεταζομένων, ἀλλὰ καὶ παντὸς πολίτου. Δὲν θὰ ἦτο δέ ἀπίθανον αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος σχολικαὶ πανηγύρεις τῆς γυμναστικῆς νὰ ὑπεκκαύσωσι καὶ πάλιν τὸν γενικὸν ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ νὰ τὸν διατηρῶσι πάντοτε ἀκμαῖον, νὰ χρησιμεύσωσι δὲ αὐταὶ ὡς ἀφετηρία τῆς τακτικῆς τελέσεως γυμναστικῶν ἀγώνων καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου αὐτοὶ θὰ προσελάμβανον πανελλήνιον ὄντως χαρακτῆρα. Οὕτω πως ἡ γυμναστική, καθισταμένη πράγματι ἐθνικὸν κτῆμα, θὰ ὑπέθαλπε καὶ θὰ προῆγε πᾶν γενναῖον φρόνημα ἐν ἡμῖν.

ΑΘ. ΕΥΓΑΞΙΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Δηξάσης καὶ τῆς δευτέρας Περιόδου τοῦ Συνεδρίου, καλοῦνται οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συλλόγων εἰς τρίτην Σύνοδον τῇ 11 Ἰανουαρίου ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 10 π. μ. ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ.

Κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην κληθεὶς θέλει μετάσχει καὶ ὁ Ποδηλατικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν διὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Μιλτ. Νεγροπόντη.

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΙΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

(Εὐχαρίστως παρέχομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὴν εἰσαγωγὴν περισπουδάστου μελέτης ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Γυμναστικὴ εἰς τὸ Κράτος καὶ τὸν Στρατὸν» τοῦ κ. Τηλεμάχου Καρακάλου ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ, ὅστις ἐγκύψας εἰς μακρὰς μελέτας κατέστη εἰδικὸς εἰς τὸ ζήτημα τῆς Γυμναστικῆς. Ἡ «Ἐπιθεώρησις» εὔχεται ὁλοψύχως ὅπως τὰ πορίσματα τῆς πραγματείας του ταύτης, ἣν ἐλπίζομεν νὰ δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον, ληφθῶσιν ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν παρὰ τῶν ἁρμοδίων, τοὺς ὁποίους ἰδιαίτατα ἐνδιαφέρει ἡ μελέτη αὕτη).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἀναντίρρητον τυγχάνει ὅτι ἡ Ἑλλὰς τῆς σήμερον διέρχεται περίοδον κρίσεως. Μετὰ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς ἐσωτερικῆς κομματικῆς διαπάλης, ἥτις ἐπέφερε βαθμιαίως καὶ ἀσφαλῶς τὴν λήθην παντὸς ἰδανικοῦ ἀπὸ τὴν γενεὰν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, εἰς ἣν παρὰ τὰς ἡρωϊκὰς ἀλλ' ἀγόνους προσπαθείας εὐαρίθμων τινῶν πατριωτῶν, μόνον τὸ ἀτομικὸν συμφέρον βασιλεύει, ἐπῆλθον τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα τοῦ τελευταίου οἰκτροῦ μας πολέμου. Ἀλλ' ἂν ἡ Ἑλλὰς ἐξακολουθῇ νὰ βασίζηται εἰς τὴν συμπάθειαν μόνην τῶν ἰσχυρῶν ἢν κρατύνουσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ πατριωτικαὶ ἐνέργειαι τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ γεννᾷ εἰς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ἡ κοιτὶς τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ καὶ ἡ μήτηρ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ζήτημα μέγα γεννᾶται κατὰ πόσον οἱ δύο οὗτοι παραγοντες, εἰς μέλλουσαν ἐθνικὴν θύελλαν ἐξωτερικοῦ κινδύνου, θὰ δυνηθῶσιν, ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν φαίνονται, νὰ τὴν συγκρατήσωσιν ἀπὸ τὸν χείμαρρον τοῦ ὀλέθρου.

Τὰ Κράτη τότε μόνον ἐδραιοῦνται καὶ προάγονται, ὅταν βασίζωνται ἐπὶ πραγματικῶν ἰδίων δυνάμεων ζωῆς καὶ σφρίγους καὶ δυσπιστοῦσι πρὸς τὴν ἀβεβαίαν δύναμιν, ἣν τοῖς δίδει ἡ συμπάθεια τῶν ἰσχυρῶν, διὰ νὰ μὴ εἴπω, ὁ οἶκτος.

Παράδειγμα ἐναργέστατον τῆς ἀληθείας ταύτης ἔστω ἡμῖν ἡ Πρωσσία, ἥτις ἐνόσῳ ἐβασίζετο οὐχὶ πλέον ἐπὶ ἰδανικῶν βοηθειῶν ὡς ἡμεῖς, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν συμμαχικῶν αὐτῇ δυνάμεων, ἐσφάδαζεν ὑπὸ τὸ κατακτητικὸν ξῖφος Ναπολέοντος τοῦ Α' καὶ μόνον ὁπόταν ἀπεφάσισε νὰ καλλιεργήσῃ δεόντως τὰς ἰδίας δυναμεις κατέστη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Γερμανία τῆς σήμερον, ἧς αἱ στρατιαὶ νικηφόροι διέδραμον τῷ 1870 τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ μεγάλου κατακτητοῦ, ὅστις ἐγένετο αἰτία τοσαύτας πικρίας νὰ δοκιμάσῃ ἡ Πρωσσία τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνός μας.

Τίνι τρόπῳ θα δυνηθῇ οἱονδήποτε Κράτος νὰ ἀποκτήσῃ πεποίθησιν εἰς τὰς ἰδίας του δυνάμεις, μᾶς διδάσκουσιν ὅλα τὰ σήμερον ἀνθοῦντα Κράτη.

Ἀνάγκη πᾶσα διὰ τὴν προαγωγὴν ἑνὸς ἔθνους σὺν τῇ διανοητικῇ ἀναπτύξει τῶν ἀτόμων παραλλήλως νὰ βαίνῃ καὶ ἡ σωματικὴ αὐτῶν εὐεξία. Ὁ σκοπίμως γενόμενος οὗτος συνδυασμὸς εἰς τὰ ἄτομα μιᾶς χώρας, δημιουργεῖ τὸν τέλειον τύπον τοῦ ὑπεράσπιστοῦ τῆς πατρίδος ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία ἤντλησε σωτήρια διδάγματα διὰ τὰς μεταγενεστέρας γενεας.

Ἀπὸ τῶν παλαιοτάτων χρόνων, ἀπὸ τῆς ἀκμῆς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, ἡ γυμναστικὴ παίδευσις τῶν ἀτόμων ἐθεωρήθη ὡς ἡ πρώτη βάσις τῆς εἰς δόξαν προαγωγῆς τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν. Πρώτη ἡ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀξιοθαύμαστος ἐκείνη φυλὴ εἰσήγαγε τὴν γυμναστικὴν ὡς σωτήριον δίδαγμα καὶ δι' αὐτῆς ἰδίως ἠδυνήθη νὰ παρασκευάσῃ τοὺς ἀρηίους μαχητάς της τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος, τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τῶν Πλαταιῶν. Ἐκεῖ κατὰ πρῶτον ἠγωνίσθη τὸ τεχνικὸν εὔστροφον ξῖφος ἐναντίον τῆς βραδείας βαρβαρικῆς σπάθης καὶ τὸ ὑψηλὸν φρόνημα, ὅπερ ἐνέπνευσεν ἡ αὐτοπεποίθησις τῶν χαλυβδίνων μυώνων, τοὺς ὁποίους διέπλασεν ἡ ἐνδελεχὴς ἄσκησις εἰς τὰς παλαίστρας ἐνδόξου πατρίδος, ἐναντίον τοῦ ταπεινοῦ ἐγωϊστικοῦ πνεύματος τῆς παχυλῆς ῥαθυμίας τῶν ἀνασκήτων βαρβάρων.

Ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ Σόλων, οἱ σοφοὶ θεσμοθέται τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐὰν ἔζων, θὰ ἔμενον ἔκπληκτοι πρὸ τοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ ἐπέφερον οἱ νόμοι αὐτῶν, οἵτινες ἐπέτασσον τὴν διηνεκῆ ἄσκησιν τῆς εὐφυοῦς ἐκείνης φυλῆς. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δὲν θ' ἀπετόλμα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μεγαλουργῶν του ὀνείρων, ἂν δὲν εἶχεν ὡς βοηθοὺς πολυτίμους τὰ ἀθλητικὰ τῶν Μακεδόνων σώματα, ἅτινα ἀκαταβλητα ἐκ τῆς εἰδικῆς προπονήσεως ἔβαινον πάντοτε νικηφόρα εἰς τὰς ἀχανεῖς τῆς Ἀσίας ἐκτάσεις.

Καὶ τοσαύτη ἦν ἡ ἐπιβολὴ ἣν ἐξήσκησεν ἡ γυμναστικὴ παίδευσις ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη μετέπειτα, ὥστε οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῶν Ἑλλήνων παραλαβόντες τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας certamina graeca ὠνόμασαν αὐτοὺς οὐχὶ μόνον διὰ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων ἀθλητῶν, οἵτινες ἐλάμβανον μέρος εἰς τούτους, ἀλλὰ καὶ

ἀποτίοντες φόρον τιμῆς εἰς τοὺς πρώτους μύστας τῆς τέχνης τοῦ Ἡρακλέους.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔδυσεν ὁ ἀστὴρ τοῦ πνεύματος, βυθισθεὶς εἰς τὸ σκότος τῆς δεισιδαιμονίας τοῦ Μεσαίωνος καὶ μετ' αὐτοῦ ἐξηφανίσθη καὶ τῆς γυμναστικῆς τὸ ἀρχαῖον κλέος. Τότε εὗρε τὴν περίστασιν καὶ ὁ Ἀσιατικὸς χείμαρρος νὰ κατακλύσῃ τὴν γῆν τῶν ἐνδόξων ἀγώνων καὶ τῶν μεγάλων ἀναμνήσεων· καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νάρκη βαθεῖα διεδέχθη τὴν πρώτην ζωήν.

Μόλις περὶ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα σὺν τῇ ἀναγεννήσει τῶν κλασικῶν σπουδῶν ἤρχισε νὰ ἀναγεννᾶται καὶ ὁ πρὸς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις πόθος καὶ διὰ τῶν διδαχῶν τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Ζβιγγλίου νὰ κατανοῆται ἡ χρησιμότης τῆς ἀρχαίας γυμναστικῆς καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἐκθάπτηται αὕτη ἐκ τῆς ἀφανίας καὶ τοῦ σκότους εἰς ἣν εἶχε βυθισθῆ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀμαθείας, μέχρις ὅτου περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀνεφάνη ἐν δράσει ὁ Γερμανὸς Guts-Muths, ὅστις σπουδαίαν ἔδωκεν ὤθησιν εἰς τὰς ἀναγεννομένας περὶ γυμναστικῆς ἰδέας καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλοι εἰς ἄλλας χώρας, ὡς ὁ Λίγκ ἐν Σουηδίᾳ, ὁ Ἄμορος ἐν Γαλλίᾳ, ὁ Νάχτεγαλ ἐν Δανίᾳ, ὁ Ἠλίας ἐν Ἑλβετίᾳ, ὁ Σπὶς ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἄλλοι, οἵτινες διὰ συγγραμμάτων, ἐφευρέσεως εἰδικῶν ὀργάνων, γυμναστικῶν συστημάτων καὶ ἀόκνου ἐργασίας, κατώρθωσαν νὰ ἐμπνεύσωσιν ἐκ νέου τὸν προσήκοντα ἐνθουσιασμὸν εἰς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις.

Πρὸς ἐκεῖνον ὅμως, πρὸς ὃν ἰδιαιτέρως ὀφείλει εὐγνωμοσύνην ἡ νεωτέρα γυμναστική, εἶνε ὁ Γερμανὸς Φρειδερῖκος Λουδοβῖκος Jahn. Οὗτος γεννηθεὶς τῷ 1778 καὶ ἀποθανὼν ἐν Φραιβούργῳ τῷ 1852, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ δημιουργὸς τοῦ γυμναστικοῦ ἤθους τῆς γερμανικῆς φυλῆς. Λαβὼν μέρος ἐνεργὸν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1813 - 14 ἰδίοις ὄμμασιν ἐπείσθη πόσην θὰ ἐλάμβανε πολεμικὴν ἀξίαν ὁ Πρωσσικὸς στρατός, ἂν ἐπισήμως ἐλαμβάνετο μέριμνα περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς γυμναστικῆς εἴς τε τὸν στρατὸν καὶ τὸ Κράτος ὁλόκληρον, καὶ ἀνενδότως εἰργάσθη πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ εὐγενοῦς τούτου σκοποῦ, ἱδρύσας δημόσιον γυμναστήριον ἐν Βερολίνῳ καὶ κατορθώσας νὰ διορισθῇ τῷ 1817 ὡς δημόσιος διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς.

Αἱ ἐθνικαὶ συμφοραὶ εἶχον καταστήσει τὸ ἔδαφος πρόσφορον δι' ἐργασίαν τοιαύτην καὶ ὁ Ἴαν μετ' ὅλας τὰς πικρίας καὶ τοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποίους ὑπέστη ἀγωνιζόμενος νὰ εἰσαγάγῃ τὰς εὐεργετικὰς διὰ τὴν πατρίδα του ἰδέας, ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, καὶ σήμερον οἱ συμπατριῶταί του εὐγνωμόνως τηροῦσι τὴν μνήμην του, πανταχοῦ ἀναρτῶντες τὴν εἰκόνα ἥτις παριστᾷ τὴν ἐπιβλητικήν, μὲ τὴν μακρὰν γενειάδα, μορφήν του καὶ τὸ ἀθλητικόν του στῆθος κοσμούμενον ἀπὸ τὸν σιδηροῦν σταυρὸν ὃν ἔλαβεν ὡς ἀμοιβὴν τῶν εὐγενῶν πατριωτικῶν του ἀγώνων.

Ἀλλ' ἐχρειάσθησαν δεκαετεῖς θυσίαι τοῦ Πρωσσικοῦ λαοῦ, ὁπόταν ὁ μέγας Γάλλος στρατηλάτης, ὡς λαίλαψ καταστρεπτικὴ διέδραμε τὸ ὡς θέατρον τοῦ πολέμου του ἐκλεχθὲν ἔδαφος τῆς πατρίδος των, διὰ νὰ ἀνανήψωσιν ἀπὸ τὸν λήθαργον τῶν πεπαλαιωμένων ἰδεῶν καὶ νὰ ἀναφωνήσῃ ὁ στρατηγὸς Βίττγκενσταϊν πρὸς τοὺς ἐπτοημένους ὑπὸ τῶν ἀτυχιῶν Γερμανοὺς ὅτι «εἰς τὰς Πρωσσικὰς τάξεις τοῦ λοιποῦ ὁ υἱὸς τοῦ γεωργοῦ θὰ εὑρίσκεται παρὰ τὸν υἱὸν τοῦ πρίγκηπος καὶ πᾶσα διάκρισις θὰ ἐξαφανισθῇ ὑπὸ τῶν μεγάλων ἰδεῶν, Βασιλεύς, Ἐλευθερία, Τιμή, καὶ Πατρίς!» Καὶ αἱ μεγάλαι αὗται ἰδέαι ὑπεστηρίχθησαν τελείως διὰ τῶν Γερμανικῶν στρατιῶν τοῦ 1870, αἵτινες ἀπέβησαν ἀήττητοι μόνον κατόπιν τῆς ἀεννάου γυμναστικῆς ἀσκήσεως εἰς ἣν ἐπεδόθη ὁ στρατὸς καὶ τὸ Κράτος ὁλόκληρον κατόπιν τῶν πικριῶν ἃς ἐδοκίμασεν ἡ φυλὴ ἥτις κατώρθωσε νὰ μορφώσῃ τὸν σημερινὸν μοναδικὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρά της.

Ἀλλ' ἂν οἱ Γερμανοὶ διδαχθέντες ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ναπολέοντος Α' ἐγένοντο ἱκανοὶ νὰ ἐκπλύνωσι τὴν ὕβριν τῆς ταπεινώσεως ἣν ὑπέστησαν ἀπὸ τὸν μέγαν κατακτητήν, οὐχ ἧττον καὶ οἱ Γαλλοι σήμερον μετὰ θέρμης ἐπεδόθησαν εἰς πᾶσαν γυμναστικὴν ἄσκησιν τείνουσαν νὰ παρασκευάσῃ τέλειον στρατιώτην. Τὸ ξίφος καὶ ἡ σπάθη, ἡ πυγμαχία, ἡ ῥάβδος, καὶ παντὸς εἴδους ἀθλητικὴ ἄσκησις, καθ' ἑκάστην ἐπὶ πολὺ ἐπασχολεῖ ἅπαντα τὸν μέγαν στρατόν της καὶ ἐὰν εἰσέτι ἡ Γαλλία δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐπιδόσεως τῆς Γερμανικῆς καὶ Ἀγγλοσαξωνικῆς φυλῆς ἐν τῇ γυμναστικῇ παιδεύσει, βαίνει ὅμως ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν καὶ ἀόκνως καὶ φιλοτίμως ἐργάζεται ὅπως ἡμέραν τινὰ εὑρεθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου.

Ἡ μικρὰ Ἑλλὰς προσπαθεῖ καὶ αὕτη, φέρουσα τὸ βάρος τῆς μεγάλης κληρονομίας τῆς προγονικῆς δόξης, ἣν ἀρθόνως προσεπόρισεν ἡ Ὀλυμπία, ἐναμίλλως ν' ἀγωνισθῇ πρὸς τὰ μεγάλα Κράτη, ἀλλ' εἰσέτι οἱ ἀγῶνές της οὗτοι, ἀναλάμποντες πρὸς στιγμήν, ματαιοῦνται μετ' ὀλίγον ὑπὸ ματαιοσχόλων καὶ ἐπιπολαίων ἐνεργειῶν, αἵτινες δυστυχῶς οὐδὲ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων ἐκόπασαν, πρὸς ζημίαν τῆς τοσαῦτα ὑποσχομένης γυμναστικῆς παιδεύσεως τῆς χώρας.

Εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν νὰ ἴδωμεν καὶ τὴν ὅσῳ μικρὰν τόσῳ μεγάλην εἰς ἱερὰς ὑποχρεώσεις πατρίδα ἡμῶν ταχέως εἰσερχομένην εἰς στάδιον εὐρυτέρας ἐνεργείας καὶ γενικωτέρων σκέψεων, αἵτινες μόναι θὰ παρασκευάσουν γυμναστικῶς τὸ Κράτος καὶ δι' αὐτοῦ τὴν ὅλην φυλὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὥστε ἡμέραν τινὰ νὰ προκύψῃ στρατὸς ἱκανὸς νὰ ὁδηγήσῃ τὴν θεὰν Ἐλευθερίαν εἰς τὴν γῆν τῆς δουλείας τῶν τυραννουμένων ἀδελφῶν μας.

Τηλ. Καράκαλος.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΙΠΠΕΥΤΙΚΗΣ

ΕΚΓΥΜΝΑΣΕΩΣ ΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΖΕΥΞΕΩΣ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ

J. LENOBLE DU TEIL

διδασκάλου ἱπποδαμαστοῦ

ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἐθνικῶν ἱπποφορβείων.

ΥΠΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Θ. ΗΠΙΤΗ

ταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

(Συνέχεια)

Τὴν σήμερον, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ de la Guérinière, τὸ ἱππευτήριον εἶνε ἡ ἀποστροφὴ ἱππέων τινῶν, οἵτινες φρονοῦσιν, ἢ προσποιοῦνται ὅτι φρονοῦσιν, ὅτι χρησιμοποιοῦσι τοῦτο μόνον πρὸς ἐκμάθησιν χοροῦ εἰς τοὺς ἵππους καὶ οἵτινες καλοῦσιν εὐρεῖαν ἱππασίαν τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκτὸς τῶν ἱππευτηρίων ἐξασκουμένην, κατ' ἀντίθεσιν τῆς ἐν αὐτοῖς ἐκτελουμένης, ἥν τινα εἰρωνικῶς καλοῦσι περιωρισμένην ἱππασίαν.

Ἡ κρίσις αὕτη περὶ τοῦ ἱππευτηρίου, διὰ τοὺς δῆθεν τούτους ἱππεῖς, δὲν εἶνε ἄλλο εἰμὴ τὸ μέσον τοῦ νὰ κρύψωσι τὴν ἱππικὴν ἄγνοιάν των καὶ ἡ ὁμολογία των, χωρὶς νὰ τὸ θέλωσιν, ὅτι ἐξεγύμνασαν πάντοτε ἵππους οὐχὶ δυστρόπους, τῶν ὁποίων τὸ εὐάγωγον τοὺς ἠπάτησεν ὡς πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν.

Τὸ ἱππευτήριον εἶνε χρήσιμον, ἀπαραίτητον ὑπὸ διττὴν ἔποψιν:

1ον Ὁ διδάσκαλος ἔχει διαρκῶς ὑπὸ τὰς ὄψεις τοὺς μαθητάς του, οἵτινες ἀντιλαμβάνονται ἁπασῶν τῶν γενομένων πρὸς ἕνα ἕκαστον τούτων.

2ον Ἡ ἀκρίβεια, ἣν ἀπαιτεῖ εἰς τὰς ταυτοχρόνως ἐκτελουμένας κινήσεις, διδάσκει αὐτοὺς νὰ συγκρατῶσι τὴν ὁρμὴν τῶν ἵππων, τῶν ὁποίων κανονίζουσι διηνεκῶς τὸν βηματισμόν.

3ον Αἱ συχναὶ ἀλλαγαὶ κατευθύνσεως καὶ αἱ μεταβολαὶ ἱππασίας μανθάνουσι ταχέως εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ διευθύνωσι τὸν ἵππον διὰ καταλλήλου χρήσεως τῶν βοηθημάτων, συγχρόνως δὲ αἱ ἐκ τῶν ἀλλαγῶν προερχόμεναι ἐκτοπίσεις τοῦ καθίσματος τοῦ ἱππέως ἀναγκάζουσιν αὐτοὺς νὰ γείνωσι στερεώτεροι ἐπὶ τοῦ καθίσματός των, ὅπερ δὲν δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τόσον ταχέως εἰς τὰς ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ ἀσκήσεις.

4ον Ἅπασαι αἱ ἐν χρήσει σήμερον ἀσκήσεις τοῦ ἱππευτηρίου δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἡ λελογισμένη σπουδὴ τῶν ἐκτὸς αὐτοῦ τελουμένων, ἤτοι ἀλλαγαὶ κατευθύνσεως, μεταβολαὶ ἱππασίας, ἀλλαγαὶ ποδός, ἀλλαγαὶ βηματισμοῦ, πηδήματα, κτλ.

5ον Τὸ ἱππευτήριον χρησιμεύει προσέτι διὰ τὴν ἀρχικὴν δάμασιν τοῦ ἵππου, καθότι ἐν αὐτῷ εἶνε προσεκτικώτερος οὗτος, μὴ ἀπασχολούμενος ἀπὸ ἐξωτερικὰ συμβάντα, καὶ ὑπείκει ταχύτερον εἰς τὰς θελήσεις δαμαστοῦ εὐφυοῦς καὶ ὑπομονητικοῦ, ὅστις λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν διάπλασιν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ ἠθικὸν τοῦ ἵππου, ἵνα παρέξῃ εἰς τοῦτον τὴν πρὸς τὸ ἄτομον ἐμπιστοσύνην, ἧς ἅπαξ ἐμπνευσθείσης εἰς τὸν ἵππον καὶ ὅταν ἐθισθῇ οὗτος τὴν χρῆσιν τῶν βοηθημάτων, δύναται πλέον ἀσφαλῶς νὰ ὁδηγηθῇ ἐκτὸς τοῦ ἱππευτηρίου ὑπὸ τοῦ ἱππέωςτου, ὅστις δὲν θὰ ᾖνε διὰ τὸν ἵππον ἀντικείμενον ἀνησυχίας, προστιθέμενον εἰς τὸν φόβον, ὃν τινα προξενεῖ εἰς τοὺς νέους ἵππους ἡ θέα διαφόρων ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ὅτι τὸ ἱππευτήριον εἶνε ἀπαραίτητον διὰ τὸν ἀποβλέποντα εἰς ὠφέλιμον διδασκαλίαν, διὰ τοὺς μαθητάς του καὶ διὰ τὴν ἀσφαλῆ καὶ ταχεῖαν δάμασιν τοῦ ἵππου.

Ἀπ' ἐναντίας διὰ τὸν λεπτολόγον ἱππέα, τὸν κρύπτοντα ὑπὸ φαινομενικὴν ἀναζήτησιν τῆς τελειότητος τὴν ἀδεξιότητα καὶ τὴν δειλίαν του, καὶ ὅστις πραγματικῶς διαφθείρει καὶ καταστρέφει ὑπὸ ἠθικὴν καὶ φυσικὴν ἔποψιν τοὺς ἵππους, διὰ τὸν ἱππέα τοῦτον, λέγω, ἡ ἐργασία ἐν τῷ ἱππευτηρίῳ δὲν εἶνε πλέον τὸ μέσον, ἀλλ' ὁ σκοπός· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει συμφωνῶ μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἱππευτηρίου, ὅτι τοῦτο εἶνε μᾶλλον βλαβερὸν παρὰ χρήσιμον, διότι χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ καταπονῇ καὶ νὰ ἀμβλύνῃ τὴν ἀντίληψιν καλῶν ἵππων, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκπαιδευθῶσι θαυμασίως ὑπὸ ὀλιγώτερον σοφοῦ, ἀλλὰ τολμηροτέρου ἱππέως.

Τὰ μαθήματα, ἅτινα θὰ ἐπακολουθήσωσι τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἐπεξηγήσεις, ἔσονται μεθοδικῶς προσδευτικά, ἵνα καταλήξωσιν εἰς τὸ διπλοῦν ἀποτέλεσμα.

1ον Νὰ διδάξωσι τὸν ἱππέα νὰ διευθύνῃ ἐπιτηδείως ἐξησκημένον ἵππον.

2ον Νὰ δύνηται ὁ ἱππεὺς νὰ ἐκγυμνάζῃ μόνος ἵππον τινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περιγραφὴ καὶ ὀνοματολογία σέλλης καὶ χαλινοῦ.

Καλεῖται σέλλα εἶδος ἕδρας, ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ἵππου, ἵνα κάθηται ὁ ἱππεὺς ἀνέτως.

Ἡ σέλλα εἶνε τὸ ἀναγκαῖον ἐνδιαμέσον μεταξὺ τοῦ ἱππέως καὶ τοῦ ἵππου του· εἶνε οὕτω κατεσκευασμένη, ὥστε νὰ ἐφαρμόζηται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἵππου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἱππέως.

Καλοῦσιν ἀστράβην (arçon) ἅπαντα τὰ ξύλινα μέρη, τ' ἀποτελοῦντα τὸν σκελετὸν τῆς σέλλης.

Ἡ ἀστράβη τῆς ἀγγλικῆς σέλλης σύγκειται ἐξ ἑπτὰ ξυλίνων τεμαχίων: δύο διὰ τὴν ἐμπροσθίαν ἀψῖδα (arcade de devant), δύο διὰ τὴν ὀπισθίαν ἀψῖδα, δύο διὰ τοὺς διάπηγας, τοὺς ἑνοῦντας τὰς δύο ἀψῖδας καὶ ἑνὸς διὰ τὸ περιέδριον (troussequin) ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἀψῖδος.

Τὰ ξύλινα τεμάχια στερεοῦνται μεταξύ των διὰ χαλυβδίνων ταινιῶν καὶ διὰ τῶν ἐλατηριωτῶν ἀρτανοφορίων (porte-étrivières).

Ἡ ἐμπροσθία ἀψὶς ἐπεκτεινομένη πρὸς τὰ κάτω, ἐξ ἑκάστου μέρους, σχηματίζει τὰς ἀκμὰς τῆς ἀψῖδος (pointes d'arcade).

Τὸ ὑφέδριον (faux siège) ἀποτελεῖται ἐκ δύο διασταυρουμένων κειριῶν (ssngles) καθηλωμένων ἐπὶ τῆς ἀστράβης.

Ἡ σέλλα καλύπτεται καὶ συμπληροῦται ὑπὸ σκυτίνων μερῶν:

Ἕδρα (siège) εἶνε τὸ μέρος ἐφ' οὗ κάθηται ὁ ἱππεύς, περιλαμβάνον τὸ κάθισμα (assiette) καὶ τὸ τυλεῖον (matelassure).

Τὰ παραπλευρίδια (quartiers) κατασκευάζονται ἐκ σκύτους χονδροῦ, εἶνε δὲ τὰ τεμάχια τὰ παρεμβαλλόμενα μεταξὺ τῶν κνημῶν τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἱππέως.

Ἡ σέλλα στερεοῦται ἐπὶ τοῦ ἵππου διὰ δύο ἐπόχων (sangles), ἅτινα προσδένονται εἰς τὴν σέλλαν διὰ γλωχίνων (contresanglons).

Ὁ ἀγγλικὸς χαλινὸς (bride, τὸ γκέμι), περιλαμβάνει τὴν κορυφαίαν (têtière), τὴν στομίδα τοῦ χαλινοῦ (mors de bride), τὸ ὑποστόμιον τῆς παραχαλινίδος (mors de filet), ζεῦγος ρυτήρων χαλινοῦ (rênes de bride), καὶ ζεῦγος ρυτήρων παραχαλινίδος (rênes de filet).

Ἡ κορυφαία περιλαμβάνει τὸ ἀκροκόρυφον (dessus de tête), ὅπερ περιβάλλει τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς ὀπισθεν τῶν ὤτων· τὸ προμετωπίδιον (frontal on frontail), ὅπερ περιβάλλει τὸ μέτωπον, καὶ εἰς ὃ ἐμβάλλεται ἐξ ἑκάστου μέρους, τὸ ἀκροκόρυφον.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΑΣΜΑ ΑΘΛΗΤΟΥ

Μέσα στὰ στήθη μὲ θερμαίνει
Κῦμα νεότητος κ' ὁρμῆς.
Κ' ἐκεῖ μὲ σέρνει νὰ πετάξω,
Ποῦνε ἡ Ζωὴ στεφανωμένη
Μὲ δάφνη δόξας καὶ τιμῆς.

*

Ἕνα κομμάτι ἁρμονία
Ἀπ' τὴν παληά μας ἐποχὴ
Θέλω στὸ σῶμα μου νὰ δώσω·
Νἄχω τὸ κάλλος, τὴν ὑγεία
Χρυσῆ κορνίζα στὴν ψυχή.

*

Μπορῶ τὴν λόγχη νὰ κρατήσω
Σὲ χέρι ἀδάμαστης ἀκμῆς·
Θέλω ἕνα ὕμνο τοῦ Πινδάρου
Ὅταν τὸ αἷμα μου θὰ χύσω
Σ' ἀγῶνες δόξης καὶ τιμῆς.

Κ. Σ. ΓΟΥΝΑΡΗΣ

ΜΙΑ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΙΘΑΙΡΩΝΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Μετ' ἀτὴν ἐξάντλησιν ὅλου τοῦ repertoire τῶν ᾀσμάτων μετέβημεν περὶ ὥραν 11 μ. μ., ἵνα κατακλιθῶμεν, ἀλλὰ νῦν εἰς ἕτερον πανδοχεῖον μᾶλλον ἀναπαυτικόν, πάντοτε ἐν μιᾷ αἰθούσῃ (πανδοχείου) ἧς τὴν ἑστίαν ἐθέσαμεν εἰς ἐνέργειαν, πρωτοβουλίᾳ τοῦ πάντοτε προθύμου καὶ ἀκουράστου δικηγόρου φίλου κ. Ξύδη. Κατεκλίθημεν ἀπέναντι τῆς σπινθηροβολούσης ἑστίας, ἵνα

ἀναπαύσωμεν τὰ κεκμηκότα μέν, ἀλλὰ πάντοτε ἕτοιμα πρὸς νέας πορείας σώματα. Μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν βαθέως ἐκοιμώμεθα. Ἀφυπνισθεὶς μετὰ τρίωρον, δὲν ἤκουσα εἰμὴ τὸν ρόγχον καὶ τὰ στρυφογυρίσματα, ὡς ἐκ τῶν ἁπλῶν στρωμάτων, τῶν παρακοιμωμένων.

Περὶ τὴν 4 ½, ἅμα τῇ ἕῳ καὶ τῷ σαλπίσματι τοῦ φίλου κ. Ι. Καρακατσάνη, πάντες ἠγέρθημεν καὶ ἐντὸς μικροῦ εἴμεθα ἕτοιμοι, ὅπως ἐξακολουθήσωμεν τὰς πορείας μας μὲ νέας ὅλως δυνάμεις. Ἀφικομένου καὶ τοῦ Προέδρου μετὰ τοῦ ἰατροῦ κ. Νικοκλῆ, ἐρρίφθημεν καὶ αὖθις εἰς τὸν δρόμον, ἀλλὰ κατ' ἄλλην διεύθυνσιν, πρὸς τὴν θέσιν «Ἅγιος Γεώργιος», ἀπέχουσαν 2 ὥρας ἀπὸ τὸ κατάλυμα ἡμῶν. Ἐνταῦθα ἠδυνάμεθα πληρέστατα νὰ καταυλισθῶμεν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ εἴχομεν προαποφασίσει τοῦτο. Οὕτω δὲ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν τὴν πορείαν τῆς μεταβάσεως καὶ ἐπανόδου κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὅπερ ἦτο κοπιῶδες. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ τὸ πράξωμεν εἰς προσεχῆ ἐκδρομήν. Ἐνταῦθα ἐσταθμεύσαμεν ἐπὶ μίαν ὥραν, ἵνα ἀναμείνωμεν καὶ τοὺς ὀπισθεν ἐρχομένους χωρικούς, μεθ' ὃ ἀμέσως ἐπορεύθημεν πρὸς κατάληψιν τῶν ὁρισθεισῶν θέσεων διὰ τὸ καρτέρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ ἡμέρᾳ, ἐτάχθημεν καταλλήλως καὶ αὖθις, ἡ δὲ παγάνα, συνοδευομένη ὅμως νῦν ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Καρακατσάνη, ὡς ἐπόπτου, ἤρξατο νὰ ἀνιχνεύῃ τὰ πέριξ δάση. Ἡ ἐργασία αὕτη ἦτο ἀρκούντως κοπιώδης ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως, διότι ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ ὁλόκληρον ὄρος πρὸς ἀνίχνευσιν. Αὕτη ἐγένετο μετὰ παραδειγματικῆς τάξεως καὶ ἐπιμονῆς, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐπέφερεν οὐδὲν ἀποτέλεσμα· ἐπείσθημεν δὲ κατὰ πάντα, ὅτι δὲν εὑρίσκοντο ἔλαφοι κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὡς ἐκ τῆς παρουσίας πολλῶν ποιμένων καὶ ποιμνίων, διερχομένων τὰ δάση κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἴσως δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀνομβρίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀποσύρονται αὗται εἰς τὰ ὄρη. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶνε φανερόν, ὅτι τὰ ὀλίγα πλέον ὑπάρχοντα ἐκεῖ θηράματα ὁλονέν ἐκλείπουσι καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐπέλθῃ δυστυχῶς ἡ παντελὴς ἐξαφάνισις αὐτῶν. Μετὰ τὸ πέρας καὶ τοῦ κυνηγίου τούτου παρεκαθήσαμεν, ἵνα γευματίσωμεν εἰς μέρος, ἔνθα ἡ ὄρεξις δὲν δύναται ἢ νὰ πολλαπλασιασθῇ, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ὁ ἰδιαίτερος ἡμῶν ὅμιλος ἐστερήθη τῆς εὐχαριστήσεως ταύτης, διότι κατὰ διαταγὴν τοῦ φίλου μας ἰατροῦ, φοβουμένου μὴ πάθωμεν σωματικήν τινα βλάβην, οἱ χωρικοὶ δὲν συμπεριέλαβον καὶ τοὺς ἡμετέρους σάκκους. Εὐτυχῶς εἶχεν ἐφοδιάσῃ ἡμᾶς διὰ καταλλήλων φαρμάκων διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, δι' ὃ τὸν εὐχαριστοῦμεν.

Τέλος ἠρχίσαμεν νὰ σκεπτώμεθα καὶ περὶ τῆς τελευταίας ἐκδρομῆς εἴς τι ἕτερον δάσος, δὲν ἐδραδύναμεν δὲ νὰ τεθῶμεν εἰς κίνησιν. Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ἡ πορεία ἦτον ἐπίπονος· διότι ἅπασα ἐγένετο ἐπὶ ἀνωφεροῦς δάσους, πετρώδους καὶ ὑπὸ καυστικώτατον ἥλιον. Καὶ τὴν πορείαν ταύτην ἐπεχειρήσαμεν ἀσμένως, πλὴν τεσσάρων ἐπανελθόντων εἰς τὸ χωρίον. Ἀνήλθομεν καὶ ἐτοποθετήθημεν πάραυτα εἰς τὰς ἀνηκούσας θέσεις, περὶ ὥραν δὲ 3 μ. μ. ἠκούσθη ἡ παγάνα· ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς μετ' ἐπιμονῆς ἀνιχνεύσεις δὲν ἠδυνήθημεν οὐδὲν νὰ ἀνακαλύψωμεν. Τούτου βεβαιωθέντος ἀπεφασίσθη ἡ σύναξις τῶν κυνηγῶν καὶ ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὸ κατάλυμά μας. Ἡ ἐπιστροφὴ ἐγένετο ὡς ἐκ τοῦ καμάτου λίαν βραδέως, μόλις δὲ περὶ ὥραν 6 μ. μ. εὑρισκόμεθα εἰς τὸ πανδοχεῖον. Μετὰ μικρὰν διαμονὴν καὶ ἀνάπαυσιν ἐπέβημεν τῶν ἀναμενουσῶν ἡμᾶς ἁμαξῶν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐφθάσαμεν εἰς Ἐλευσῖνα ὅπου ἐτύχομεν ἐνθέρμου ὑποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ὑπομοιράρχου κ. Κ. Λάσκαρη, εἰς ὃν ὁμολογοῦμεν χάριτας διὰ τὰς εὐγενεῖς ὑπὲρ ἡμῶν φροντίδας.

Περὶ ὥραν δὲ 11 μ. μ. ἀφικόμεθα εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας, ὅπου κατήλθομεν ἐνθουσιώδεις ἔτι καὶ εὐτυχεῖς διὰ τὴν ἐκδρομὴν ἡμῶν ταύτην. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι ὁ ρέκτης Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Δ. Σοῦτσος καὶ ὁ Γραμματεὺς αὐτοῦ κ. Ι. Καρακατσάνης, οἱ παρασκευάσαντες τὴν ἐκδρομὴν ταύτην τὴν τόσῳ θελκτικὴν καὶ τόσῳ ἐπιρρωστικήν, δὲν θέλουσιν δκνήσει οὐδ' ἐν τῷ μέλλοντι νὰ διοργανίζωσι τοιαύτας, πρὸς χαρὰν τῶν φίλων τοῦ κυνηγίου.

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΙΔΗΣ

Η ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
ΕΥΧΕΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ, ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ
ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΟΔ. ΣΥΛ. ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ
ΣΩΜΑΤΕΙΑ
ΕΥΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΑΙΣΙΟΝ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΣΠΑΝΔΩΝΗ

Τὸ Λανιόν, εἶναι μία μικρούτσικη πόλις τῆς Γαλλίας.

Ἐν αὐτῇ ἀρχίζει τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, μυθιστόρημα περίεργον, πρωτοτυπώτατον καὶ τραγικόν, καλῶς ἐλέγχον τὴν ἀθλητικὴν ψυχὴν καὶ τὰ ἀθλητικὰ ἤθη κατὰ τὸ περίεργον τοῦτο τέλος τοῦ περιεργοτάτου τῶν αἰώνων.

Πυκναὶ σκιαὶ ἐαρινῆς ἑσπέρας τοῦ Ἀπριλίου ἀρχίζουσι νὰ συγκαλύπτωσι τὸ Λαννιόν.

Εἰς τοὺς μικροὺς καὶ ἀνηφορικοὺς δρομίσκους του ἡ κυκλοφορία ἤρχισε νὰ σταματᾷ, τὰ μαγαζάκια νὰ κλείωσι καὶ ὁ κόσμος κατέφευγε 'στὰ καφφενεῖα καὶ 'στὴς ταβέρναις διὰ νὰ πάρῃ τὸ οὔζό του, ἤθελα νὰ εἰπῶ τὸ ἀψέντι του.

Τρεῖς νέοι μὲ ποδηλατικὴν στολὴν ὄχι πολὺ καινουργῆ, μὲ κάλτσες μπαλωμένες καὶ μὲ τὸ χαλκοῦν σῆμα ἐπὶ τοῦ κασκέτου διευθύνοντο πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως καὶ ἐστάθησαν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν, μισοκοιμισμένην ἤδη.

— Τὸ ὀρεκτικόν μας τὸ παίρνομε ; . . .

Ἠρώτησεν ὁ Πέτρος Γουγιουμάρ, ὁ καὶ πρεσβύτερος τῶν τριῶν.

— Ὄχι !

Ἀπήντησεν ὁ πλειὸ ξεραγκιανὸς καὶ πλέον ἀσχημοντυμένος ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ὅστις ὠνομάζετο Ἰωάννης Κερζὰν καὶ ἦτο γραφεὺς δικαστικοῦ κλητῆρος.

Καὶ ὁ διάλογος ἤρχισε.

— Ἂς περάσουμε πρῶτα ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Σιβύλλην.

Οἱ ἄλλοι δύο κατένευσαν. Δὲν ἀπεῖχον πολύ, ἄλλως τε μήπως δὲν εἶχαν τὴν συνήθειαν κάθε βράδυ πρὸ τοῦ φαγητοῦ των νὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ ἐμπορικὸν τῆς δεσποινίδος Ζεζεκιέλ, νὰ μανθάνουν τὰ νέα τοῦ ποδηλατικοῦ κόσμου ;

Διῆλθον δύο, τρεῖς δρομίσκους καὶ εὑρέθησαν πρὸ ἑνὸς ἐμπορικοῦ μὲ ἀρκετὰ εὐπρόσωπον πρόσοψιν καὶ προθήκας, φωτιζομένας ὑπὸ ἓξ ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων. Κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου ἐφέρετο ἡ κάτωθι ἐπιγραφή :

ΖΕΖΕΚΙΕΛ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ

Πρὸ δύο ὅμως ἐτῶν ὁ κύριος Ζεζεκιὲλ δὲν ἐπωλοῦσε πλέον βιβλία, ὅπως αὐτὸς οὗτος συχνὰ ἐπανελάμβανε τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ καφφενεῖον Μαραλᾶ : «Τὸ ποδήλατον ἐσκότωσε τὸ βιβλίον ! . .».

(Ἕπεται συνέχεια).